

Bundel van de Raadsplein info/debat van 16 januari 2017

Agenda documenten

Korte terugblik Raadsplein info-debat 16-01-2017

- 1 TAKZAAL
- 1.1.a Opening en mededelingen (19.30 – 19.40 uur)
- 1.1.b Vaststelling van de agenda
- 1.1.c Inspreken niet-geagendeerde onderwerpen
- 1.2 Informatieronde
- 1.3 Agenderingsverzoek Transformatie Sociaal Domein (19.40 – 22.00 uur)

Afgelopen zomer heeft de gemeenteraad bij de besluitvorming over de Perspectiefnota de nota 'Transformatie in het sociaal domein' vastgesteld. Op basis van een agenderingsverzoek van GroenLinks en de VVD heeft de raad op 26 september 2016 besloten om het onderwerp transformatie in het sociaal domein te agenderen voor een informatieronde/expertmeeting. De raad heeft behoefte om van experts uit de stad te horen hoe zij tegen de transformatie aan kijken en met name wat er volgens hen nodig is om de transformatie te laten slagen. Doel is om te kijken of de gemeente met de transformatie op de goede weg is en om input te krijgen voor het beleid voor de komende jaren. Daarbij zou de raad vooral de experts onderling met elkaar in gesprek willen laten gaan, zodat zij zelf vooral kan luisteren en informatie ophalen. Gezien de breedte van het agenderingsverzoek, de gewenste vorm van de informatieronde en het aantal genodigden heeft de agendacommissie, in overleg met de indieners van het agenderingsverzoek, besloten de informatieronde op specifieke onderdelen van de transformatienota te richten en om deze in 2 delen op te splitsen. Op 16 januari een expertmeeting waarbij gestart wordt met een presentatie van twee onderzoeken met betrekking tot de transformatie en daarna twee gesprekken over het thema samenwerking (in de toegang)/integrale aanpak en het thema WMO/integrale arrangementen. Op 23 januari vindt de informatieronde plaats over het onderdeel met betrekking tot arbeidsparticipatie en bijstand. Voor technische en feitelijke vragen: Henk Procé (2670) H.Proce@zwolle.nl

Agenderingsverzoek GL - transformatie sociaal domein

Bijlage Nota Transformatie in het sociaal domein

Presentatie Femmianne - 16-01-2017 - zelfredzaamheid

- 1.4 Sluiting (22.00 uur)
- 2 RAADZAAL
- 2.1.a Opening en mededelingen (19.30 – 19.40 uur)
- 2.1.b Vaststelling van de agenda
- 2.2 Debatronde
- 2.3 Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn

In het kader van het project Kamperlijn wordt er in Stadshagen een nieuwe treinhalte gerealiseerd. Op 25 januari 2016 heeft de raad hiervoor het bestemmingsplan Stadshagen I, Belvédèrelaan vastgesteld. Daarmee werd de realisatie van de verlenging van de Belvédèrelaan, met de tunnel en aansluiting op de Hasselterweg, planologisch mogelijk gemaakt. De raad wordt nu voorgesteld in te stemmen met het definitief ontwerp voor de inrichting van het gebied. Het ontwerp kenmerkt zich door een ruime en groene inrichting en een overgangszone van open polderlandschap naar het groen-stedelijk woongebied van Stadshagen. De treinhalte en de tunnel vormen straks een nieuwe hoofdentree van de wijk Stadshagen. De nieuwe entree heeft een positief effect op de verkeersafwikkeling in de wijk Stadshagen en geeft een goede basis voor de toekomstige ontwikkeling van de wijk en de Tippe. Het ontwerp gaat uit van een clustering van alle functies aan de Stadshagen-zijde. Uit onderzoek blijkt dat een gedeeltelijke verplaatsing van de functies onvoordelig is. Vlak voor de zomer van 2016 heeft de aanbesteding van de tunnel en halte plaatsgevonden. Met de aanbesteding vallen de kosten voor Zwolle echter hoger uit dan geraamd. Middels de informatienota 'Aanbesteding Kamperlijn' is de raad hierover op 27 juni 2016 nader geïnformeerd. Het financieel tekort is door optimalisaties inmiddels teruggebracht tot € 1.735.000. Voorgesteld wordt dit tekort op het aanbestedingsresultaat te dekken ten laste van de algemene concernreserve. Voor technische en feitelijke vragen: Michiel Scheper (2193) m.scheper@zwolle.nl / Theo Wolters (2304) ta.wolters@zwolle.nl

Beslisnota Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn

Bijlage 2 Definitief ontwerp buitenruimte (inrichtingsdocument)

Bijlage 3 Plankaart tunnel Belvederelaan

Bijlage 4 Verslag klankbordgroep Buitenruimte Belvédèrelaan 10 maart 2016

Bijlage 5 Verslag klankbordgroep buitenruimte 14 april 2016

Bijlage 6 Rapport Veilig Verkeer Nederland beoordeling verkeersveiligheid

Bijlage 7 Uitwerking n.a.v. moties januari 2016 (rapportage)

Bijlage 8 uitwerking varianten Stadshagen en Tippe zijde 1

Bijlage 8 uitwerking varianten Stadshagen en Tippe zijde 2

Bijlage 9 Brief provincie Overijssel bus treinhalte Stadshagen

2.4

Sluiting (21.30 uur)

Raadsplein info/debat

Vergadering d.d.	16 januari 2017
Locatie	Takzaal / Raadzaal
Aanvang	19.30
Eindtijd	22.00
Voorzitter	Dhr. M. van Willigen / Dhr. H. Schippers
Griffier/secretaris	Dhr. H.C. Veraart / Dhr. A.B.M. ten Have

1. TAKZAAL

- 1.1.a. Opening en mededelingen (19.30 – 19.40 uur)
De voorzitter opent de vergadering om 19.35 uur.
- 1.1.b. Vaststelling van de agenda
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
- 1.1.c. Inspreken niet-geagendeerde onderwerpen
Er hebben zich geen sprekers gemeld voor dit onderwerp.
- 1.2. Informatieronde
- 1.3. Agenderingsverzoek Transformatie Sociaal Domein (19.40 – 22.00 uur)
Op 4 juli 2016 heeft de raad bij het besluit over de Perspectiefnota ook de nota 'Transformatie in het sociaal domein' vastgesteld. Op basis van een agenderingsverzoek van GroenLinks en de VVD heeft de raad op 26 september 2016 besloten om het onderwerp transformatie in het sociaal domein te agenderen voor een informatieronde/expertmeeting. De raad gaf aan behoefte te hebben om van experts uit de stad te horen hoe zij tegen de transformatie aan kijken en met name wat er volgens hen nodig is om de transformatie te laten slagen. Doel is om te kijken of de gemeente met de transformatie op de goede weg is en om input te krijgen voor het beleid voor de komende jaren. Gezien de breedte van het onderwerp is besloten de behandeling in twee delen te splitsen. Op 23 januari 2017 staat het thema bijstand, participatie en inclusieve arbeidsmarkt centraal. Vanavond komt het thema samenwerking, integrale aanpak en WMO arrangementen aan de orde. Dit betreffen de transformatiethema's 1 en 2 uit de transformatienota. (De samenkracht van mensen en Integrale (gezins)aanpak). Voor deze bijeenkomst zijn een aantal experts uit de stad uitgenodigd.
Om het gesprek op een goede manier thematisch te sturen, zijn de fracties van te voren in de gelegenheid gesteld om vragen in te leveren. De bijeenkomst wordt ingeleid door twee presentaties. De presentatie van Femmianne Bredewold van de universiteit voor Humanistiek in Utrecht gaat over het onderzoek 'Belofte van nabijheid'. Ze zoomt in op het thema 'zelfredzaamheid'. De tweede presentatie is van Marit Ligtenberg over het onderzoek "In de greep van de Red Tape" over bureaucratie. De sheets van de presentaties zijn als bijlage aan het verslag gevoegd. Tijdens de twee gespreksrondes gaan de professionals en ervaringsdeskundigen onder leiding van een gespreksleider met elkaar in gesprek. In een soort paneldiscussie worden de thema's besproken. De raad luistert en haalt op. Aan het eind van de bijeenkomst benoemt de voorzitter de boodschappen op hoofdlijn die de experts aan de raad hebben meegegeven. Daarna dankt hij alle deelnemers voor hun inbreng.
- 1.4. Sluiting (22.00 uur)
De voorzitter sluit de vergadering om 22.10 uur.

2. RAADZAAL

2.1.a. Opening en mededelingen (19.30 – 19.40 uur)

De voorzitter opent de vergadering.

2.1.b. Vaststelling van de agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2.2. Debatronde

2.3. Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn

In het kader van het project Kamperlijn wordt er in Stadshagen een nieuwe treinhalt gerealiseerd. Een jaar geleden heeft de raad het bestemmingsplan hiervoor vastgesteld. De raad wordt nu voorgesteld in te stemmen met het definitieve ontwerp voor de inrichting van het gebied, waarbij uitgegaan wordt van een clustering van alle functies aan de Stadshagen-zijde.

Vlak voor de zomervakantie heeft de aanbesteding van de tunnel en de halte plaatsgevonden. Door de aanbesteding vallen deze kosten voor Zwolle echter hoger uit dan geraamd. Door optimalisaties is het tekort teruggebracht tot ruim 1,7 mln euro.

Voorgesteld wordt dit tekort op het aanbestedingsresultaat te dekken ten laste van de algemene concernreserve.

Alle fracties geven aan blij te zijn met de komst van een treinstation in Stadshagen, hoewel enkelen betreuren dat van de vroegere verdergaande plannen niet zoveel terecht is gekomen.

Het college krijgt complimenten voor het oplossen van de ingewikkelde ruimtelijke puzzel, nu in de ogen van het college de functies geclusterd moeten worden aan de noordzijde van de stationshalte. Ook zijn er complimenten voor het overleg met en de inbreng van de buurtbewoners en het onderwijs.

Toch worden er ook vraagtekens gezet bij een aantal punten. Waarom niet nu al rekening houden met uitbreiding van parkeermogelijkheden aan de zuidzijde, zodat meer automobilisten verleid worden om de trein te nemen. Ook met het oog op het verdere regionale gebruik van het nieuwe station zouden er al parkeerplaatsen gereserveerd moeten worden in de Tippe.

Ook zijn er vragen m.b.t. de inrichting van het station en de omgeving, zowel ten aanzien van veiligheid als beleving.

Wat betreft de risico's wordt gevraagd of deze nu echt goed in beeld zijn en of er toch nog overschrijdingen mogelijk zijn in de toekomst. Het feit dat Prorail aan maximalisatie van de risico's doet wordt vreemd gevonden.

Wethouder Van As merkt allereerst op dat Prorail heeft toegezegd dat de nieuwe halte in december dit jaar open gaat, hetgeen een heugelijk feit is. Het ontlast het wegennet en ook het hoofd station (door de nieuwe busverbinding met Deltion). Het college heeft op grond van nader onderzoek en overleg met de provincie om meerdere redenen voorgesteld alles te realiseren aan de noordzijde van het nieuwe station. Wat betreft het autoparkeren is bepaald hoeveel plekken er nodig zijn en daarmee is ook rekening gehouden met de toekomstige ontwikkelingen. In overleg met de school is gekozen voor een aantal plekken voor dubbelgebruik. In totaal komen er 100 plaatsen extra. En dit is wat het college betreft ruim voldoende. Wat het fietsparkeren betreft is zelfs besloten extra plaatsen aan te leggen boven het benodigde aantal. Uiteraard zal het gebruik van zowel de autoparkeerplaatsen als de fietsparkeerplaatsen van het begin af aan gemonitord worden. Mocht over een aantal jaren toch blijken dat er extra ruimte nodig is dan kan bekeken worden of hiervoor in de Tippe mogelijkheden zijn. Voorlopig is de ontwikkeling van de Tippe nog niet in beeld.

Bij de inrichting van de buitenruimte zijn veiligheid en daarmee samenhangend een effectieve verlichting belangrijke aspecten. Dat het station aantrekkelijk moet zijn, zeker voor wachtende passagiers, wordt door de wethouder beaamd, maar dat is in eerste instantie een zaak van Prorail en niet van de gemeente.

De wethouder stelt dat de risico's nu voldoende in beeld zijn, maar een garantie afgeven dat er geen overschrijdingen meer plaats zullen vinden, kan hij natuurlijk niet.

Dat Prorail extra eisen stelt t.a.v. de risicoreserveringen is vreemd, maar zij bepalen. Gaan we daar niet in mee, dan gaan zij niet bouwen. Uiteraard wordt er nauwkeurig toegezien op de kosten en risico's.

De voorzitter concludeert vervolgens dat dit voorstel voldoende is besproken.

Het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormingsronde op 13 februari a.s.

2.4. Sluiting (21.30 uur)

De voorzitter sluit de vergadering om 21.10 uur.

Raadsplein info/debat

Datum 16 januari 2017

onderwerp Agenderingsverzoek Transformatie Sociaal Domein (19.40 – 22.00
uur)

portefeuillehouder

informant Bultman, Denise (2181)

afdeling Raadsgriffie

Voorgesteld besluit raad

Algemeen Agendaverzoek

Datum Raadsplein Besluitvormingsronde:

26 september 2016

Indienende fractie:

GroenLinks / VVD

Naam woordvoerder:

Patrick Rijke / Johran Willegers

Verzoekt agendering van het onderwerp:

Transformatie sociaal domein

Verzoekt bespreking in de:

☒ Informatieronde

☐ Debatronde

Aanleiding tot agendaverzoek:

Debat en besluitvorming voorjaarsmoment incl. de zogeheten 'transformatienota' (20 juni en 4 juli jl):

- aan de veelomvattende transformatienota is relatief weinig aandacht besteed.
- bovendien ontbraken nog verschillende aangekondigde stukken, o.a. m.b.t. evaluatie sociale wijkteams, right to challenge en inclusieve arbeidsmarkt/Wezo.

Beoogd effect van agendering:

De raad kan zich in de beoogde informatieronde ('expert meeting') laten informeren door onderzoekers van verschillende deelaspecten van de transformatie.

Mogelijkerwijs kunnen ook de uitkomsten van de gesprekken die raadsleden met cliënten uit het sociaal domein hebben gevoerd, bij de bespreking worden betrokken.

Voor de informatieronde moeten de volgende betrokkenen worden uitgenodigd:

In overleg met de woordvoerders van alle fracties worden relevante informanten uitgenodigd, zoals bijvoorbeeld vertegenwoordigers van:

- VIAA-onderzoek sociale wijkteams ('belofte van nabijheid')
- onderzoek m.b.t. bureaucratie in het

Datum 11 mei 2010

**sociaal domein (Marit Ligtenberg, trainee
OWS)**

- **onderzoek monitor sociaal domein
(Ruben Keijser, Andersson Elffers Felix)**
- **Participatieraad**
- **Wijkverpleegkundigen**
- **Huisartsen**
- **Sociale Wijkteams**
- **Platform Zwolle Armoedevrij**
- **Regionaal Platform Arbeidsmarkt**
- **LEC**
- **VNO-NCW Midden**
- **MKB-Nederland Midden**

**De debatvraag voor de Debatronde luidt als
volgt:**

/

Jaargang

Kenmerk

31856

Onderwerp

Agenderingsverzoek Transformatie Sociaal Domein (19.40 – 22.00 uur)

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d.

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 16 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Ontwikkeling
OW

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 538
8000 AM Zwolle
Telefoon (038) 498 2235
www.zwolle.nl

Transformatie in het sociaal domein

Voortgang en aanpak

Bijlage bij de Perspectiefnota 2017 - 2020

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

Inhoud

1	Algemeen	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Transformatie	4
1.3	Financiën	6
2	Gezette stappen in 2015 en 2016	9
2.1	Wet maatschappelijke ontwikkeling	9
2.2	Jeugdhulp	10
2.3	(Arbeids)participatie en Bijstand	12
2.4	Samenleving	14
3	Transformatiethema's	15
3.1	Transformatiethema 1: De samenkracht van mensen	15
3.2	Transformatiethema 2: Integrale (gezins)aanpak	18
3.3	Transformatiethema 3: Passend wonen met zorg	23
3.4	Transformatiethema 4: Samenhang in de toegang (tot Jeugdhulp)	26
3.5	Transformatiethema 5: (Arbeids-)participatie en bijstand	28
4	Innovatiebudget	33
4.1	Een innovatiebudget voor de transformatie sociaal domein	33
4.2	Uitgangspunten innovatiebudget sociaal domein	33
4.3	Inzet innovatiebudget sociaal domein	33
4.4	Nadere toelichting Maatwerkbudget SWT	34
4.5	Nadere toelichting Transformatiebudget	34
4.6	Vervolgproces	35
5	Vervolg	36
5.1	Overige ontwikkelingen	36
5.2	Moties en toezeggingen	37
5.3	Vervolgproces transformatieagenda sociaal domein	39
5.4	Communicatie met de raad	40
6	Bijlagen	41
6.1	Motie M-14	41
6.2	Motie M-23	41
6.3	Motie M-11-1	41

1 Algemeen

1.1 Inleiding

Het zorgdragen voor de juiste ondersteuning van onze bewoners die dat nodig hebben is voor ons een groot goed. We willen dit op zo'n manier doen dat dit aansluit op de behoefte van Zwollenaren, professionals het beste uit zicht zelf kunnen halen en we deze ondersteuning ook kunnen blijven bieden terwijl er minder budget beschikbaar is en zal zijn dan voorheen. Een toekomstbestendig sociaal domein. We maken hiervoor gebruik van de aanwezige goede ideeën, ervaringen en positieve energie in de stad. We geven zo gezamenlijk de Zwolse kleur aan onze taken in het sociaal domein.

Transformatie is een complex proces en een van de lange adem. Een uitdaging die we graag aan gaan en waarbij we beseffen dat deze stap voor stap zal plaatsvinden. Dit is terug te zien in de aanpak van de transformatiethema's en zal ook zijn weerslag hebben op de timing van de realisatie van het financiële perspectief.

Op 15 februari j.l. heeft de raad van de gemeente Zwolle de basis gelegd voor het huidige transformatieproces door de uitgangspunten hiervoor vast te stellen. Hier is inmiddels het thema "(Arbeids)participatie en bijstand" aan toe gevoegd aangezien dit onderwerp ook tot de kern van het sociale domein hoort. De thema's zijn:

1. De samenkracht van mensen
2. Integrale (gezins) aanpak
3. Passend wonen met zorg
4. Samenhang in de toegang (tot Jeugdhulp)
5. (Arbeids)participatie en bijstand

Deze transformatiethema's zijn verder uitgewerkt in concrete voorstellen, welke nu voor u liggen. De komende tijd zullen de voorstellen wederom actief met de stad worden besproken en uitgevoerd en zal de gemeenteraad hier over een regelmatige rapportage ontvangen. Het financiële perspectief is in zijn totaliteit en verdieping terug te vinden in de PPN 2017-2010. Zo werken we de komende jaren stap voor stap aan de transformatie in het sociale domein.

In deze nota wordt in het eerste hoofdstuk aangegeven in welke context, met welke doelen en met welk financieel perspectief de transformatie plaatsvindt. Daarna laten we zien welke stappen er in 2015 en 2016 al gezet zijn op het gebied van transformatie en bezuinigingen. Hierbij beperken we ons tot 4 hoofdstromen die gekoppeld zijn aan de bezuinigingsopgave en de transformatiethema's. Uiteraard gebeurd er nog veel meer in het brede sociale domein. In het derde hoofdstuk zijn de benoemde uitgangspunten verder uitgewerkt in concrete sporen. Deze laten zien waartoe en hoe deze eerstvolgende transformatie-stappen gezet worden. In het laatste hoofdstuk gaan we in op het vervolgproces. Ook doen we met deze nota een aantal moties af.

1.2

Transformatie

Transformatie heeft als doel invulling te geven aan onze visie op het sociaal domein; te zorgen dat iedereen in onze stad naar vermogen mee kan doen en mee doet. De opgave in het sociaal domein kan niet zonder samenwerking en integratie worden opgepakt. Een betekenisvolle transformatie komt alleen tot stand door een onderling partnerschap van inwoners/gebruikers van zorg en ondersteuning, ketenpartners, kennisinstituten en de gemeente. Daar op inzetten en deze samenwerking langdurig volhouden is de uitdaging in de komende jaren.

Inwoners, zeker die al zorg en ondersteuning ontvingen voor de decentralisaties, kunnen veranderingen in het bestaande aanbod ervaren. Veranderingen die ingrijpen op het persoonlijke leven en daarom vragen om zorgvuldigheid en openheid. Daarom bieden we waar nodig ondersteuning integraal en in samenhang. Zo sluiten we zoveel mogelijk aan bij de variatie in achtergrond en behoeftes die onze inwoners kenmerkt. We zien (meer) mogelijkheden in “normaliseren” en algemene laagdrempelige voorzieningen, en tegelijkertijd de noodzaak tot omvangrijke zorg in complexe situaties.

Ook voor aanbieders van zorg en ondersteuning is veel veranderd en zal nog veel veranderen. Voor de gewenste transformatie wellicht begrijpelijk of zelfs onvermijdelijk, maar vanuit het oogpunt van werkgelegenheid en passende inkomenszekerheid voor de vele medewerkers in de zorg, een belangrijk punt van aandacht. We sturen dan ook op zorgvuldige overdracht en behoud van werkgelegenheid.

Voor ons als gemeente is het een uitdaging in dit krachtenveld de juiste rollen aan te nemen en de juiste instrumenten in te zetten. Daarbij is samenwerking van groot belang. Zie hieronder weergegeven.

Bij de invulling van onze visie op het sociaal domein spannen we ons maximaal in om dit te doen binnen de door het rijk beschikbaar gestelde en te stellen financiële middelen. Op termijn wel te verstaan want zorgvuldigheid naar onze inwoners staat voorop. Die zorgvuldigheid verhoudt zich niet goed tot het tempo waarin het budget voor onze gemeente is en wordt verlaagd. Daarom vangen we met een buffer deze teruggang tijdelijk op en wordt de bezuiniging meer evenredig uitgemiddeld over een

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

aantal jaren. We herijken bij de perspectiefnota 2018-2021, aan de hand van de feitelijke ontwikkelingen, de omvang en duur van de inzet van deze buffer.

Ambtelijke werkgroepen, met meedenkers uit het veld, hebben de financiële opgave waar mogelijk vertaald in te verwachten en beoogde effecten en deze getoetst aan onze visie op het sociaal domein. Beperking daarbij was en is dat uitkomsten en ervaringen uit de praktijk nog maar gebaseerd kunnen worden op één jaar. Er is niet alleen ambtelijk voorwerk gedaan, ook zijn ideeën benut die zijn voortgekomen uit het innovatieproces “Jeugd Zwolle in Beweging”. Een gemêleerd gezelschap van jeugdigen en betrokkenen is met elkaar aan de slag gegaan om te bepalen waar kansen liggen voor innovatie in de jeugdhulp. Ook is er veelvuldig contact en overleg met ketenpartners geweest en daar is nog steeds sprake van. Ook zijn veel adviezen van aanbieders en cliëntenvertegenwoordigers benut die naar voren zijn gekomen in het traject rond de regionale veranderagenda beschermd wonen – maatschappelijke opvang. En niet in de laatste plaats leren de ervaringen van het sociaal wijkteam waar beweging mogelijk en ook nodig is. Dit alles is vertaald in concrete uitwerkingen die te vinden zijn in hoofdstuk 3.

Zoals ook de transitiecommissie sociaal domein in de vierde voortgangsrapportage schrijft, is nadrukkelijke integratie van participatie en inkomensondersteuning met de andere delen van het sociaal domein gewenst. Armoede en schulden zijn een belangrijke oorzaak van niet deel kunnen nemen aan de samenleving en een gemiddeld hoger beroep op zorgvoorzieningen. Ontbreken van werk is én persoonlijk én maatschappelijk ongewenst. En wanneer het vermogen om betaald te werken (deels) ontbreekt is passende participatie als alternatief van groot belang. Met de afname van beschikbare middelen voor zowel inkomensondersteuning als de bevordering van (arbeids)participatie, wordt het belang van alternatieven groter. De inzet van werkgevers is nodig en die van het bestaande gesubsidieerde maatschappelijk voorveld.

Het sociaal wijkteam (SWT) bestaat in Zwolle nog maar kort, de eerste evaluaties zijn in bewerking en zullen voor de zomer 2016 beschikbaar komen. Nadrukkelijk wordt de “waarde” van het wijkteam voor inwoners/gebruikers van het team daarin meegenomen. De teams zijn tenslotte opgericht om dichterbij en op maat ondersteuning te kunnen bieden aan onze inwoners. Tegelijkertijd is het sociaal wijkteam een nieuwe organisatie dus ook op het gebied van organisatorische vormgeving, personeelsbeleid en bedrijfsvoering is er het nodige te evalueren en verder te ontwikkelen. Ook hier komen in het 2^e kwartaal van 2016 resultaten van evaluatie en onderzoek beschikbaar waarbij ook inrichtingsvoorstellen zullen worden gedaan.

Regionale samenwerking binnen het sociaal domein is een relatieve lappendeken, of “niet congruent” zoals het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dat noemt. De schaal van de samenwerking verschilt sterk waarbij de economische/ arbeidssamenwerking en beschermd wonen en maatschappelijke opvang groter zijn dan de regio IJsselland. De samenwerking op jeugdhulp valt samen met de regio IJsselland en de samenwerking op de Wmo beperkt zich tot de regio IJssel-Vecht. De

Datum 20 april 2016
 Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

centrumgemeenteregio maatschappelijke opvang – beschermd wonen (op grond van de Wmo) is weer wat breder aangezien daarin naast de regio IJssel-Vecht ook de regio Noord-Veluwe hiervan onderdeel uitmaakt. Naast deze schaalverschillen is de basis (al dan niet wettelijk of anders voorgeschreven) voor de samenwerking en de intensiteit ook nog eens verschillend. De noodzaak en/of wens tot regionale samenwerking wringt op onderdelen met de wens of noodzaak om op lokaal niveau juist dossier overschrijdend en integraal te werken. Regionale samenwerking brengt veel meerwaarde zoals kennisbundeling en schaalvoordelen (ook naar aanbieders). Deze goed te kunnen samenbrengen met lokale flexibiliteit en autonomie is de uitdaging in de komende jaren. De regionale samenwerking Jeugdhulp IJsselland is een belangrijke casus die in 2016 aan de orde komt. Deze samenwerking is vooreerst aangegaan voor twee jaren tot 1 januari 2017 en maakt heroverweging en besluitvorming op korte termijn noodzakelijk. De voorbereiding van dit proces is inmiddels gestart en kent als eerste stap een bestuurlijke en ambtelijke werkconferentie in begin mei.

1.3 Financiën

Zoals eerder in dit hoofdstuk genoemd, willen we bij de invulling van onze visie op het sociaal domein ons maximaal inspannen om dit te doen binnen de door het rijk beschikbaar gestelde en te stellen financiële middelen. Op termijn wel te verstaan want zorgvuldigheid naar onze inwoners staat voorop. En met een herweging bij de perspectiefnota 2018-2022.

In onderstaande figuur is het financiële perspectief van het sociaal domein tussen 2014 en 2020 in beeld gebracht.

Financieel perspectief Sociaal Domein (exclusief Beschermd Wonen en Inkomensondersteuning) in miljoen euro's							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Totaalbudget 2014	132,6	132,6	132,6	132,6	132,6	132,6	132,6
Kortingen rijk 2014 (cumulatief)		-7,3	-10,5	-13,5	-14,5	-14,5	-14,5
Kortingen rijk 2015 (cumulatief)		-1,8	-3,4	-2,7	-3,1	-3,8	-4,5
Taakstelling vanuit bezuinigingsopgave € 11 mln.				-1,0	-2,0	-2,0	-2,0
Te dekken structureel nadeel Wezo		-1,7	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Autonome afname WSW lasten				0,7	1,3	2,0	2,6
Netto beschikbaar budget	132,6	121,8	117,0	114,4	112,6	112,6	112,5
Afname budget (cumulatief)		10,8	15,6	18,2	20,0	20,0	20,1
Bezuiging gerealiseerd (cumulatief)		5,7	11,3				
Bezuïning nog te realiseren (cumulatief)				6,9	8,7	8,7	8,8
Compensatie eenmalige middelen rijk		0,9					
Dekking algemene middelen en/of buffer		4,2	4,3				

In deze tabel zijn de Wmo-onderdelen beschermd wonen en opvang (inclusief het Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling) niet opgenomen. Dit betreft regionale voorzieningen waarbij de gemeente Zwolle een centrumgemeentelijke rol vervult. In het afgelopen jaar is er veel te doen geweest over de (historische) verdeelsystematiek beschermd wonen. Na op- en neergaande bewegingen is het

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

beschikbare budget beschermd wonen in de decembercirculaire 2015 vastgesteld op ongeveer 58 miljoen euro per jaar. Uitgangspunt is dat binnen het rijksbudget wordt gewerkt en dat de regiogemeenten gezamenlijk delen in tekorten en/of overschotten. Daarbij zijn in 2015 en 2016 al veel besparende maatregelen doorgevoerd om binnen de rijksmiddelen te blijven.

Ook is niet opgenomen het programmaonderdeel Inkomen, waaronder bijstandsverlening, omdat dit los van het sociaal domein een aparte bekostiging kent en als apart punt in de Perspectiefnota wordt gemeld. Er wordt voor 2016 en verder door groei van het aantal bijstandsgerechtigden en de werking van het verdeelmodel voor het bijstandsbudget een overschrijding van de bijstandslasten verwacht van 4,3 miljoen euro. Omdat dit een overschrijding is van meer dan 5% doet de gemeente Zwolle een beroep doen op de Vangnetregeling 2016 van het rijk voor een aanvullende rijksuitkering van 1,1 miljoen euro. De verwachte netto tegenvaller op het bijstandsbudget komt daarmee op 3,2 miljoen euro. Er is een nauwe samenhang tussen het groeiende beroep op bijstandsverlening, inkomensondersteuning, armoedebestrijding en het sociaal domein. Op basis van de wetenschap dat het niet hebben van werk en het verkeren in armoede een belangrijke oorzaak is tot het doen van beroep op zorg en ondersteuning en risico voor sociaal isolement /niet participeren zal de groei van het aantal bijstandsgerechtigden effect hebben in het sociaal domein. In de uitwerking van transformatiethema “(Arbeids)participatie en bijstand” in hoofdstuk 3 wordt hier verder op ingegaan.

Bovengenoemde tabel toont een perspectief zonder inzet van de buffer in de jaren 2017 en verder. Daarmee wordt duidelijk wat het effect is van de teruggang in (rijks)budget. In de tabel valt ook te lezen hoe in 2015 nog extra bezuinigingen door het rijk zijn opgelegd. Boven de in 2014 opgelegde bezuiniging van uiteindelijk 14,5 miljoen euro is in 2015 een extra korting opgelegd van uiteindelijk 4,5 miljoen euro.

Ook wordt inzicht gegeven in het (begrote) financiële verloop in 2015 en 2016. Het jaar 2014 geldt als referentie en is een optelling van de oorspronkelijke middelen (AWBZ c.a.) aangevuld met reeds beschikbare gemeentelijke budgetten. Werd in 2014 rekening gehouden met een cumulatieve verlaging van het beschikbare budget in 2016 met 12,2 miljoen euro. In 2015 is deze nog eens aangevuld met 3,4 miljoen euro. Tegenover een totale korting in 2016 van 15,6 miljoen euro staat inmiddels een cumulatieve bezuiniging van 11,3 miljoen euro. Hiermee blijft een beroep op de “buffer” tot 4,3 miljoen in 2016 noodzakelijk.

Voor de jaren 2017 tot en met 2020 is nog een verdere bezuiniging van cumulatief 8,8 miljoen euro noodzakelijk om binnen het beschikbare budget te komen. De grootste teruggang van beschikbaar budget laat zich zien in 2017 met een afname van 6,9 miljoen euro. Daarna vlakkt de teruggang sterk af.

Op basis van (inhoudelijke) beoordeling blijkt dat bovenstaand financieel verloop te risicovol en te ingrijpend is om tot innovatie en transformatie te komen. Er wordt sneller bezuinigd dan er verantwoorde alternatieve arrangementen, gericht op maatwerk in

Datum 20 april 2016
 Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

samenwerking met uitvoerende partners, kunnen worden uitgewerkt. Mede veroorzaakt door de in 2015 opgelegde extra budgetkorting die in 2020 cumulatief 4,5 miljoen euro bedraagt. Dit vraagt om een alternatief scenario.

Om de (extra) budgetkorting verantwoord te kunnen opvangen en ruimte te geven voor serieuze transformatie is meer tijd nodig. Binnen beschikbaar budget werken per 2017 is niet realistisch en ook per 2018 zal dit moeilijk zijn.

Met name op “het dossier (arbeids)participatie” moet een antwoord worden gevonden om binnen het budgetkader te kunnen werken. Daar is nog tijd voor nodig. Door het resterende te bezuinigen bedrag van 8,8 miljoen euro min of meer evenredig uit te middelen over de jaren 2017 tot en met 2020 is de bezuinigingsdruk in 2017 en 2018 wel en verantwoord op te vangen. En, wordt er ruimte gegeven voor de noodzakelijke transformatie, ook in de jaren 2019 en 2020.

Wat in onderstaand overzicht “Scenario budget en besteding met ingang van 2020 in evenwicht” opvalt is dat aanvullend kan worden bezuinigd in de combinatie “Wmo en Samenleving/Samenkracht”. Op het onderdeel Jeugdhulp is ruimte om meer geleidelijk binnen het beschikbare budget te groeien. En ontstaat voor het onderdeel Participatie tijd om ingrijpende alternatieven te ontwikkelen voor de bestaande keten van arbeidsreintegratie.

Scenario budget en bestedingen met ingang van 2020 in evenwicht						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Totaal sociaal domein						
Totaalbudget 2014 (excl. Beschermd Wonen en Inkomensondersteuning)	132,6	132,6	132,6	132,6	132,6	132,6
Kortingen						
Totaal rijkskorting obv rbs 30-6-2014	-7,3	-10,5	-13,5	-14,5	-14,5	-14,5
Totaal rijkskorting obv GF circ 2015	-1,8	-3,4	-2,7	-3,1	-3,8	-4,5
Te dekken structureel nadeel Wezo	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Taakstelling vanuit bezuinigingsopgave € 11 mln.		0,0	-1,0	-2,0	-2,0	-2,0
Totaal kortingen	-10,8	-15,6	-18,9	-21,3	-22,0	-22,7
Autonome afname WSW lasten			0,7	1,3	2,0	2,6
Totaal netto budgetkortingen	-10,8	-15,6	-18,2	-20,0	-20,0	-20,1
Totaal bezuinigingen						
Jeugdhulp	2,4	6,0	6,4	6,8	6,8	6,8
Wmo (excl. BW en MO) in combinatie met Samenleving c.a.	2,3	4,4	6,5	8,4	8,6	9,2
Participatie	1,0	0,9	2,0	2,3	3,3	4,1
Totaal opbrengst bezuinigingen	5,7	11,3	14,9	17,5	18,7	20,1
Budget uitstroombesteding bijstand (participatie)			-0,75			
Dekking via eenmalige middelen rijk etc.	0,9					
Dekking vanuit algemene middelen en/of buffer	4,2	4,3	4,1	2,5	1,3	0,0
Totaal	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

2 Gezette stappen in 2015 en 2016

In hoofdstuk 1 zijn op hoofdlijnen de effecten weergegeven van de transformatie op bestaande werkprocessen en routines, zowel bij instituties en hun producten als bij de inwoners/klanten. De veranderingen die eind 2014 en 2015-2016 zijn doorgevoerd laten zichtbaar resultaat zien in onze boekhouding. Exacte cijfers en daaraan ontleende inzichten worden uitputtend beschreven in de jaarrekening 2015 en hier niet herhaald. De doorgevoerde wijzigingen in het eerste anderhalf jaar van de decentralisatie hebben naast het doel ons huishoudboekje op orde te krijgen en te houden ook al bijgedragen aan transformatie. In dit hoofdstuk worden beide soorten omschreven.

2.1 Wet maatschappelijke ontwikkeling

Gezette stappen tot transformatie

Om de transformatie te bewerkstelligen, willen we de beweging inzetten van de achterkant (maatwerkvoorzieningen) naar de voorkant. We sluiten meer aan bij voorliggende voorzieningen en versterken het vrijwilligerswerk en de mantelzorg. Zoals de inzet van vrijwilligers om mensen te helpen bij het boodschappen doen of het begeleiden naar een activiteit. Ook activiteiten in de wijk zoals projecten waarbij mensen gezamenlijk de maaltijd gebruiken vormen hier onderdeel van. Deze beweging is in gang gezet door het inrichten van een algemene voorziening voor dagbesteding. Hierdoor kunnen inwoners zonder indicatiestelling op een laagdrempelige wijze gebruik maken van geconcrcteerd dagbesteding zonder het betalen van een eigen bijdrage. Dit levert een bijdrage aan de ondersteuning van het langer zelfstandig thuis wonen en/of de mantelzorg. Ook is er de afgelopen periode geïnvesteerd in het voeren van een keukentafelgesprek waarbij meer gekeken wordt naar oplossingen binnen het sociale netwerk en voorliggende voorzieningen.

Gezette stappen tot bezuinigingen

In totaal is op de Wet maatschappelijke ontwikkeling (WMO) al 5,4 miljoen euro bezuinigd (15,4% van budget Wmo 2014), waarvan 3,5 miljoen euro op het budget huishoudelijke ondersteuning (23% van het totale budget Huishoudelijke Hulp).

Om de financiën op orde te krijgen is gestart met trajectfinanciering als het gaat om huishoudelijke ondersteuning en individuele begeleiding; Diensten In en Aan Huis (DIAH). Hierbij is een omslag gemaakt van indicaties op basis van uren naar trajecten gebaseerd op een resultaat. Deze omslag is tevens gepaard gegaan met een tariefskorting. De Pgb-budgetten zijn hierop gebaseerd en hebben ook deze omslag gemaakt. Hierdoor willen we bereiken dat aanbieders flexibeler zijn om samen met de inwoner te kijken welke ondersteuning nodig is om het resultaat te behalen. Er wordt meer gekeken naar de inzet van het informele netwerk en de voorliggende voorzieningen. Dit kan voor de inwoner tot gevolg hebben gehad dat het aantal uren huishoudelijke hulp/individuele begeleiding minder geworden is omdat gezamenlijk opnieuw is gekeken welke resultaat bereikt moet worden en naar verschillende en andere mogelijkheden om dit te bereiken.

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

Ook binnen de dagbesteding heeft er een tariefskorting plaatsgevonden, deze is opgevangen door de aanbieders en heeft voor de inwoners weinig gevolgen gehad. De aanbesteding van het collectief Wmo vervoer heeft tot een prijsvoordeel geleid. Tot slot is er breed een eigen bijdrage ingevoerd op alle Wmo voorzieningen. Voor de bestaande Wmo voorzieningen was dit al gebruikelijk, voor de nieuwe taken binnen de Wmo is deze werkwijze ook ingevoerd (individuele begeleiding en kortdurend verblijf). Voor sommige inwoners die vanuit de AWBZ overgingen naar de Wmo heeft dit tot een verhoging van de eigen bijdrage geleid. Daar tegenover staat dat dat de eigen bijdrage voor de dagbesteding, die is ingericht als een algemene voorziening, is vervallen.

Ten aanzien van beschermd wonen hebben wij maximale inspanning geleverd om de rijksinkomsten en uitgaven in balans te laten zijn. Dit heeft gezorgd voor een noodzakelijke en omvangrijke herverdeling van de rijksmiddelen tussen de regio's, waarbij pas in de decembercirculaire definitief bekend werd wat het budget 2015 zou worden. Gecombineerd met door ons doorgevoerde kortingen op de maximale kostprijzen in 2015 en 2016 is het daarmee mogelijk gebleken de – in het voorjaar 2015 geconstateerde aanzienlijke – tekorten in 2015 fors te beperken en de in 2016 de inkomsten en uitgaven zo goed als mogelijk in balans te brengen. Om de risico's van deze decentralisatie te delen is met de regiogemeenten in 2015 ook gewerkt aan een vereveningsmodel tussen de gemeenten in de regio

2.2 Jeugdhulp

Gezette stappen tot transformatie

Over de gehele linie van jeugdhulp is geïnvesteerd om de uitgangspunten van de transitie, waaronder 1 gezin, 1 plan, inzet op eigen kracht en preventie, vorm te geven. In het voorveld, de toegangen (sociaal wijkteam, huisartsen, jeugdartsen en gecertificeerde instellingen) en in het achterveld (niet vrij toegankelijke zorg – gespecialiseerde jeugdhulp). Hieronder wordt dit kort belicht per hoofdthema van de transformatie jeugdhulp.

Toegang tot jeugdhulp

Om per 2015 de toegang tot de jeugdhulp voor jongeren en ouders beschikbaar te houden is het sociaal wijkteam opgericht. Daarnaast is de samenwerking gezocht met de andere toegangen voor jeugd (huisartsen, jeugdartsen en gecertificeerde instellingen).

Passend onderwijs en jeugdhulp

Voor het Primair Onderwijs is een directe link met sociale wijkteams gelegd door de schoolmaatschappelijk werkers (SMW) organisatorisch onder te brengen in het sociaal wijkteam. In verband met de veelal grote regionale functie van het Voortgezet Onderwijs en Middelbaar Beroepsonderwijs is een advies in voorbereiding gericht op regionale afspraken over de ondersteuning en preventie op die scholen (inclusief SMW). Ook is met het onderwijs hard gewerkt aan de voorbereiding van een gezamenlijke agenda gericht op meer samenhang tussen passend onderwijs en jeugdhulp. Deze

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

“Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp” wordt afzonderlijk aan de raad voorgelegd.

Inzet op preventie

Naast de preventieve werking van het sociaal wijkteam, inclusief het schoolmaatschappelijk werk, is ingezet op het borgen van een aantal bestaande effectieve preventieactiviteiten, zoals diverse maatjesprojecten, Fakkeltent en LEFF (Lifestyle, Energy Fun&Friends). Daarnaast zijn er een aantal nieuwe innovatieve preventieactiviteiten van start gegaan, zoals Social Brokers en Steunouders, welke investeren in het samenbrengen van voorliggend veld en het informele netwerk.

Innovatieproces “Jeugd Zwolle in Beweging”

Om de transformatie te bewerkstelligen is het innovatieproces jeugd opgestart. Jongeren, jeugdhulpaanbieders, onderwijs en andere bij jeugd betrokken instellingen en organisatie hebben 8 thema's benoemd die voor transformatie binnen het domein jeugd van belang zijn. Die zijn vervolgens uitgewerkt in 15 ideeën die nu verder worden geconcretiseerd.

Gezette stappen tot bezuinigingen

Er is totaal 0,3 miljoen euro bezuinigd op opvoedondersteuning door het afronden van het project Netwerk Jeugd en Gezin. Dit heeft geen effect gehad op jongeren en hun ouders omdat deze functie en werkzaamheden per 1 januari 2015 is ondergebracht bij het sociaal wijkteam en daarmee is blijven bestaan.

Per 1 januari 2016 heeft het rijk besloten de ouderbijdrage af te schaffen. In 2015 is de ouderbijdrage jeugdhulp breed ingevoerd. De bijdrage was bedoeld om ouders te laten meebetalen aan de verblijfskosten van kinderen die niet thuis verblijven omdat ze een vorm van jeugdhulp krijgen. Onderzoek wees uit dat het 'besparingsmotief' niet opging. Ook bleek de regeling een drempel voor ouders te zijn én kostte het inzien van de bijdrage door gemeenten veel administratie en geld. Op basis van dit onderzoek heeft het rijk besloten de ouderbijdrage af te schaffen per 1 januari 2016. In Zwolle zijn de effecten in 2015 beperkt geweest voor jongeren en ouders aangezien door de raad in 2015 besloten is in 2015 slechts een beperkt deel te innen.

Om de jeugdhulp voor jongeren en ouders te continueren vanaf 2015 zijn de rijkskortingen doorvertaald in kortingen naar zorgaanbieders: binnen het regionale deel in 1^e instantie circa 1 miljoen euro, in 2de instantie circa 2,5 miljoen euro. In 2015 is daarom op de voorheen provinciaal gefinancierde Jeugdhulp en voorheen AWBZ gefinancierde jeugdhulp (Zorg voor mensen met een Licht Verstandelijk Beperking (LVB) en klein deel jeugd Geestelijke GezondheidsZorg (GGZ)) een tariefskorting doorgevoerd van 15,05%. Voor de GGZ is een korting doorgevoerd van 15,05% op het totale GGZ budget, waarbij op zowel tarief als budget een korting is doorgevoerd om te komen tot de mix korting van 15,05%. Aandachtspunt hierbij: dit was een korting ten opzichte van de uitgangssituatie van 2011/2012. De werkelijke korting t.o.v. de omzet 2014 van aanbieders ligt in sommige gevallen wel op 40%. Dit wordt veroorzaakt doordat het budget 2015 gebaseerd is op vektis cijfers 2011/2012 en geen rekening is

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

gehouden met de volumegroei die tussen 2012 en 2014 heeft plaatsgevonden in de regio.

In 2016 gaat het om een korting van circa 2,5 miljoen euro op het regionale deel. Dit is deels gecompenseerd doordat de Zwolse gemeenteraad 0,65 miljoen euro beschikbaar heeft gesteld om de contractering af te kunnen ronden. Hiertoe zijn de tarieven en subsidieplafonds of een mix daarvan t.o.v. 2015 verlaagd tussen de 8% en 11%.

Het lokale deel van het budget is in 2016 verminderd met 1,3 miljoen euro. Voor de opvang van het lagere beschikbare rijksbudget 2016 ad 0,7 miljoen euro en ter realisatie van de aanvullende gemeentelijke bezuiniging ad 0,6 miljoen euro. Deze bezuinigingen zijn naar verhouding binnen het lokale gerealiseerd, met uitzondering van die posten waar dit niet mogelijk was, zoals de bijdrage aan Veilig Thuis. Dus ten opzichte van 2015 zijn in 2016 minder middelen beschikbaar voor preventie, innovatie en uitvoeringskosten.

2.3 (Arbeids)participatie en Bijstand

Gezette stappen tot transformatie

Er is de afgelopen jaren geïnvesteerd in methodisch zelf uitvoeren van re-integratietrajecten door middel van de Zwolle Werkt Aanpak en Voor Arbeid en Kansen-trainingen. Hierdoor kan met minder geld effectieve(re) ondersteuning van bijstandsccliënten naar werk geboden worden. Cliënten worden meer aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheid en hierop gecoached, waardoor zij weerbaarder worden en meer in staat zijn om zelfstandig aan de slag te komen en te blijven.

Er is incidenteel geïnvesteerd in samenwerking met verschillende publiek-private partners met als doel dat er meer mensen uitstromen uit de bijstand. Het zichtbare resultaat is dat mensen hierdoor een baan hebben gevonden, en hiermee beperking van bijstandslasten, en werkgevers meer verantwoordelijkheid nemen om arbeidsplaatsen te bieden aan mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.

De bevordering van maatschappelijke participatie is ondergebracht in het Sociaal Wijkteam, zodat hiermee dicht bij de inwoner ondersteuning op meerdere leefgebieden plaatsvindt. Inwoners met een bijstandsuitkering en een grotere afstand tot de arbeidsmarkt hebben vaak moeite met rondkomen, zijn niet altijd maatschappelijk actief en/of kampen met problemen in het kader van zorg of gezin. Door het onderbrengen van deze taak bij het Sociaal Wijkteam wordt aangesloten bij de beweging om vanuit de vraag van de inwoner in de wijk participatie te bevorderen. Inwoners worden bijvoorbeeld ondersteund in het (gaan) doen van vrijwilligerswerk en hulp bij administratie en schulden. De ervaringen die inwoners opdoen in een (semi)werkomgeving, leiden ertoe dat arbeidsmarktkansen worden vergroot.

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

Gezette stappen tot bezuiniging

De samenwerking tussen Wezo en gemeente is geïntensiveerd, waardoor een herallocatie van middelen in het Participatiebudget kan plaatsvinden. Door de kennis van de Wezo van de arbeidsbeperkte doelgroep, wordt de nieuwe doelgroep onder de Participatiewet (met een arbeidsbeperking) deskundig gecoached 'on the job'. Door het delen en slimmer gebruiken van elkaars expertise worden werkgevers en werknemers gefaciliteerd in het maken van de match (een baan).

De uitgaven voor externe re-integratietrajecten zijn sterk beperkt in de afgelopen jaren. Er worden veel minder trajecten bij externe re-integratiebedrijven ingekocht en de formatie van de uitvoeringsorganisatie Werk Re-integratie en Arbeidsontwikkeling heeft een kleinere vaste formatie.

In de afgelopen jaren is bezuinigd op de uitvoeringsorganisatie Wezo NV om de uitvoeringskosten te beperken. Voorbeeld hiervan is het niet verlengen en opnieuw invullen van tijdelijke dienstverbanden van medewerkers.

Het financieel uitgangspunt voor re-integratie is, ondanks de reeds gerealiseerde besparingen, minder rooskleurig. Dit heeft vooral te maken met een aantal (externe) factoren:

- Het participatiebudget is stelselmatig verkleind in de afgelopen jaren, terwijl de bijstandpopulatie groter is geworden en een grotere afstand tot de arbeidsmarkt heeft (afname Participatiebudget met 50% bij een stijging bijstandpopulatie met 23% van 2012 tot nu).
- Er zijn stelselmatig tekorten op de uitvoering door Wezo NV gedekt.
- Deze financiële situatie voor arbeidsparticipatie valt samen met een stijgend aantal bijstandsgerechtigden en een tekort op het bijstandsbudget. Mogelijke verklaringen voor het stijgend beroep op bijstand is dat het aantal mensen met een arbeidsbeperking dat voor inkomen op de gemeente is aangewezen in Zwolle sterker is toegenomen dan in veel andere steden. Uit voorlopige conclusies uit onderzoek van Atlas dat recent is uitgevoerd naar de ontwikkeling van ons bijstandbestand, blijkt dat de kansen op de arbeidsmarkt voor de lager opgeleiden onder de bijstandsgerechtigden klein zijn. Het op peil houden van de uitstroom zal de komende jaren dan ook de nodige inzet vergen.

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

2.4 Samenleving

Gezette stappen tot transformatie

De welzijnsorganisaties werken anders; zij gaan uit van zelfsturing en een betere aansluiting bij het sociaal wijkteam. Dit leidt tot een samenwerking waarbij mensen in de wijk zo goed mogelijk ondersteund worden. Onze inzet richt zich op het starten van de beweging naar minder inzet van professionals en meer inzet door vrijwilligers en mantelzorgers. Doel is het ondersteunen van de eigen kracht van inwoners zodat zij zelf, samen met hun netwerk tot oplossingen komen. Daarom is maximaal ingezet op het werven en behouden van vrijwilligers en mantelzorgers. Dit maximaal inzetten blijkt onder andere uit de inzet door de vrijwilligerscentrale Zwolle Doet gericht op het vergroten van inzet door vrijwilligers welke beweging en energie noodzakelijk is voor de transformatie. We richten ons daarom ook op het vasthouden en verstevigen van deze beweging.

Gezette stappen tot bezuinigingen

De organisaties Travers en Zwolle Doet en WijZ en Dimence zijn bestuurlijk samengegaan. De efficiency van de organisaties Travers en WijZ is verbeterd door te bezuinigen op management/overhead (als onderdeel van in totaal 0,27 miljoen euro bezuiniging bij beide organisaties). De overhead bij Travers is gereduceerd tot 9%. De samenvoeging van WijZ en de Kern genereerde daarnaast 0,1 miljoen euro bezuiniging. De Zwolse inwoner heeft geen directe consequenties ervaren als gevolg van deze bezuinigingen. Voor de activiteiten van WijZ bestond het effect eruit dat de gebruikers een eigen bijdrage moesten betalen. Hierdoor zijn een aantal groepen vertrokken bij WijZ. Daarnaast is 0,235 miljoen euro bezuinigd op Voor- en Vroegschoolse Educatie en peuterspeelzaalwerk. Ook bij Zwolle Doet is 0,18 miljoen euro minder uitgegeven doordat de bijdrage voor maatschappelijke stage Voortgezet Onderwijs is weggefallen.

3 Transformatiethema's

3.1 Transformatiethema 1: De samenkracht van mensen

Algemeen

Ons doel is dat iedereen mee doet in Zwolle. Meedoen op eigen kracht, waar nodig met (tijdelijke) ondersteuning. Participeren draagt bij aan de ontwikkeling van inwoners op meerdere levensdomeinen. Waardevol en nuttig zijn vergroot de draagkracht van mensen. Doel van samenkracht is het handhaven en vergroten van draagkracht van inwoners. De aanwezigheid van fysieke beperkingen, psychische of psychosociale problemen, isolement, armoede en/of laaggeletterdheid kunnen belemmerend zijn voor de sociale participatie van kwetsbare inwoners. Door zo vroeg mogelijk laagdrempelige informele ondersteuning te bieden voorkomen we grotere problemen. Kwetsbare groepen inwoners worden in een zo vroeg mogelijk stadium begeleid en gestimuleerd bij het vinden van oplossingen. Kunnen ze hierdoor weer meedoen dan ontstaan sociale contacten en worden (nieuwe) vaardigheden opgedaan en nemen zelfvertrouwen en weerbaarheid toe.

In Zwolle is samenkracht volop aanwezig. Veel inwoners en maatschappelijke partners zijn al actief en deze inzet werpt z'n vruchten af. Een mooi voorbeeld hiervan zijn de vele maatjesinitiatieven op allerlei terreinen met inzet van vrijwilligers. Voor mensen die te maken hebben met taalachterstand, terminaal ziek zijn, psychisch of verstandelijk beperkt zijn, beweging nodig hebben, zoeken naar werk en voortijdig schooluitval zijn vrijwillige maatjes naast professionele inzet heel belangrijk voor de continuïteit, voor aanspraak buiten de kantooruren om en voor begrip.

Deze gezamenlijke inzet van inwoners en de maatschappelijke partners vergroot de draagkracht van Zwolle. Wij benutten dit potentieel optimaal door de initiatieven die zijn ontstaan en effect hebben breder en vaker in te zetten en te herhalen. Wordt hiermee de invloed en het zelfsturend vermogen van de inwoner versterkt, dan zorgt het ook voor een versterking van het oplossend vermogen van de samenleving oftewel de samenkracht van mensen. De versterking van de eigen kracht wordt bevorderd door het individuele netwerk van de kwetsbare inwoner te (helpen) organiseren. Dit effect creëert een toename in het welzijn en welbevinden van onze inwoners met een veronderstelde vermindering van zorgkosten als gevolg. Ons primaire doel is daarom het versterken en toegankelijk maken van relevante netwerken (met individuen, wijkbewoners, maatschappelijke instellingen, bedrijven; oftewel daar waar mensen elkaar vinden bij de realisatie van een gedeeld doel). We richten ons daarbij op het vergroten van de inzet van vrijwilligers en mantelzorgers en kiezen voor een aanpak waarmee mensen ondersteund worden om vrijwilliger en/of mantelzorger te worden en/of te blijven.

Kansen

We richten ons op preventie; het (zo veel mogelijk) voorkomen dat inwoners op relatief dure professionele en curatieve zorg zijn aangewezen. Ons primaire doel is het eerder en beter inzetten van informele ondersteuning en laagdrempelig toegankelijke voorzieningen en activiteiten. We zetten de middelen uit het budget welzijn en een deel

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

van de zorgbudgetten gericht in op een uitbreiding van de inzet van vrijwilligers en mantelzorgers. Een voorbeeld hiervan is het project “Bruggenbouwers”, waarbij een groep ervaringsdeskundigen op het gebied van armoede en allochtone afkomst ingezet worden voor mensen die zich op dit moment in eenzelfde situatie bevinden. Om de samenkracht van mensen meer te bevorderen en in te zetten zien we een aantal kansen op korte en langere termijn.

Alternatieve vormen van dagbesteding

De eerste stap binnen dit thema vormt “alternatieve vormen van dagbesteding” met inzet van vrijwilligers. Onze gesubsidieerde welzijnspartners zijn hierbij onmisbaar want wij willen dit potentieel optimaal benutten om nog meer aan de preventie kant te komen. We vragen onze partners om door uitbreiding van laagdrempelige welzijnsactiviteiten met inzet van vrijwilligers het aanbod aan zinvolle dagbesteding in omvang en doelgroepen uit te breiden. Daardoor neemt het beroep op duurdere voorzieningen naar verwachting af. Een voorbeeld hiervan zijn de Buurtkamers. In de buurtkamers van WIJZ vindt met inzet van vrijwilligers zinvolle dagbesteding plaats. WIJZ ziet steeds beter kans om multiculturele buurtkamers en buurtkamers voor mensen met dementie op te starten. Door het aanbieden van dagbesteding in eigen buurt/wijk komen kwetsbare buurtbewoners elkaar tegen en houden contact en oog voor elkaar. Het zou mooi zijn als, op termijn, ook de bewoners van zorgorganisaties mee doen aan deze laagdrempelige voorziening.

Op de langere termijn zijn er meer transformatiekansen die kunnen leiden tot effectievere inzet van middelen.

Preventie Armoede en schuldenproblematiek

Mensen met problematische schulden zijn vaker ziek, presteren slechter op het werk en blijven langer in een uitkeringssituatie. Mensen gaan bij de dag leven en zijn niet meer bezig met het oplossen van hun problemen en participeren minder. Ondersteuning op andere levensterreinen is minder succesvol als schulden en armoede overheersen. Er wordt al ingezet op preventie van schulden met inzet van vrijwilligers en samenwerking van partners in “Op Orde”. Door in te blijven zetten op preventie willen we het beroep op duurdere ondersteuningsvormen beperken.

Innovatieprojecten Jeugd

Vanuit het innovatieproces Jeugd Zwolle in Beweging wordt momenteel door gemeente en partners gewerkt aan een tweetal ideeën waarbij het informele netwerk wordt versterkt. Het idee “Mag het ook ietsje minder” creëert bewustwording rond “overzorg” door zorgprofessionals. Wanneer professionals een stapje terug doen ontstaat ruimte voor het organiseren van zorg door/in de omgeving van de zorgvrager. Het idee “Coach de Coach” vergroot kennis en vaardigheden van de (verenigings-)coach of begeleider. Hierdoor doen kinderen en jongeren met een rugzakje op een normale manier mee met de reguliere activiteiten en verdwijnt de uitzonderingspositie.

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

Maatschappelijke participatie als vliegwiel

Beoogd resultaat is dat de welzijnspartners in samenwerking met het sociaal wijkteam afgestemde en onderbouwde producten aanbieden gericht op netwerkversterking en participatietoename van inwoners die vallen onder de Participatiewet. Doel is om door het vergroten van de sociale participatie en/of behoud van sociale zelfstandigheid een sport omhoog op de participatieladder te bereiken.

Dilemma's

Wij streven naar het bieden van zinvolle tijdbesteding op basis van persoonlijke behoefte en om te voorkomen dat mensen in een sociaal isolement drijven te raken. Wij zetten daarbij primair in op dagbestedingsmogelijkheden in de wijk, voor en door de samenleving. Deze vernieuwing is zowel gericht op de welzijnspartners als op ondernemende (groepen) inwoners die zoeken naar nieuwe manieren en vormen van samenwerking. We willen op een verantwoorde manier initiatieven van inwoners stimuleren en ondersteunen en de deskundigheid van lokale initiatieven vergroten en delen. De in 2017 en 2018 door te voeren bezuinigingen vragen om een herinrichting van het maatschappelijk voorveld en het zorgaanbod. De bestaande zorg die Zwollenaren ontvangen en het bestaande aanbod van professionals staat ter discussie. Daarom is het essentieel om deze herinrichting op een zorgvuldige wijze uit te voeren die wel het nodige resultaat oplevert.

De inzetbaarheid van mantelzorg en vrijwilligerswerk is niet oneindig. Met name mantelzorgers ondersteunen we zo goed als mogelijk en we wijzen zorgorganisaties op hun verantwoordelijkheid richting mantelzorgers. Denk hierbij aan respijtzorg en andere mogelijkheden mantelzorgers te waarderen en revitaliseren. Voor het slagen van de vele initiatieven met inzet van vrijwilligers is professionele ondersteuning van vrijwilligers gewenst. Scholing, werven van vrijwilligers, intervisie, klankborden, kennis van de doelgroep, voor het maken van een geslaagde match.

Het budget voor het ontwikkelen van nieuwe vormen van dagbesteding/begeleiding wordt gehaald bij de huidige aanbieders (achterkant). Deze beweging betekent een verandering voor cliënten, de mogelijkheid bestaat dat hun ondersteuning op de huidige wijze vervalt en de overstap naar de nieuwe vormen van de ondersteuning ontstaat. Daarom is er aandacht voor persoonlijke omstandigheden en mogelijkheden van de inwoner/cliënt.

Planning

In 2017 staan de subsidieafspraken met de welzijnspartners in het teken van passende ondersteuning gericht op alternatieve dagbesteding van Zwolse inwoners. Dit vraagt om nieuwe verbindingen tussen dagbesteding en welzijnsactiviteiten. Hierbij maken we explicieter verbinding met het vrijwilligerswerk. De komende maanden gaan we met de huidige aanbieders van dagbesteding en onze welzijnspartners in de slag om per 2017 tot een uitbreiding van het laagdrempelig aanbod te komen die de beoogde besparingen opleveren. Meer inwoners gaan gebruik maken van laagdrempelige voorzieningen in de wijk voor hun dagbesteding. We vertalen dit in de subsidie- en resultaatafspraken met de welzijnspartners en de contracten voor de dagbesteding.

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

Vanaf 2018 volgt vergaande efficiency door de opgave integraal te verbinden met o.a. Diensten In en Aan Huis (DIAH) zoals Individuele Begeleiding en Huishoudelijke Hulp. De vorm die we hierbij voor ogen hebben is de inzet van welzijn en zorgbudgetten op wijkniveau voor zowel dagbesteding als DIAH.

Door gebiedsgericht, integrale ondersteuning te organiseren kan meer gewerkt worden vanuit 1 huishouden, 1 plan, en zoveel mogelijk 1 regisseur. Daarmee bereiken we betere, passender ondersteuning en besparing van kosten. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar het navolgende transformatiethema: Integrale (gezins)aanpak.

3.2 Transformatiethema 2: Integrale (gezins)aanpak

Algemeen

Het verbeteren van de hulpverlening aan inwoners/gezinnen is 1 van de hoofddoelen van de transformatie en transitie. Hierbij is het realiseren van een integrale (gezins)aanpak, ook wel één huishouden, één plan genoemd, een belangrijk onderdeel. Redenen waarom een integrale aanpak (nog) niet altijd gebeurd hebben onder andere te maken met onduidelijkheid en interpretatieverschillen. Het is van belang te komen tot optimalisering of beter benutten van de mogelijkheden die er in feite wel zijn en de aanwezige belemmeringen op te heffen. Ook in de wijze waarop het ondersteuningsaanbod is georganiseerd. Het ondersteuningsaanbod is georganiseerd in drie domeinen – jeugd, Wmo en participatie. Tussen deze domeinen zijn schotten aanwezig, zowel in aanbod als financiering. Binnen de domeinen zijn er ook schotten tussen de voorzieningen zelf, waaraan verschillende aanbieders zijn gekoppeld. Dit tezamen bemoeilijkt het realiseren van integrale ondersteuning.

Kansen

Wanneer er bij ieder gezin/ inwoner een integraal ondersteuningsplan wordt gemaakt en deze vervolgens ook integraal wordt uitgevoerd, zorgt dit voor minder ondersteuners over de vloer, minder versnippering en een betere onderlinge afstemming tussen professionals. Voor Zwolse gezinnen betekent dit een verbetering van de hulpverlening. Deze is dan beter op elkaar afgestemd en dit geeft hen meer tijd om zich te richten op verbeteringen van hun eigen/ gezinssituatie omdat ze minder tijd kwijt zijn aan overleggen met de hulpverlening. Daarnaast ontstaat meer regie door de inwoner zelf en een flexibelere inzet van zorg.

Door het verminderen van de stapeling van indicaties neemt het totaal gebruik aan voorzieningen af. Integrale- en maatwerkarrangementen kunnen een goed alternatief zijn voor bestaande dure vormen van zorg en ondersteuning, ook op het gebied van opvoedingsvraagstukken en –problemen en draagt daarmee bij aan het verschuiven van zwaardere naar nieuwe lichtere arrangementen. Ook zal dit minder administratie met zich meebrengen voor organisaties, Sociaal Wijkteam en gemeente.

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

Het ondersteuningsplan is leidend voor de ondersteuning en de noodzaak van het inzetten van voorzieningen. Indicaties, ofwel toekenningen voor (maatwerk of individuele) voorzieningen, zijn een afgeleide van dit ondersteuningsplan. Het ondersteuningsplan wordt bijgesteld indien de situatie van de inwoner hierom vraagt wat op dat moment ook gevolgen kan hebben voor de inzet van voorzieningen. Hiermee gaan wij steeds meer naar de werkwijze waarbij het in gesprek zijn over het ondersteuningsplan leidend is i.p.v. de vastgestelde toekenningstermijnen.

Ter uitwerking van dit thema met bovengenoemde kansen wordt integraal gewerkt aan vier sporen:

Spoor 1: Optimaliseren ondersteuningsplannen sociale wijkteams

- Het tijdiger betrekken van partijen.
- Duidelijke afspraken over rollen en verantwoordelijkheden tijdens de uitvoering van het plan.
- De weg terug – afschaling - bij de start benoemen en organiseren.
- Gezamenlijke evaluatie van het plan.

De uitvoering van het integrale plan zal beter en in meer samenhang kunnen worden uitgevoerd, wat bijdraagt aan betere en adequate ondersteuning van het gezin/inwoners. Het rendement zit met name in efficiency winst en de daling van het aantal lange en intensieve trajecten; verschuiving van zwaardere naar lichtere begeleiding. De inzet van het Sociaal Wijkteam en betrokken partijen kan hierdoor verbeterd worden wat bijdraagt aan het voorkomen van wachtlijsten en de inzet naar voren namelijk meer laagdrempelig en preventief in de wijk aanwezig.

Spoor 2: Integrale contractering binnen de gemeentelijke domeinen.

Ontschotting tussen de 3 jeugdhulpdomeinen en binnen de WMO biedt meer kansen voor transformatie en innovatie en stimuleert dit nieuwe vormen van integrale trajecten.

- Integraliteit binnen de jeugddomeinen

In 2015 en 2016 is de jeugdhulp in 3 verschillende domeinen ingekocht en is er aangesloten bij de financieringssysteem van voor 2015. In de praktijk is er overlap tussen deze domeinen. Momenteel wordt het inkoopkader jeugdhulp 2017 in regionaal verband voorbereid. Ingezet wordt om gefaseerd te komen tot integratie tussen de huidige 3 domeinen en ook wordt toegewerkt naar een meer resultaatgerichte financiering. Vooralsnog gaan we er vanuit dat dit een financiële opbrengst van 0,4 miljoen euro in 2017 en nogmaals 0,4 miljoen euro per 2018 gaat opleveren.

- Integraliteit binnen de Wmo: Integraliteit binnen Diensten In en Aan Huis (DIAH)
Wij zien mogelijkheden om in 2016 en 2017 te komen tot ontschotting tussen deze trajecten en de ontwikkeling van nieuwe integrale arrangementen. Bijvoorbeeld door combinaties van Huishoudelijke Hulp en Individuele Begeleiding en door nieuwe vormen van thuisondersteuning. Daarnaast willen we dat aanbieders van

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

DIAH alle trajecten moeten kunnen aanbieden. Dit betekent dat één aanbieder (al dan niet met onderaannemers) alle diensten in/aan huis aanbiedt. Wij verwachten in 2017 door deze nieuwe werkwijze een besparing te realiseren van structureel 0,6 miljoen euro.

Vanaf 2018 willen we vanuit de DIAH de verbinding leggen met de dagbesteding en het voorliggende veld. We denken hierbij aan de inzet van integrale (welzijn en zorg) budgetten op wijkniveau om de beoogde korting van 1,9 miljoen euro op de Wmo in 2018 te halen. Dit is circa 10% van het totale budget WMO 2017 (Dagbesteding en DIAH). We zien hiertoe kansen omdat wij nog meer de beweging zien van individuele arrangementen naar collectieve voorzieningen of voorzieningen in het voorveld en een verschuiving naar een meer gerichte inzet van het vrijwilligerswerk (in plaats van 2 professionals één professional in combinatie met vrijwilligers).

- Ontwikkelen van werkwijze om gezamenlijk te sturen als Zwolse partners verbonden aan jeugd

Vanuit het innovatieproces Jeugd Zwolle in Beweging wordt momenteel door gemeente en partners gewerkt aan de wens om meer samen te sturen: gezamenlijk en in breed gezelschap analyse en aanpak van de opgave voor de jeugd in Zwolle bepalen en hier uitvoering aan geven. Kennis vanuit de uitvoering en betrokkenen wordt gebundeld met bijvoorbeeld een jongerenindex en integraal geanalyseerd. Op basis van deze input wordt de opgave voor de jeugd in Zwolle geformuleerd en tevens de gezamenlijke aanpak. Op deze manier wordt kennis en inzet gebundeld en efficiënter en effectiever gewerkt. Daarnaast wordt in deze werkgroep nagedacht over hoe financieringsstromen effectief werken en samen werken kan ondersteunen i.p.v. belemmeren.

Spoor 3: Integrale contractering tussen de gemeentelijke domeinen.

Voor het vormgeven van het principe 1 gezin, 1 plan, 1 aanpak is het nodig om niet alleen te ontschotten binnen de gemeentelijke domeinen (spoor 2), maar ook tussen de gemeentelijke domeinen. Vanuit de praktijk blijkt dat er nu vaak een stapeling is van indicaties jeugdhulp en Wmo binnen 1 gezin. De mogelijkheden om te komen tot integraliteit tussen de Wmo en jeugdhulp zullen op de middellange termijn nader worden onderzocht.

Spoor 4: Integrale werkwijze tussen niet-gemeentelijke domeinen en gemeentelijke domeinen.

Om het principe 1 gezin, 1 plan, 1 aanpak vorm te geven, is ontschotting tussen en binnen gemeentelijke domeinen maar ook tussen de niet gemeentelijke domeinen die daaraan raken, zoals de Wet Langdurige Zorg en de Zorgverzekeringswet, een kans. Het is dan ook belangrijk om de mogelijkheden hier tussen nader te onderzoeken. Hierover worden gesprekken gevoerd met ministerie en zorgverzekeraars.

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

Dilemma's

Gevolg van de vergrijzing, het langer thuis wonen en het toenemen van dementie is dat de doelgroep groter en de zorgvraag zwaarder wordt. Ander punt is dat de Wmo een open einde regeling is wat de budgettaire beheersing beperkt.

Er is sprake van een tekort op het jeugdhulpbudget 2015, dit zal ook nog doorwerken in 2016 en mogelijk langer. Met diverse maatregelen zoals een andere manier van contractering, het versterken van de toegang en de lobby naar het rijk, wordt geprobeerd dit tekort terug te brengen en ook de afname van het rijksbudget (gefaseerd) op te vangen. Indien de definitieve cijfers negatiever uitvallen dan de huidige voorlopige cijfers, dan kan het geschetste financiële perspectief onder druk komen te staan.

Momenteel wordt de visie op jeugdhulp herijkt als mede de huidige uitgangspunten voor regionale samenwerking, waaronder de vereveningsafpraak. De uitkomst hiervan kan invloed hebben op het financiële perspectief. Een andere manier van contracteren kan er toe leiden dat sommige aanbieders te maken krijgen met een omzetsdaling en als gevolg daarvan met dreigend continuïteitsverlies. Dit is inherent aan een veranderende markt en dalende budgetten.

In verband met de huidige financiële druk op het jeugdhulpbudget lopen de wachttijden op. Samen met aanbieders en toeleiders wordt gekeken naar oplossingen en zijn er reeds al maatregelen geïmplementeerd. Daarnaast wordt er ingezet om aanvullende maatregelen, zoals de pilots genoemd bij thema 4 Samenhang in de toegang. De ze pilots zullen ook bijdragen aan het voorkomen en terugdringen van wachtlijsten. Juist met een gefaseerde bezuiniging – binnen rijksbudget per 2018 – zal het geschetste financiële perspectief niet een substantieel negatief effect hebben op de wachtlijsten. NB voorafgaande aan de PPN- behandeling is de raad reeds geïnformeerd over de oorzaken van de groeiende wachtlijsten en de genomen en nog te nemen maatregelen, dit n.a.v. de op 24 maart gestelde artikel 45 vragen door de SP.

Vervolg

Spoor 1

- Inventarisatiefase (april - mei 2016) - Inventariseren van huidige verbeterpunten bij het opstellen en uitvoeren van het ondersteuningsplan.
- Voorbereidingsfase (mei – juni 2016) - Benoemen actiepunten en oplossingen met daarbij een planning. Oplossingen bespreken met partners in de uitvoering.
- Implementatiefase: oplossingen realiseren vanaf juli 2016
- Monitoringsfase (continu proces) : effecten van de oplossingen monitoren en nieuwe verbeterpunten in kaart brengen

Spoor 2

Jeugdhulp

De ontschotting binnen de jeugdhulpdomeinen vindt gefaseerd plaats. Het tempo waarin dit gerealiseerd kan worden wordt voor een groot deel bepaald door de uitvoerbaarheid van veranderingen. Hierbij wordt een check ingebouwd

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

om te kijken of het werken met resultaatgerichte financiering ook uitvoerbaar is voor de praktijk. Uitgegaan wordt van een fasering. Dit wordt in de komende maanden nader uitgewerkt

Planning regionale in te kopen Jeugdhulp 2017:

- Inventarisatiefase (januari – maart 2016): De inventarisatie is onderdeel van het proces om te komen tot een voorstel waarin de 11 lokale gemeenten keuzes maakt over: 1) Schaalgrootte inkoop, 2) Bekostigingsmodel, 3) Duur van het contract, 4) Uitgangspunten beleid en 5) Inkoopprocedure en 6) Samenhang inkoop tussen de domeinen jeugd. Deze inventarisatie is klaar en wordt meegenomen als basis voor de volgende stappen in dit proces.
- Specificatiefase (april – juni 2016): Het opstellen van de uitvraag aan de aanbieders, de voorwaarden waaraan voldaan moet worden, de instrumenten om ontwikkelingen te stimuleren en het conceptcontract.
- Selectiefase (juli 2016): Het aanvragen en ontvangen van aanbiedingen, het beoordelen van de aanbiedingen en het selecteren van de zorgaanbieders en de producten;
- Contracteringsfase (augustus – oktober 2016): Het onderhandelen met zorgaanbieders en het afsluiten van het conceptcontract.
- Monitoringsfase (continu proces): bewaken en evalueren afspraken

Planning Wmo:

- Voorbereidingsfase (Maart – juni 2016):
 - Deel A: Uitwerken opzet nieuwe integrale arrangementen
 - Deel B: Uitwerken opzet doel aanbieders van Diah kunnen alle diensten aanbieden
- Contracteringsfase (juni 2016): Aanpassen huidige contracten 2016
- Implementatiefase (augustus 2016): onderdeel B
- Implementatiefase (januari 2017): onderdeel A
- Voorbereidingsfase (januari 2017 – april 2017): verbinding DIAH met dagbesteding en voorliggend veld
- Implementatiefase (2de helft 2017) : Starten pilots zoals benoemd in het transformatiethema Samenkracht.
- Contracteringsfase: met ingang van 2018 verwerking in contractering
- Monitoringsfase (continu proces): bewaken en evalueren afspraken.

Sporen 3 en 4

Na de resultaten van spoor 2 zal bekeken in het voorjaar van 2017 worden welke stappen mogelijk zijn en op welke termijn. Vervolgens zal een concrete planning worden opgesteld. Het ideeteam 'Samen Sturen' werkt momenteel aan een projectplan waarin stappen en planning tot uitwerking worden opgenomen. Insteek is nu om 2016 te gebruiken als voorbereidingsjaar, 2017 als pilotjaar en vanaf 2018 de aanpak structureel toe te passen.

3.3 Transformatiethema 3: Passend wonen met zorg

Algemeen

Een aantal Zwollenaren heeft hulp en ondersteuning nodig bij het wonen en tijdelijke opvang. We spreken dan over 'wonen met zorg'. Het kan gaan om inwoners met lichamelijke en/of verstandelijke beperkingen, met psychische of psychosociale problemen, jong of oud, tot inwoners die tijdelijk in een situatie van dakloosheid terecht zijn gekomen. Woonvormen die we daarbij onderscheiden zijn thuis wonen in een aangepaste woning, zelfstandig wonen met begeleiding en beschermd wonen. Daarnaast kennen we maatschappelijke opvang en vrouwenopvang als vangnet voor mensen die tijdelijk in een situatie van dakloosheid terecht komen.

Wij gaan de komende jaren verder aan de slag om meer Zwollenaren zelfstandig te laten wonen dan nu het geval is. Hierdoor sluit de woonsituatie meer aan bij de mogelijkheden van mensen, komen mensen meer tot hun recht, ontstaat er meer participatie en daarmee een hogere kwaliteit van leven voor onze inwoners. Tegelijkertijd ontstaan er op termijn minder maatschappelijke kosten.

Kansen

Ons doel is dat iedere inwoner die dat nodig heeft passend kan wonen met eventuele zorg en ondersteuning. Dat betekent dat inwoners zo lang mogelijk zo zelfstandig mogelijk wonen. En ook zo snel mogelijk weer zo zelfstandig mogelijk, als zij tijdelijk afhankelijk zijn van een beschermde woonvorm. Hierdoor sluit de woonsituatie meer aan bij de mogelijkheden van mensen, komen mensen meer tot hun recht, ontstaat er meer participatie en daarmee een hogere kwaliteit van leven voor onze inwoners. Tegelijkertijd ontstaan er op termijn minder maatschappelijke kosten. Daarom gaan we aan de slag om de volgende punten te realiseren:

Betere spreiding van beschermde woonvormen in de regio

Het aanbod van beschermde woonvormen is niet in elke gemeente beschikbaar. In relatie tot de regiogemeenten is het aanbod relatief vaak in de gemeente Zwolle gelokaliseerd. Inwoners vanuit regiogemeenten moeten daardoor soms noodgedwongen naar een andere gemeente (veelal gemeente Zwolle) verhuizen waardoor vervolgens de stap terug naar de eigen leefomgeving en oorspronkelijke woonplaats ook minder makkelijk tot stand komt. Door stapsgewijs voor een betere spreiding van voorzieningen in de regio te zorgen sluiten we aan bij de mogelijkheden en behoeften van mensen. Daarbij zijn de kansen op herstel in de eigen sociale omgeving groter. Ook leidt dit tot een betere spreiding van maatschappelijke kosten over de regio.

Meer passende sociale woningen

Inwoners, met name die inwoners woonachtig in beschermde woonvormen (Geestelijke Gezondheidszorg), maar ook jongeren die de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt en wonen in een jeugdzorginstelling, kunnen onvoldoende snel uitstromen uit beschermde woonvormen. Dit vanwege de druk op de sociale woningen in Zwolle en de regio. Hierdoor verblijven een aantal inwoners onnodig lang in beschermde woonvormen wat

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

hun herstel en participatie niet ten goede komt. Door meer passende mogelijkheden te creëren ten aanzien van sociale woningbouw in Zwolle en de regio ontstaan er voor cliënten meer mogelijkheden om uit te stromen op een passend moment. Afgelopen jaren hebben wij hiervoor stappen gezet, die recent door ons nog zijn geïntensiveerd. Bijvoorbeeld de “Versnellingsactie Sociale huur” en de versnelde realisatie van semi-permanente woningen.

Meer mogelijkheden van intensieve vormen van begeleiding thuis

Zo lang mogelijk zelfstandig wonen wordt soms belemmerd doordat intensieve vormen van begeleiding thuis nog niet overal in voldoende mate beschikbaar zijn gemaakt. Hierdoor wordt soms noodgedwongen verhuisd naar een beschermde woonvorm, terwijl met intensieve begeleiding thuis (desgewenst met enige mate van toezicht) het mogelijk zou kunnen zijn om thuis te wonen. Doordat gemeenten hiervoor in de gehele regio meer en betere mogelijkheden creëren is het mogelijk inwoners meer kansen te bieden om zo lang mogelijk zelfstandig te wonen.

Dilemma's

Komende jaren willen we betekenisvolle stappen zetten om inwoners meer kansen te bieden zo lang mogelijk zelfstandig te wonen. Wij verwachten op termijn hierdoor ook lagere maatschappelijke kosten zullen ontstaan, maar niet eerder dan vanaf 2019. Hier zijn een aantal redenen voor:

- Zowel de afbouw van beschermde woonvormen als de opbouw van passende sociale woningen en passende vormen van intensieve begeleiding heeft tijd nodig. Continuïteit van ondersteuning is belangrijk en ongewenste frictiekosten moeten worden voorkomen.
- Cliënten woonden vaak al langdurig in een beschermde woonvorm. Het overgangsrecht beschermd wonen (GGZ) op grond van de Wmo loopt tot maximaal 31 december 2019. Cliënten die vallen onder dit overgangsrecht kunnen zich hierop beroepen gedurende deze periode. Dit betekent dat meer gedacht moet worden aan een stapsgewijze aanpak.
- Tegenover de uitstroom uit beschermd wonen naar zelfstandig wonen van cliënten met een relatief meer beperkte ondersteuningsbehoefte, staat op dit moment instroom van cliënten met een relatief omvangrijkere ondersteuningsbehoefte. Dit heeft met name te maken met de veranderingen in de bekostiging van de geestelijke gezondheidszorg op grond van de Zorgverzekeringswet. Dit betekent dat de druk op beschermd wonen op dit moment nog niet afneemt, maar toeneemt.

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

Door de genoemde aspecten verwachten wij pas in de loop der jaren (vanaf 1 januari 2020) een daadwerkelijk budgettair effect van de inspanningen. Daarnaast is er sprake van het mogelijk objectiveren van rijksmiddelen beschermd wonen welke het risico heeft op lagere rijksinkomsten beschermd wonen waarbij de ingangsdatum wordt verwacht tussen op z'n vroegst 1 januari 2017 en uiterlijk 1 januari 2020. Hierover zal naar verwachting in de meicirculaire 2016 duidelijkheid komen van rijkswege.

Vervolg

Er is de afgelopen periode al veel gedaan om de beweging mogelijk te maken. Gezien de aard van de huidige situatie is een combinatie van aanvullende maatregelen en inspanningen nodig die onnodige instroom voorkomt en door- en uitstroom bevordert. Met dien verstande dat beschermd wonen mogelijk moet blijven als zelfstandig wonen met begeleiding niet een passende oplossing is. Te denken valt daarbij aan de volgende maatregelen die wij samen met aanbieders en corporaties (waaronder in Zwolle vanuit de samenwerking WWZ038) en regiogemeenten voorbereiden:

- Met de Zwolse corporaties hebben we in het kader van de “Versnellingsactie Sociale huur” een samenwerkingsovereenkomst gesloten met als doel om in 2017 op diverse locaties in Zwolle de start bouw te realiseren van extra sociale huurwoningen. Daarnaast zijn er diverse andere woningbouwinitiatieven zoals Krasse Knarren en een appartementencomplex bij de Esdoorn in voorbereiding die tot een extra uitbreiding van de sociale voorraad voor 2018 leiden. We monitoren de Zwolse versnellingsactie Sociale huur en passen deze zo nodig en gewenst aan als de transformatie-opgave wonen en zorg daarom vraagt.
- We realiseren met de corporaties in de periode van de transformatie-agenda sociaal domein de afspraken over een versnelde realisatie van semi-permanente woningen om de extra vraag naar woningen voor statushouders en vraag binnen wonen en zorg (o.a. uitstroom beschermd wonen) vorm te kunnen geven.
- We evalueren voor de zomer het Zwolse “Wmo”-samenwerkingsconvenant met de Zwolse corporaties en komen tot aangepaste afspraken die passen bij de transformatie-opgave wonen en zorg.
- Wij hebben met de regiogemeenten en in overleg met cliëntenorganisaties en aanbieders een regionale veranderagenda beschermd wonen – maatschappelijke opvang opgesteld die aansluit bij de transformatie-opgave wonen en zorg. Wij hebben de regionale veranderagenda beschermd wonen – maatschappelijke opvang ter besluitvorming voorgelegd aan de raad 21 april en voeren deze – na instemming van de raden - uit samen met regiogemeenten en in overleg met aanbieders en cliëntenorganisaties in de periode 2016-2019.

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

- We hebben een convenant met regiogemeenten opgesteld met daarin onder meer kwalitatieve inspanningsverplichtingen ten aanzien van betaalbare en adequate huisvestingsmogelijkheden evenals passende (intensieve) begeleiding thuis. We bekrachtigen voor het zomerreces 2016 het convenant regionale samenwerking beschermd wonen – maatschappelijke opvang met regiogemeenten en maken dit als vervolg concreet en meetbaar als het gaat om de inspanningsverplichtingen ten aanzien van betaalbare en adequate huisvestingsmogelijkheden evenals passende (intensieve) begeleiding thuis en voeren deze uit in de periode 2016-2019.
- In de bekostiging van beschermd wonen (GGZ) op grond van de Wmo 2015 hebben we meer ruimte gecreëerd vanaf 1 januari 2016 om uitstroom te bevorderen. Dit door de vorm ‘volledig pakket thuis’ voor maximaal 6 maanden toe te staan daar waar nodig voor de cliëntgroep die mogelijk kan uitstromen naar zelfstandig wonen. Wij doen in 2016 onderzoek naar de meest gewenste (regionale) bekostigingsvorm beschermd wonen – maatschappelijke opvang die past bij de transformatie-opgave. Daar waar dit leidt tot een verandering passen we deze toe vanaf 1 januari 2018.

Met deze maatregelen verwachten wij de komende jaren een belangrijke impuls te geven aan de mogelijkheden voor inwoners om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen wonen.

3.4 **Transformatiethema 4: Samenhang in de toegang (tot Jeugdhulp)**

We versterken de samenwerking tussen sociale wijkteams, huisartsen, jeugdgezondheidszorg en onderwijs rondom de toegang tot specialistische jeugdhulp zodanig dat kinderen en ouders een sneller en beter passend antwoord krijgen op hun ondersteuningsvraag. Normaliseren heeft daarbij altijd voorrang op medicaliseren, maar als medicaliseren toch nodig is doen we dat zo snel mogelijk. Dit betekent dat we gezin en jongere in staat stellen zelf oplossingen voor hun vraag te vinden, zo veel mogelijk in de eigen leefomgeving van een kind. Oplossingen houden we zo simpel mogelijk en – mede daardoor – betaalbaar. Bij het zoeken naar oplossingen worden alle belangen meegewogen. Daarvoor is zowel sociaalpedagogische als medische kennis nodig. Op grond van een brede beoordeling wordt een terecht wel of geen beroep op specialistische jeugdhulp gedaan. Per saldo wordt daarmee een besparing op de kosten van specialistische jeugdhulp gerealiseerd.

Kansen

Genoemde partners en jeugd Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) werken binnen dit thema in het Ideeteam ‘Zo licht als kan, zo zwaar als nodig’ (innovatieproces jeugd) twee oplossingsrichtingen uit. Met deze maatregelen wordt ingezet op het versterken van de toegang door het beschikbaar stellen van kennis en expertise aan de voorkant, dus voorafgaande aan een verwijzing naar gespecialiseerde jeugdhulp. Hiermee kunnen kinderen, jongeren en gezinnen sneller worden geholpen, worden ze niet onnodig verwezen naar gespecialiseerde jeugdhulp dan wel worden terechte doorverwijzingen beter opgepakt.

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

De twee richtingen zijn:

We verbinden sociaal wijkteam, huisartsen en gespecialiseerde jeugdhulp (specifiek: jeugd GGZ) rondom het vaststellen van de ondersteuningsbehoefte van kind, jongere en gezin.

Dit doen we door een eerste lijn jeugd- en gezinswerker toe te voegen aan huisartsenpraktijken in Zwolle en door inzet van een GZ-psycholoog direct achter de eerste lijn jeugd- en gezinswerker dichtbij de huisartsenpraktijk. Eerstelijns jeugd- en gezinswerkers en GZ-psycholoog ondersteunen de huisarts om in geval van kinderen en jongeren (en gezin) een brede analyse te maken van de hulpvraag. Huisartsen hoeven hierdoor enerzijds minder te verwijzen naar gespecialiseerde jeugdhulp en kunnen anderzijds gerichter verwijzen als wel gespecialiseerde jeugdhulp nodig is. Dit vertaalt zich per saldo in een besparing op de kosten van gespecialiseerde jeugdhulp. Voor ouders en jongeren levert de voorgestelde aanpak blijkens ervaringen elders de volgende verbeteringen op: een betere kwaliteit van geboden ondersteuning, meer tevredenheid en een lagere drempel om hulp te vragen waardoor eerder passende ondersteuning kan worden ingezet.

We benutten de jeugdarts, als wettelijk aangewezen toegang tot gespecialiseerde jeugdhulp, om de school, sociaal wijkteam, huisarts en gespecialiseerde jeugdhulp sterker te verbinden.

We gaan in samenspraak met het onderwijs de toegangsfunctie op scholen versterken door beschikbaarheid van jeugdarts en eerste lijn jeugd- en gezinswerker (de huidige schoolmaatschappelijk werker) te verruimen en het borgen van beschikbaarheid van GZ-psychologen daar achter. Jeugdarts en eerstelijns jeugd- en gezinswerker vormen met anderen (b.v. intern begeleider, orthopedagoog) een ondersteuningsteam op school. Zij bepalen samen met ouders en jongere zelf hoe te normaliseren, goed te beoordelen wat nodig is en op basis daarvan benodigde hulp in te schakelen. In veel gevallen zal een verwijzing naar de huisarts dan niet meer nodig zijn. En als die wel nodig is, kan een jeugdarts bijdragen aan een betere verwijzing waarop de huisarts kan voortbouwen. Voor ouders en jongeren levert dit sneller passende ondersteuning op. We bouwen met deze oplossingsrichtingen voort op een pilot praktijkondersteuner Jeugd GGZ die Karakter in meerdere huisartsenpraktijken en gemeenten, waaronder Zwolle, heeft uitgevoerd. Naast een betere dienstverlening, levert dit blijkens evaluatie van de pilot ook een substantiële kostenbesparing op. Bij Zwolle brede toepassing lijkt een substitutievoordeel van maximaal € 1,7 miljoen haalbaar.

Dilemma's

De voorgestelde werkwijze bij de huisarts en op school moet zich in de praktijk nog bewijzen. Dit is zowel voor ouders en kinderen als voor betrokken professionals op school en in jeugdhulp spannend. Je weet wat je hebt, je weet nog niet wat je krijgt. De samenwerking in het ideeteam 'Zo licht als kan, zo zwaar als nodig' is constructief. Het vertrouwen kan alleen maar verder groeien door het ook echt te doen.

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

Tegenover de te behalen kostenbesparing door betere samenwerking in en rondom de toegang tot gespecialiseerde jeugdhulp staat nog een vrijwel even grote overschrijding van de totale kosten jeugdhulp ten opzichte van het beschikbare rijksbudget. Met andere woorden: bij deze opbrengst brengen we inkomsten en uitgaven voor jeugdhulp met elkaar in evenwicht, maar realiseren we nog geen extra bezuiniging. Dit bedrag is dan ook niet zichtbaar in de financiële tabel.

Vervolg

In het ideeteam 'Zo licht als kan, zo zwaar als nodig' werken huisartsen, sociale wijkteams en jeugd GGZ oplossingsrichting 1 verder uit in een concreet plan van aanpak (juni/juli 2016). Doel is de voorgestelde werkwijze in huisartsenpraktijken te gaan toepassen om daarmee ervaringen op te doen.

Oplossingsrichting 2 wordt door ideeteam 'Zo licht als kan, zo zwaar als nodig' ingebracht in de gesprekken met het onderwijs als één van de activiteiten om passend onderwijs en jeugdhulp beter met elkaar te verbinden (mei/juni 2016). De inzet is om ook deze werkwijze toe te passen in de ondersteuningsstructuur van scholen om ook daarmee in de praktijk ervaring op te doen.

Motie Jeugdhulp randvoorwaarden transformatie

Met dit voorstel geven wij uitvoering aan de oproep van de raad om 'de organisatorische randvoorwaarden om te komen tot optimale transformatie en samenwerking met betrokken partijen in de keten van Jeugd GGZ te bepalen en te borgen' (motie 'Jeugdhulp randvoorwaarden transformatie', 7 maart 2016).

3.5 Transformatiethema 5: (Arbeids-)participatie en bijstand

Algemeen

In onze sterke economische regio willen wij dat alle talenten worden benut en dus een inclusieve arbeidsmarkt voor al onze inwoners. De gemeente ondersteunt sinds de komst van de Participatiewet in 2015 een brede groep mensen die om wat voor reden dan ook een afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Voorheen konden inwoners met een arbeidsbeperking een dienstverband krijgen in de Sociale werkvoorziening of een Wajong-uitkering van het UWV. Met de komst van de Participatiewet staat de Sociale werkvoorziening nu echter niet meer open voor 'nieuwe instroom' en de Wajong is beperkt tot mensen die geen arbeidsvermogen hebben. Ook is er een toenemend aantal inwoners dat een beroep op de gemeente doet bij het vinden van werk en inkomen.

Uitgangspunt is dat zoveel mogelijk mensen bij een reguliere werkgever en in een regulier dienstverband werken. Wanneer dit vanwege een grotere arbeidsbeperking niet mogelijk is, dan blijft beschermt werken mogelijk. Wij willen dat het voor werkgevers in onze regio niet meer hoeft uit te maken wat je afstand tot de arbeidsmarkt was of wat je loonwaarde is, maar dat zij gezamenlijk en met ondersteuning van elkaar en de gemeente inclusief werkgeverschap tonen. Wij ondersteunen werkgevers hierbij door bijvoorbeeld loonkostensubsidies te verstrekken en/of begeleiding/coaching te bieden.

Ook werknemers helpen we door hen te begeleiden wanneer dat ook echt nodig is. Wanneer de afstand tot de arbeidsmarkt te groot is, dan helpt het sociaal wijkteam om in de buurt van de inwoner toch maatschappelijk actief te blijven. Werkgevers, werknemers(-organisaties), onderwijs en overheid hebben een regionaal sociaal akkoord gesloten om voor een groter aantal mensen leerwerkbanen in de Regio Zwolle te realiseren.

Kansen

Door te investeren in samenwerking met werkgevers, werknemers en onderwijs faciliteren wij de arbeidsmarkt faciliteren om banen te realiseren voor iedereen en de uitstroom uit de bijstand zoveel mogelijk te vergroten. Werkgevers zorgen voor de banen en de gemeente ondersteunt hen hierbij samen met partners uit het Regionaal Werkbedrijf. We willen een inclusieve arbeidsmarkt realiseren en de dienstverlening voor werkgevers versterken en verbeteren.

Door het versterken van netwerken van werkgevers en sociale partners kunnen we gezamenlijk zorgen voor passende banen en snelle matching

Met het Banenplan faciliteren we inwoners en partners om zo een inclusieve arbeidsmarkt in de regio Zwolle te bereiken. Onderdeel van dit plan is het ontwikkelen van buddysystemen van werkgevers en inwoners, waardoor ondersteuning niet meer (alleen) door professionals wordt geboden, maar gedeeltelijk verschuift naar het netwerk. Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt worden hierdoor vaker begeleid door bijvoorbeeld collega's en werkgevers helpen elkaar om meer mensen aan een betaalde baan te helpen. Dit betekent ook dat wij een professionaliseringsslag moeten maken in onze gemeentelijke uitvoeringsorganisatie die hierbij aansluit.

Door het behouden van effectieve methodieken en investeren in het hebben van een goed cliëntbeeld kunnen we inwoners die werk zoeken en werkgevers die personeel zoeken beter matchen.

Er ligt een kans om effectieve methodieken en partnerships nog beter te laten werken en hierdoor meer mensen uit te laten stromen. Hiervoor is het belangrijk om profielen van kandidaten voor werkgevers te ontsluiten. In de lopende businesscases van o.a. PEC United/BC Group/Man Power blijkt ook nu al een grote behoefte aan een kwalitatief klantbeeld, waardoor de werkgevers met vacatures beter gefaciliteerd kunnen worden. De kandidaten zijn nog onvoldoende zichtbaar in digitale matchingssystemen en hun mogelijkheden zijn niet altijd voldoende in beeld.

Een investering in het zichtbaar maken van klantprofielen en het scannen van arbeidsmarktmogelijkheden vergroot de matchingskansen en daarmee de uitstroom vanuit de bijstand naar een betaalde baan.

Voor het –versneld- ontsluiten van kwalitatieve profielen van alle bijstandsccliënten met arbeidspotentieel is het nodig om extra arbeidsmogelijkheden diagnoses uit te voeren. Het goed in beeld hebben van ons bijstandspopulatie is van essentieel belang en wordt dus als eerste met prioriteit opgepakt om de vervolgstappen succesvol te laten zijn.

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

Door het samenbrengen van expertise en ontwikkeling van leren en werken van gemeente en voormalig WSW, helpen we inwoners die behoefte hebben aan begeleiding op de arbeidsmarkt optimaal te kunnen presteren naar vermogen.

Om de doorstroom naar uitstroom te bevorderen is voor de groep mensen met een langere afstand tot de arbeidsmarkt het in een werksituatie in beeld brengen van arbeidsmogelijkheden aanvullend van belang. Wezo en WRA (gemeente) hebben in dit kader veel expertise, die gebundeld wordt. Hierdoor ontwikkelen we combinaties van leren en werken door voor de brede doelgroep onder de Participatiewet. Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen van hieruit ontwikkeld en begeleid worden naar werk.

Door het creëren van ruimte voor innovatie en sociale ondernemingen werken we toe naar het hebben van voldoende banen voor mensen met een arbeidsbeperking in Zwolle.

Voor effectieve en innovatieve partners en ondernemers (waarmee wij bijvoorbeeld gezamenlijke businesscases hebben ontwikkeld) blijven we ondersteunen met instrumenten (subsidies, begeleiding, e.d.) en ontsluiting van arbeidspotentieel. Wij ontwikkelen hiervoor een excellente werkgeversdienstverlening. Het terugverdieneffect (een euro investeren aan de ene kant, levert minder bijstandsuitgaven op aan de andere kant) op de bijstandsuitgaven is hierbij uitgangspunt. Ook investeren we in het kennisniveau van de werkgeversdienstverlening. Om nadere invulling te geven aan de motie Social enterprises (SE) is al een adviseur ingezet om (startende) sociale ondernemingen en coöperatieve verbanden te ondersteunen. Gebundelde expertise van Wezo/WRA leidt hiermee tot een kenniscentrum voor bedrijfskundig advies over o.a. functiecreatie, SROI en ondersteunen en stimuleren van social enterprises. De infrastructuur van Wezo wordt hierin benut als één van de plekken in de stad als broedplaats voor sociaal ondernemerschap. Een extra inzet hierop (en vooral ook het betrouwbaar kunnen bieden van (soms ook financiële) ondersteuning) levert in potentie meer uitstroom op.

Extra (tijds-)investering economische dienstverlening zorgt voor bredere facilitering van werkgevers

Gezamenlijk met de dienstverleners/adviseurs Werkgeverspunt zal een investering van het accountmanagement Economie meer mogelijkheden scheppen voor de bijstandsdoelgroep. Door in de werkgeverscontacten (extra) aandacht te geven aan sociaal ondernemerschap, worden meer arbeidsmogelijkheden voor iedereen gecreëerd. De Provincie Overijssel gaat de komende tijd ook investeren in het MKB en hiervan maakt ook het stimuleren van sociaal ondernemerschap onderdeel uit. De mogelijkheden bij de Provincie zullen nader worden verkend.

Instroom beperking: sterke poort en intensieve aanpak handhaven

De instroom wordt door de brede Poort beperkt (gemeentelijke toetsing en intakegesprek in kader van doelmatigheid (werk) en rechtmatigheid (inkomen). Hierin blijven we investeren om tenminste de beperking van de instroom te behouden. Het versterken van samenwerkingsafspraken met het UWV (advisering en begeleiding door werkcoach aan WW-cliënten uitbreiden en UWV vragen diagnoses te verbreden/delen)

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

zorgt ervoor dat iemand vanuit een WW-uitkering naadloos ondersteund wordt in de zoektocht naar werk, hetgeen kansen vergroot. De Zwolle werkt Aanpak Intensief (ZWA) kan nog worden versterkt door in samenwerking met het werkgeversnetwerk van Wezo en gemeente meer tijdelijke werkervaringsplekken mogelijk te maken.

Om voorgaande kansen in de komende jaren te benutten en uitstroom uit de bijstand optimaal te bevorderen, zullen al in 2016 maatregelen worden genomen. Vanaf 2017 ontstaan er echter knelpunten, waarvoor aanvullende incidentele investeringen nodig zullen zijn in relatie tot bovenstaande kansen. Deze extra investeringen worden daarom voorgesteld in de Perspectiefnota. In de Perspectiefnota 2017-2020 is hiervoor een budget gealloceerd van 0,75 mln t.b.v. Budget voor uitstroommaatregelen bijstand (participatie), zie tabel 1 onder Financiën in de Perspectiefnota. Met behulp van deze incidentele investering kunnen we effectieve publiek-private partnerships blijven ondersteunen (€ 250.000), matching optimaliseren door verbeteren van het ontsluiten van klantprofielen, in het bijzonder van de steeds groter wordende doelgroep met een arbeidsbeperking (€ 300.000) en kunnen we de Poort en de Zwolle Werkt Aanpak intensief versterken (€ 200.000).

Dilemma's

Naast kansen zijn er ook dilemma's. Deze vraagstukken spelen met name vanaf 2018, wanneer de budgetruimte kleiner is. Hierdoor kan de huidige ketenbenadering voor effectieve re-integratie van in-door- en uitstroom onder druk komen. Dit betekent dat onderdelen van de huidige ondersteunende dienstverlening aan werkgevers en inwoners beperkt zal worden.

De beperkingen kunnen leiden tot de volgende effecten:

- Stopzetten inzet op maatschappelijke participatie (activeringstrajecten) in de Sociaal Wijkteams. Momenteel wordt 1 miljoen euro vanuit het Participatiebudget geïnvesteerd in maatschappelijke participatie door bekostiging van medewerkers het Sociaal Wijkteam. Wanneer deze medewerkers minder of geen tijd meer hebben om inwoners met een bijstandsuitkering die op korte termijn geen arbeidspotentieel hebben te ondersteunen, dan kan dit ertoe leiden dat deze inwoners maatschappelijk niet actief zijn of kunnen blijven. Dit kan leiden tot een grotere zorgvraag. Door het meer integreren van activeringstrajecten in bestaande werkwijzen, is het wellicht (op termijn) mogelijk om minder middelen hierop in te zetten.
- Afbouwen van de Zwolle Werkt Aanpak, hetgeen direct effect heeft op de uitstroom uit de bijstand. De Zwolle Werkt Aanpak Intensief is gebleken effectief (bijna 60% is volledig uitkeringsonafhankelijk na een traject). Dit traject zal dan voor minder bijstandsccliënten beschikbaar zijn.
- Flexibele en innovatieve inzet van het participatiebudget is zeer beperkt mogelijk omdat een belangrijk deel moet worden geïnvesteerd in de basisdienstverlening aan de Poort en wettelijk verplichte uitvoering van registratie e.d. Ondersteuning en facilitering van werkgevers komt hierdoor onder druk te staan.

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

- Medewerkers uit de sociale werkvoorziening kunnen minder begeleiding krijgen bij detacheringen, waardoor zij mogelijk eerder uitvallen of werkgevers ontevreden raken over de –noodzakelijke- begeleiding. Om deze effecten te beperken, wordt dit meegenomen in de excellente werkgeversdienstverlening (samenwerking tussen Wezo/WRA). Hierdoor zullen wij alle beschikbare expertise om begeleiding vorm te geven zo effectief mogelijk inzetten.

Vervolg planning horizon 2020

Om de weg naar een inclusieve arbeidsmarkt te bereiken en arbeidsparticipatie van meer mensen bij gewone werkgevers in 2020 vorm te geven, wordt een aantal stappen gezet.

- Wij starten met doorontwikkeling/versterking van de Poort en Zwolle Werkt Aanpak in 2016 en zetten dit voort in 2017.
- Excellente werkgeversdienstverlening en het stimuleren van innovatieve social enterprises wordt in de periode 2017-2019 doorontwikkeld..
- De ontwikkeling van een leerwerk- en expertisecentrum ten behoeve van excellente werkgeversdienstverlening zal plaatsvinden in 2016-2017 en toegroeien naar een concept met sluitende bedrijfsvoering in 2019
- Effectieve partnerships willen wij blijvend ondersteunen door hierin in ieder geval in 2017 te blijven investeren (verlenging ‘werken aan minder bijstand’).

In een separate nota wordt aan de gemeenteraad een tussenstand aangeboden voor de zomer ten aanzien van de verbinding van netwerken in relatie tot voorgaande maatregelen. Na de zomer wordt verwacht dat een uitwerking kan worden getoond van de gewenste structuur en organisatie.

4 Innovatiebudget

4.1 Een innovatiebudget voor de transformatie sociaal domein

Onderdeel van de transformatie zijn keukentafelgesprekken waarin samen met de inwoners de noodzakelijke ondersteuning besproken wordt om zelfredzaam te zijn en te kunnen participeren. Beoordeeld wordt wat de inwoners in hun netwerken kunnen oplossen en er worden andere oplossingen gezien, zoals initiatieven van vrijwilligersorganisaties en algemene voorzieningen. Deze keukentafelgesprekken en de ervaringen vanuit het sociale wijkteam laten verdere kansen en mogelijkheden om deze beweging van de gespecialiseerde zorg naar lichtere vormen van ondersteuning verder te versterken en te bestendigen (zie ook transformatiethema's)

Met deze notitie wordt invulling gegeven aan de toezegging tijdens de raadsbehandeling van de transformatieagenda sociaal domein (dd. 25 januari 2016) de raad te informeren over de inzet van het innovatiebudget.

4.2 Uitgangspunten innovatiebudget sociaal domein

Het innovatiebudget wordt gebruikt voor een van de volgende doelen:

- Het budget versnelt innovatie en transformatie
- Het budget initieert experimenten aan de voorkant om later tot gewenste inhoudelijk resultaat en bezuiniging te komen. Dit vormt een transformatieslag voor inwoners, partners en/of gemeente/SWT.
- Inzet van het budget leidt tot het realiseren van de beweging naar voren – van zwaar naar licht;
- Het budget draagt bij aan de uitwerking van de vastgestelde transformatiethema's;
- De inzet van het budget levert een aantoonbaar inhoudelijk en /of financieel rendement;
- Het budget versnelt en maakt andere maatwerkoplossingen mogelijk

4.3 Inzet innovatiebudget sociaal domein

Het innovatiebudget zal als volgt worden ingezet:

- a. Maatwerkbudget SWT ad € 200.000
- b. Transformatiebudget ad € 300.000

4.4 Nadere toelichting Maatwerkbudget SWT

Op basis van ervaringen in Zwolle door de SWT's in 2015, landelijke voorbeelden en publicaties¹ over maatwerkbudget wordt van het totaal budget € 200.000 beschikbaar gesteld. Er wordt geen budget per wijk beschikbaar gesteld, maar het budget wordt stadsbreed ingezet voor de 5 teams gezamenlijk om optimaal gebruik te bewerkstelligen en recht te doen aan de diversiteit binnen de stad.

In den lande is al geëxperimenteerd. Ter illustratie: in Rotterdam met ruim 600.000 inwoners is het totaal beschikbare maatwerkbudget € 420.000 – € 10.000 per wijkteam (42), in Zaanstad met bijna 200.000 inwoners is het totaal beschikbare maatwerkbudget voor de wijkteams (11) € 400.000.

Evaluaties uit Rotterdam en Zaanstad laten zien dat het gaat om kleine bedragen die een groot verschil maken. Het gemiddelde bedrag in Rotterdam was € 125 en het hoogste bedrag € 2500. Het gemiddelde bedrag in Zaanstad was € 1175 en het hoogste bedrag € 8500.

Het maatwerkbudget is bedoeld om doorbraken te forceren en initiatieven van buurtbewoners mogelijk te maken. Daarnaast is het maatwerkbudget een stimulans voor generalisten om slimme shortcuts te bedenken die de hulpverlening versnellen en zo dure zorg uitsparen. Doel is de ruimte te overbruggen tussen de verantwoordelijkheid van een generalist en de bevoegdheid van een generalist. Het maatwerkbudget is bedoeld voor inwoners. Partners kunnen derhalve geen beroep op deze middelen doen.

Het maatwerkbudget wordt regelarm en contextrijk. Vuistregels zijn mogelijk, maar er komen geen categorische afbakeningen. Er moet altijd ruimte zijn voor uitzonderingen. Uit onderzoek blijkt dat een maatwerkbudget werkt, mits dat budget niet aan allerlei regels wordt gebonden.

4.5 Nadere toelichting Transformatiebudget

De activiteiten en maatregelen genoemd onder de verschillende transformatiethema's van het sociaal domein worden, indien noodzakelijk, met dit budget uitgevoerd. Hierbij gaat het om het uitvoeren van o.a. pilots.

¹ 'Maatwerkbudget: smeermiddel van de hulpverlening', Pieter Hilhorst en Jos van der Lans, 26 maart 2016 ;
3 D Lab Maatwerkbudget Rotterdam, Eindrapport Februari 2016., Pieter Hilhorst en Jos van der Lans,
Transitiecommissie Sociaal Domein, De decentralisaties In het sociaal domein: wie houdt er niet van kakelbont? Essays over de relatie tussen burger en bestuur

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

De uitvoering van de pilots van het thema toegang wordt gedeeltelijke uit dit budget gefinancierd ad €100.000. De overige benodigde middelen voor deze pilot worden gedekt uit het innovatiebudget jeugd. Met deze pilots wordt ingezet op het beter verbinden van sociaal wijkteam, huisartsen en gespecialiseerde jeugdhulp (specifiek: jeugd GGZ) rondom het vaststellen van de ondersteuningsbehoefte van kind, jongere en gezin. En we zetten in op het beter benutten van de jeugdarts, als wettelijk aangewezen toegang tot gespecialiseerde jeugdhulp, om de school, sociaal wijkteam, huisarts en gespecialiseerde jeugdhulp sterker te verbinden. Voor de overige thema's en het resterende bedrag van € 200.000 worden momenteel plannen voorbereid. Conform het debat van 25 januari jl. vindt verantwoording van het totale budget achteraf plaats.

4.6 Vervolgproces

- In de zomer 2016 zal het maatwerkbudget beschikbaar zijn voor de medewerkers van de SWT's, inclusief een factsheet met daarin een wegingskader, routing en beslissingsbevoegdheid. Hierbij wordt tevens afstemming gezocht met bestaande Zwolse werkwijzen en bestaande mogelijkheden, zoals het Noodfonds en bijzondere bijstand. Ook worden landelijke voorbeelden en aanbevelingen uit de evaluatie van andere gemeenten betrokken.
- Medio 2017 wordt het instrument 'maatwerkbudget' geëvalueerd. Daarbij zal ook beoordeeld worden in hoeverre een vervolg gewenst is en op welke manier.

5 Vervolg

Alle in deze nota genoemde doelen en acties zijn uiteraard niet het enige wat er gebeurt om het sociaal domein toekomstbestendig te maken. In dit hoofdstuk schetsen we een aantal bestaande ontwikkelingen en geven aan hoe deze vervolg krijgen. Daarnaast gaan we in op het vervolg proces van deze transformatie agenda en over de communicatie met de raad.

5.1 Overige ontwikkelingen

- *Het sociaal wijkteam*
Het sociaal wijkteam bestaat in Zwolle nog maar kort, de eerste evaluaties zijn in bewerking en zullen voor de zomer 2016 beschikbaar komen. Nadrukkelijk wordt de “waarde” van het wijkteam voor inwoners/gebruikers van het team daarin meegenomen. Tegelijkertijd is het sociaal wijkteam een nieuwe organisatie dus ook qua organisatorische vormgeving, personeelsbeleid en bedrijfsvoering is er het nodige te evalueren en verder te ontwikkelen. Ook hier komen in het 2e kwartaal van 2016 resultaten van evaluatie en onderzoek beschikbaar waarbij tevens inrichtingsvoorstellen zullen worden gedaan. Na de zomer zal de raad hier verder over worden meegenomen.
- *De regionale Veranderagenda Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen*
De landelijke commissie Toekomst Beschermd Wonen gaat in haar visie in hoofdlijn uit van zelfstandig wonen met de noodzakelijke begeleiding (en waar nodig bescherming en toezicht). Op dit moment wordt landelijk gezien op welke wijze deze visie kan worden voorzien van een passend financieringsmodel die de transformatie opgave stimuleert. Zwolle als centrumgemeente heeft samen met regiogemeenten afgelopen jaar gewerkt aan een veranderagenda maatschappelijke opvang / beschermd wonen evenals afspraken betreffende regionale samenwerking maatschappelijke opvang en beschermd wonen. De Zwolse transformatienota sociaal domein sluit met name op het thema “Passend wonen met zorg” inhoudelijk aan bij de beweging die ook is ingezet met de voorbereiding van de regionale Veranderagenda Maatschappelijke opvang en Berschermd wonen. Planning is deze regionale veranderagenda in dezelfde periode aan de raad aan te bieden met de Zwolse transformatienota sociaal domein”.
- *Het Innovatieproces Jeugd*
Eind januari is de raad geïnformeerd over het tot dan toe gelopen innovatieproces “Jeugd Zwolle in Beweging”. De afgelopen maanden is er door allerlei partners in de stad verder gewerkt aan het komen tot concrete ideeën voor de eerder benoemde 8 thema’s (zie Reisgids Innovatieproces Jeugd). Dit heeft, naast een actief netwerk van jongeren, professionals uit diverse velden en vrijwilligers, een vijftiental concrete ideeën voor innovatie binnen het jeugddomein opgeleverd. Een aantal zijn inmiddels wederom verder gedetailleerd en benoemd in deze nota. De overige ideeën worden aangehaakt bij bestaande ontwikkelingen of wordt gezorgd voor een verdere doorstart.

- *Right to Challenge*
Het Right to Challenge geeft burgers de (wettelijke) mogelijkheid taken en de bijbehorende middelen over te nemen. Vooralsnog wettelijk alleen vastgelegd in de Wmo en de Bibliotheekwet. In Zwolle is sinds vorig jaar het Right to Challenge opgenomen in de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015. Vanwege de vele onduidelijkheden rond het Right to Challenge kiezen we voor een traject van "lerend ontwikkelen". Aan de hand van concrete challenges uit de stad werken we aan vragen als vragen als: "wie mogen challengen?", "wie beoordeelt er?" en "welke risico's brengt dit met zich mee?". De gedachte van Right to Challenge sluit aan bij de transformatie doelstellingen in het sociaal domein op het gebied van vernieuwing in financieringssystematiek en het geven van een rol aan Zwollenaren bij de uitvoering van de taken in het sociaal domein. Deze uitwerking wordt dan ook verbonden met de twee hoofdlijnen in het vervolgproces van de transformatie sociaal domein; contractering en gezamenlijkheid met de stad. De raad wordt via een aparte nota geïnformeerd over de aanpak van het Right to Challenge.
- *De regionale samenwerking*
Regionale samenwerking binnen het sociaal domein is een relatieve lappendeken, of "niet congruent" zoals het ministerie van BZK dat noemt. Regionale samenwerking brengt veel meerwaarde zoals kennis bundeling en schaalvoordelen, ook naar aanbieders. Deze goed kunnen samenbrengen met lokale flexibiliteit en autonomie is de uitdaging in de komende jaren. De regionale samenwerking Jeugdhulp IJsselland is een belangrijke casus die in 2016 aan de orde komt. Deze samenwerking is vooreerst aangegaan voor twee jaren tot 1 januari 2017 en maakt heroverweging en besluitvorming op korte termijn noodzakelijk. De voorbereiding van dit proces is inmiddels gestart en kent als eerste stap een bestuurlijke en ambtelijke werkconferentie in begin mei. Na de zomer zullen voorstellen aan de raad gedaan worden hoe hier in de toekomst mee om te gaan.

5.2 Moties en toezeggingen

Middels deze nota hebben we een aantal moties en toezegging afgedaan.

- *Motie M-14: Bezuinigingen mét (ex) cliënten, mantelzorgers en hulpverleners*
U heeft ons opgeroepen tot:
Bij het voorbereiden van bezuinigings- en verandervoorstellen op het "sociaal domein breed" ook de ideeën te benutten van (ex)cliënten, mantelzorgers, hulpverleners en andere direct betrokkenen.

Ons antwoord:

De transformatienota omvat de bezuinigings- en verandervoorstellen voor het sociaal domein. De uitwerking van de vijf thema's van de Transformatienota is tot stand gekomen met behulp van de kennis en ervaring van de wijkteams, de expertise van samenwerkende partijen zoals ketenpartners en contractanten in de regio en de stad, de participatieraad en diverse klankbord- en werkgroepen.

Datum

20 april 2016

Ons kenmerk

Transformatie sociaal domein

Hiermee is een heterogene afspiegeling gezocht van het “brede” sociaal domein. Door telkens relevante informatie op te halen bij betrokkenen uit het werkveld is de transformatieagenda te beschouwen als een co-creatie van het sociaal domein. Dit willen we ook in de verdere uitwerking continueren.

- *Motie M-23: Herindicatie bij langdurige of permanente zorg beperken (M-23)*

U heeft ons opgeroepen tot:

- Herindicatie bij langdurige of permanente zorg na maximaal vijf jaar afhankelijk van de situatie van de inwoner met behulp van een gesprek of volgens de gehele herindicatie procedure. Als de omstandigheden veranderd zijn en er andere vormen van zorg nodig zijn, moet er wel een herindicatie plaats vinden. De inwoner en professional hebben dan een meldingsplicht.
- In overleg te gaan met de inwoner en professionals als er getwijfeld wordt over de situatie van de inwoner.

Ons antwoord:

Het ondersteuningsplan is leidend voor de ondersteuning en de noodzaak van het inzetten van voorzieningen. Indicaties ofwel toekenningen voor (maatwerk of individuele) voorzieningen zijn een afgeleide van dit ondersteuningsplan. Het ondersteuningsplan wordt bijgesteld indien de situatie van de inwoner hierom vraagt hetgeen op dat moment ook gevolgen kan hebben voor de inzet van voorzieningen. Hiermee gaan wij steeds meer naar de werkwijze waarbij het in gesprek zijn over het ondersteuningsplan leidend is i.p.v. de vastgestelde toekenningstermijnen (pagina 19 van de Transformatienota).

- *Moties 11-1: Jeugdhulp randvoorwaarden transformatie*

U heeft ons opgeroepen tot:

De organisatorische randvoorwaarden om te komen tot optimale transformatie en samenwerking samen met betrokken partijen in de keten van Jeugd GGZ te bepalen en te borgen en de raad hierover in het tweede kwartaal van 2016 te informeren.

Ons antwoord:

We versterken de samenwerking tussen sociale wijkteams, huisartsen, jeugdgezondheidszorg en onderwijs rondom de toegang tot specialistische jeugdhulp zodanig dat kinderen en ouders een sneller en beter passend antwoord krijgen op hun ondersteuningsvraag. Normaliseren heeft daarbij altijd voorrang op medicaliseren, maar als medicaliseren toch nodig is doen we dat zo snel mogelijk. Dit betekent dat we gezin en jongere in staat stellen zelf oplossingen voor hun vraag te vinden, zo veel mogelijk in de eigen leefomgeving van een kind. Oplossingen houden we zo simpel mogelijk en – mede daardoor – betaalbaar. Bij het zoeken naar oplossingen worden alle belangen meegewogen. Daarvoor is zowel sociaalpedagogische als medische kennis nodig. Op grond van een brede beoordeling wordt een terecht wel of geen beroep op specialistische jeugdhulp gedaan. Per saldo wordt daarmee een besparing op de kosten van specialistische jeugdhulp gerealiseerd (pagina 26 van de Transformatienota).

Datum 20 april 2016
Ons kenmerk Transformatie sociaal domein

- *Toezegging 85: Uitgangspunten innovatiebudget*

Toezegging: De wethouder zegt toe de raad te zullen informeren over de uitgangspunten van het innovatiebudget in een korte notitie.

Ons antwoord:

In hoofdstuk 4 van deze nota worden de uitgangspunten van het innovatiebudget toegelicht.

5.3 Vervolgproces transformatieagenda sociaal domein

De verschillende thema's hebben ieder een eigen vervolgproces. Wat betreft timing, niveau en stijl. Elk thema sluit ook aan bij al ingezette lijnen of mogelijkheden. Deze vervolgprocessen staan verwoord bij de thema's in hoofdstuk 3. Deze processen worden wel verbonden met twee hoofdlijnen die we aanhouden voor het vervolgproces van de transformatie sociaal domein: transformatie in contractering & financiering en het gezamenlijke proces met de stad.

1. *Contractering & financiering*

Om transformatie ook daadwerkelijk vorm te geven is het nodig de doelen hiervan concreet te vertalen in de wijze waarop wij partners financieren. Sociaal domein breed wordt de discussie gevoerd over hoe financieringsmethodieken ondersteunend kunnen zijn aan transformatie, wat dit betekent voor onze huidige processen en of hier wellicht nieuwe methodieken voor nodig zijn.

2. *Gezamenlijk proces met Zwolle*

De verantwoordelijkheid voor het transformatieproces ligt niet alleen bij de gemeente, maar ook bij de zorgaanbieders, de professionals, vrijwilligers en uiteraard inwoners zelf. Als we daadwerkelijke veranderingen willen aanbrengen kunnen en willen we dat niet zonder de inbreng en betrokkenheid van de vele partners in de stad. We willen aansluiten bij de aanwezige energie en ideeën in en de stad. Dit gezamenlijke proces willen we verder voortzetten en intensiveren. Belangrijk hierbij is dat we missie en mindset delen. Door middel van verschillende communicatie en ontmoetingsvormen met en tussen partijen in de stad zorgen we voor informatie, inspiratie en motivatie. Daarnaast kunnen de transformatiethema's alleen tot een echte goede concretisering en uitvoering komen als kennis van professionals, verantwoordelijkheid van een ieder en positieve energie gebundeld wordt. Hiervoor gaan we op innovatieve wijze werksessies organiseren en sluiten we aan bij vormen van ontmoeting die al bestaan.

Daarnaast faciliteren we innovatieve mogelijkheden door onder andere het innovatiebudget.

Datum	20 april 2016
Ons kenmerk	Transformatie sociaal domein

5.4 Communicatie met de raad

Wens van de raad is om te kijken naar mogelijke bundeling van notities die de raad ontvangt vanuit het sociaal domein. Daarnaast willen we de raad graag betrekken bij e informeren over de voortgang van de transformatie. Daarvoor doen we het volgende:

1. Er staan een aantal notities op de planning om voor de zomer aan de raad aan te bieden. Deze worden, wanneer mogelijk, in dezelfde periode van deze transformatienota aan de raad aangeboden:
 - Informatienota Right to Challenge
 - Beslisnota regionale Veranderagenda Maatschappelijke opvang & Beschermd wonen
2. Met de agendacommissie wordt gekeken naar de planning van de 2e helft van 2016 en bepaald hoe de onderwerpen die het komende half jaar gepland staan het beste kunnen worden gepresenteerd aan de raad.
3. Wij willen in gesprek met de raad cq agendacommissie om te komen tot een wijze en planning van betrekken en informeren van de raad over de voortgang van de transformatieagenda die aansluit op behoefte van zowel raad als college

Datum	20 april 2016
Ons kenmerk	Transformatie sociaal domein

6 Bijlagen

6.1 Motie M-14

6.2 Motie M-23

6.3 Motie M-11-1

GROENLINKSZwolle,
15 juni 2015**ChristenUnie**
Zwolle**D66****Motie**

Bezuinigen mét (ex)cliënten, mantelzorgers en hulpverleners

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op **15 juni 2015**
gehoord de beraadslaging over **de perspectiefnota 2016-2019**

overwegende dat

- het college in de Perspectiefnota aangeeft voor de invulling van de voorgenomen bezuinigingen van € 6,5 mln. op het sociaal domein breed "intensief met partners in gesprek (te) gaan" (Bijlage 2, Bezuinigingen, pag. 22)
- de wethouder in het debat op 8 juni heeft aangegeven dat ook de input van de sociale wijkteams en de participatieraad wordt gebruikt

van oordeel dat

- het perspectief van (ex)cliënten, mantelzorgers, hulpverleners en andere betrokkenen, bij het verkennen van besparingsmogelijkheden niet mag ontbreken
- het van belang is om met hen in gesprek te gaan in een voor hen passende vorm en op een vertrouwde/veilige plek

roept het college op

bij het voorbereiden van bezuinigings- en verandervoorstellen op het 'sociaal domein breed' ook de ideeën te benutten van (ex)cliënten, mantelzorgers, hulpverleners en andere direct betrokkenen

en gaat over tot de orde van de dag.

GroenLinks

Patrick Rijke

ChristenUnie

Wietse de Boer

CDA

Judith Compagner

D66

Henk Schippers

Tegen: VVD en Fractie Jurgens
Aangenomen 15-06-2015

Motie begroting 2016 Herindicatie bij langdurige of permanente zorg beperken

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op vrijdag 13 november 2015.
Gelezen hebbende de begroting 2016 en gehoord hebbende van inwoners dat er herindicatie van een tot drie jaar afgegeven wordt aan inwoners die langdurige of permanente zorg nodig hebben.

Overwegend dat

- er inwoners zijn die aandoeningen hebben die niet te genezen zijn en waarbij er bij herindicatie van langdurige zorg geen verbeteringen verwacht worden.
- Er voor deze mensen en hun naasten veel stress ontstaat door deze herindicatie, waarbij ze weten dat over een tot drie jaar ze weer met hetzelfde geconfronteerd worden.
- Er het gevaar bestaat dat deze mensen als ze geen herindicatie krijgen tussen wal en schip geraken
- We in de raad bij het bespreken van de beleidsplannen over het sociaal domein besloten hebben om niet bureaucratisch te zijn en zorg op maat te geven.
- Deze herindicaties met extra onnodige kosten gepaard gaan.

van mening dat

- We niet onnodig in situaties, waarbij de uitkomst van de herindicatie al duidelijk zal zijn in verband met de aandoening van de inwoner, onrust door herindicatie willen veroorzaken bij de inwoner en diens naasten.
- De professionals in staat zijn, om in te schatten of de inwoner dusdanig zal verbeteren of verslechteren in zijn toestand, dat herindicatie wel gerechtvaardigd is.
- We de afspraken van de raad over zorg op maat willen naleven.
- Geen extra kosten willen uitgeven aan herindicatie waarbij de uitslag al vast staat.
- We er altijd voor moeten blijven waken dat inwoners geen onnodige zorg consumeren en de gemeente dus ongewenste zorg blijft financieren.

vraagt het college om

- Herindicatie bij langdurige of permanente zorg na maximaal vijf jaar afhankelijk van de situatie van de inwoner met behulp van een gesprek of volgens de gehele herindicatie procedure. Als de omstandigheden veranderd zijn en er andere vormen van zorg nodig zijn, moet er wel een herindicatie plaats vinden. De inwoner en professional hebben dan een meldingsplicht.
- In overleg te gaan met de inwoner en professionals als er getwijfeld wordt over de situatie van de inwoner.

En gaat over tot de orde van de dag.

Birgit Michies- de Roos
Partij van de Arbeid

Wietse de Boer
ChristenUnie

Johran Willegers
VVD

Henk Schippers
D66

Met algemene stemmen
aangenomen 13-11-15

Motie Jeugdhulp randvoorwaarden transformatie

Zwolle, 7 maart 2016

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 7 maart 2016 gelezen hebbende de beslisnota Regionale Inkoop jeugdhulp 2016.

Constaterende dat

- Het doel van transformatie preventie van zware zorg is daar waar dat kan en kinderen vroegtijdig te helpen.
- Sommige kinderen enkelvoudige problematiek hebben, andere meervoudig.
- Sommige kinderen die de keten van Jeugd GGZ in gaan wel een medische aandoening hebben en andere misschien niet, maar wel andere problemen.
- Een deel van de transformatie mogelijk tot stand komt bij terugverwijzing naar de sociale wijkteams van kinderen die wel hulp nodig hebben, maar geen (of een lichte) medische aandoening en dat dit nog niet optimaal verloopt.

Van mening dat

- Kwaliteit leidend moet zijn.
- Het kind centraal moet staan.
- Het per kind verschillend is hoe hulp het beste georganiseerd kan worden (maatwerk).
- Transformatie in jeugd GGZ alleen tot stand kan komen als ook de organisatorische randvoorwaarden op orde zijn.

Roept het college op om:

- De organisatorische randvoorwaarden om te komen tot optimale transformatie en samenwerking samen met betrokken partijen in de keten van Jeugd GGZ te bepalen en te borgen en de raad hierover in het tweede kwartaal van 2016 te informeren.

Sonja Paauw

Thom van Campen

Judith Compagner Eefke Meijerink

D66

VVD

CDA

Pvda

7-03-2016

Met algemene stemmen aangenomen

De Beloften van Nabijheid

Een onderzoek naar de decentralisaties van de zorg in zes
Nederlandse steden

Dr. Femmianne Bredewold
16 januari 2017

Opzet onderzoek

Gedurende drie jaar (2015-2017) in Rotterdam, Amsterdam, Leeuwarden, Zwolle, Sittard-Geleen, Eindhoven:

Hoofdvraag: Hoe krijgt nabijheid vorm en betekenis voor sociale professionals en burgers die ondersteuning nodig hebben en hun netwerk, en in hoeverre leidt dit tot betere kwaliteit van hulp, professionaliteit en interventies?

Methoden:

- Beleidsanalyses
- Participerende observaties
- Interviews met sleutelfiguren, professionals, cliënten en hun netwerk
- Focusgroepen (herhaaldelijk) met verschillende betrokken professionals

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid:

‘Het lichamelijke, verstandelijke, geestelijke en financiële vermogen om zelf voorzieningen te treffen die deelname aan het normale maatschappelijke verkeer mogelijk maken’.

(TK 2005-2006, 30 131, nr. 65)

Te realiseren door:

1. Inzet op eigen kracht
2. Inzet van het sociaal netwerk

Zelfredzaamheid

- Beleidsmakers en professionals zijn enthousiast
- Maar wringt met generalistisch werken:
 - Onbegrensde verantwoordelijkheid
 - Onbegrensde verwachtingen burgers

Zelfredzaamheid

Hoewel het beleid zelfredzaamheid stimuleert, zien we in de praktijk dat:

- Er wel pogingen worden gedaan om netwerk in te schakelen
- Maar professionals vaker zorgzaam zijn, vanwege:
 1. Capaciteit van het netwerk
 2. Aard van de relaties

Capaciteit van het netwerk

- Geen of zwak netwerk
- Netwerk woont te ver weg
- Netwerk heeft zelf problemen
- Overbelast netwerk

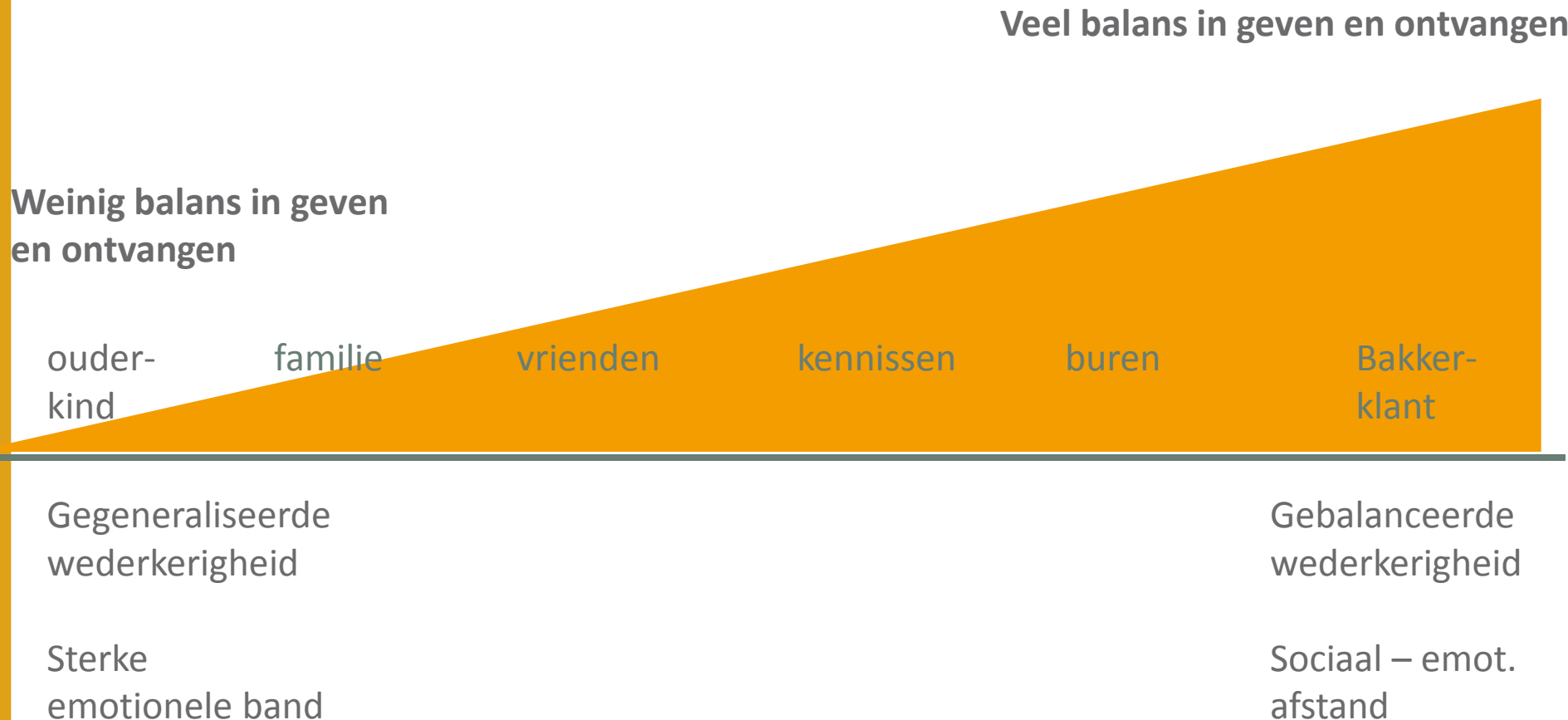
Capaciteit van het netwerk: overbelast netwerk

‘Ik maak me echt zorgen, ik woon niet in de buurt. En zelf kan ik ook niet bijspringen.’

SWT-lid: ‘Ja, dat was eigenlijk mijn vraag.’

‘Nee, alsjeblieft niet’, zegt de zus, ‘ik heb onlangs een nier laten verwijderen dus ik moet even aan mezelf denken. Ik koop wel kleding voor haar en doe de financiën met mijn man.’

Sociale netwerken: codes en regels

Aard van de relaties

- Familierelaties onder druk
- Luchtig burenccontact onder druk
- Gelijkwaardigheid binnen vriendschappen onder druk

Aard van de relaties: gelijkwaardigheid binnen vriendschappen onder druk

Ik durf wel te zeggen dat die huishoudelijke ondersteuning voor mij het verschil maakt waardoor ik op mezelf kan blijven wonen. Dus daar ben ik heel benauwd voor, ik wil dat absoluut niet door iemand uit mijn eigen netwerk laten oplossen. Ik zal erbij zeggen, ik heb voornamelijk contacten en vrienden buiten de psychiatrie, die juist midden in het leven staan. Dat vind ik ontzettend waardevol, maar je moet heel erg oppassen dat je daar een juiste balans in bewaart, wat je van die mensen vraagt. Zij moeten niet voor je gaan zorgen. (...) Je geeft om elkaar, je wilt voor elkaar zorgen, maar je moet niet de rol van hulpverlener overnemen, want dan is het geen gelijkwaardige vriendschap meer.

Kortom

- Het zijn niet zelfredzame burgers die bij SWT aankloppen
- Burgers voelen zich niet zelfredzaam als ze beroep doen op het netwerk
- Wel pogingen om netwerk te betrekken
- Daadwerkelijke capaciteit van het netwerk en aard van relaties maakt inzet van netwerk vaak problematisch
- Professionals betonen zich zorgzaam door:
 - Zelf ondersteuning te geven
 - Specialistische zorg te regelen

Conclusie

- Kan het ideaal van zelfredzaamheid volstaan?

Wat lijkt er nodig?

Een inclusieve participatiesamenleving vraagt:

1. Een goed verhaal over solidariteit; waartoe?
2. Doordenken en concretiseren van centrale concepten
3. Instrumenten en mogelijkheden om invulling te kunnen geven aan deze concepten
4. Ruimte (en erkenning) voor sociale professionals en burgers

Femmianne Bredewold

www.femmiannebredewold.nl

f.bredewold@uvh.nl

Raadsplein info/debat

Datum 16 januari 2017

onderwerp Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn
portefeuillehouder Filip van As
informant Scheper, Michiel (2193)
afdeling Projectontwikkeling

Voorgesteld besluit raad

1. In te stemmen met het definitief ontwerp voor de buitenruimte rondom de nieuwe treinhalte en tunnel in Stadshagen en de geraamde kosten te dekken uit het Kamperlijn-krediet.
2. In te stemmen met de uitvoering van de geluidsmaatregelen die benodigd zijn en de geraamde kosten à 400.000 euro te dekken uit de post onvoorzien van het Kamperlijn-krediet.
3. Een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van 1.735.000 miljoen euro om het tekort op het aanbestedingsresultaat te dekken ten laste van de algemene concernreserve.
4. Een aanvullend krediet van 700.000 uit de algemene concernreserve beschikbaar te stellen om de post onvoorzien binnen het Kamperlijn-krediet op niveau te brengen.
5. Voor de resterende risico's voor de realisatie van Kamperlijn (contract ProRail) het risico op te nemen in de risicoberekening van de algemene concernreserve.
6. In te stemmen met het ophogen van de spoorbrug Blaloweg en het aanvullend krediet hiervoor te dekken via een provinciale bijdrage (350.000 euro) en een bijdrage uit de beheerbegroting (35.000 euro).

Beslisnota voor de raad

Datum 7 december 2016

Openbaar

Onderwerp Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn
Versienummer 1.0

Portefeuillehouder Filip van As
Informant Michiel Scheper / Theo Wolters
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling OWP / Expertisecentrum ECP
Telefoon (038) 498 2193 / (038) 498 2304
Email m.scheper@zwolle.nl / ta.wolters@zwolle.nl

Bijlagen

1. Kredietbegroting (vertrouwelijk)
2. Definitief ontwerp buitenruimte (inrichtingsdocument)
3. Plankaart tunnel Belvédèrelaan
4. Verslag klankbordgroep buitenruimte 10 maart 2016
5. Verslag klankbordgroep buitenruimte 14 april 2016
6. Rapport Veilig Verkeer Nederland beoordeling verkeersveiligheid
7. Uitwerking n.a.v. moties januari 2016 (rapportage)
8. Uitwerking varianten Stadshagen en Tippe zijde
9. Brief provincie Overijssel bus treinhalte Stadshagen

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 In te stemmen met het definitief ontwerp voor de buitenruimte rondom de nieuwe treinhalte en tunnel in Stadshagen en de geraamde kosten te dekken uit het Kamperlijn-krediet.
- 2 Kennis te nemen van de uitwerking van de moties uit januari 2016 over verkeersveiligheid en de verkenning van het verplaatsen van de bushalte en parkeerfunctie.
- 3 In te stemmen met de uitvoering van de geluidsmaatregelen die benodigd zijn en de geraamde kosten à 400.000 euro te dekken uit de post onvoorzien van het Kamperlijn-krediet.
- 4 Een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van 1.735.000 miljoen euro om het tekort op het aanbestedingsresultaat te dekken ten laste van de algemene concernreserve.
- 5 Een aanvullend krediet van 700.000 uit de algemene concernreserve beschikbaar te stellen om de post onvoorzien binnen het Kamperlijn-krediet op niveau te brengen.
- 6 Voor de resterende risico's voor de realisatie van Kamperlijn (contract ProRail) het risico op te nemen in de risicoberekening van de algemene concernreserve.
- 7 In te stemmen met het ophogen van de spoorbrug Blaloweg en het aanvullend krediet hiervoor te dekken via een provinciale bijdrage (350.000 euro) en een bijdrage uit de beheerbegroting (35.000 euro).

Datum 7 december 2016

Inleiding

In januari 2016 is het bestemmingsplan Stadshagen I, Belvédèrelaan door uw raad vastgesteld als (planologisch) kader voor de verdere planuitwerking voor de realisatie van de nieuwe treinhalt en tunnel in het verlengde van de Belvédèrelaan. Daarnaast wordt een nieuwe aansluiting op de Hasselterweg gerealiseerd en wordt de buitenruimte rondom de halte gerealiseerd. Tijdens de raadsbehandeling zijn er twee moties aangenomen. De uitkomsten hiervan zijn onderdeel van het ontwerp voor de buitenruimte waarover uw besluitvorming wordt gevraagd.

Ook heeft als onderdeel van het project Kamperlijn, binnen de kaders van de overeenkomst met ProRail, vlak voor de zomer de aanbesteding van de tunnel en halte plaatsgevonden. De aanbesteding was geldig, echter vielen de kosten voor Zwolle voor wat betreft de aanbesteding hoger uit dan geraamd. Hierover bent u separaat geïnformeerd op 27 juni 2016. In juni 2016 is het financieel tekort teruggebracht tot 2 miljoen euro. Door aanvullende maatregelen is het tekort teruggebracht tot ongeveer 1,7 miljoen euro (afgerond). In de vertrouwelijke bijlage 1 en paragraaf 3.2 worden hierover nadere details gegeven.

Beoogd effect

- Met het vaststellen van het definitief ontwerp van de buitenruimte (inrichtingsplan) kan het laatste deelproject (buitenruimte) van het project worden gerealiseerd.
- Kennis te nemen van de nadere analyse en conclusies naar aanleiding van het aanbestedingsresultaat Kamperlijn (opdracht ProRail).
- Uitvoeren van de geluidsmaatregelen waarmee de wettelijke geluidswaardes voor het geluidsniveau binnenshuis gegarandeerd worden, als vervolg op het vaststellen van het bestemmingsplan Stadshagen I, Belvédèrelaan.

Argumenten

1.1 Het inrichtingsplan buitenruimte maakt de nieuwe stationsomgeving toekomstbestendig

De treinhalt en de tunnel vormen straks een nieuwe hoofdentree van de wijk Stadshagen. Het bijgevoegde ontwerp voor de buitenruimte sluit hier qua ontwerp naadloos op aan. Het ontwerp kenmerkt zich door een ruime en groene inrichting en een overgangszone van open polderlandschap naar het groenstedelijk woongebied van Stadshagen.

1.2 Het inrichtingsplan buitenruimte voegt nieuwe of gewijzigde functies toe aan de omgeving

In het inrichtingsplan wordt de huidige fietsoversteek op de Belvédèrelaan gewijzigd. Hierdoor wordt de verkeersveiligheid vergroot en wordt een ontsluitingsweg voor autoverkeer door de Tippe gerealiseerd. In de detaillering van het ontwerp zijn maatregelen genomen die de verkeersveiligheid verhogen. De ei-vonde wordt ingericht als een 30 km/uur gebied en wordt verhoogd aangelegd.

De nieuwe entree heeft een positief effect op de verkeersafwikkeling in de wijk Stadshagen en geeft een goede basis voor de toekomstige ontwikkeling van de wijk en de Tippe.

Het ontwerp gaat uit van een clustering van alle functies aan de Stadshagen-zijde. Er is als vervolg op de motie (spreiden functies) onderzocht of een gedeeltelijke verplaatsing van de functies haalbaar zou zijn. Het blijkt meer voordelen te hebben om dit niet te doen. In bijlage 7 is nadere onderbouwing te raadplegen.

Er wordt zodoende een bushalte bij de voorstadhalte gerealiseerd voor het vervoer van scholieren/studenten van het Deltioncollege uit de richting Kampen. Hiermee wordt deze lijn vanaf *Zwolle Centraal* ontlast. In de openbare ruimte zijn voldoende fietsparkeervoorzieningen en autoparkeerplekken aanwezig.

Datum 7 december 2016

Ook worden er kiss+ride plekken en mindervalide parkeerplaatsen gerealiseerd. Ten behoeve van de school de Schatkamer worden er extra fietsparkeerplaatsen gerealiseerd. Het ontwerp van de halte en omgeving voldoet aan de eisen voor minder validen en eisen rondom toegankelijkheid.

Het landschap en de inpassing van de wegen wordt gekenmerkt door veel groen, gras, hoogteverschillen en groepen bomen. Hierdoor worden de verschillende functies zo natuurlijk mogelijk opgenomen in de nieuwe inrichting.

1.3 Het inrichtingsplan buitenruimte kent draagvlak

Het inrichtingsplan buitenruimte is met een vertegenwoordiging van partijen en omwonenden (wijkvereniging, Fietzersbond, scholen) ontworpen en kan daarmee op draagvlak rekenen in de omgeving.

1.4 Het inrichtingsplan buitenruimte verhoogt de verkeersveiligheid

Het inrichtingsplan voorziet in een nieuwe fietsoversteek op de Havezathenallee (i.p.v. de Belvédèrelaan). Deze fietsoversteek is ruim van opzet en er zijn extra maatregelen genomen in het ontwerp waarmee de verkeersveiligheid voor fietsers wordt bevorderd. Het ontwerp is getoetst door Veilig Verkeer Nederland (zie bijlage 6). Hiermee zijn de voorgestelde maatregelen uit de motie 'Verkeersveiligheid' uit januari 2016 geïntegreerd in het inrichtingsplan buitenruimte.

1.5 De vervoers- en verkeerskundige effecten in de nieuwe situatie worden periodiek geëvalueerd

Tijdens het vaststellen van het bestemmingsplan is een motie aangenomen om te onderzoeken of het autoparkeren en de bushalte naar de Tippe-zijde kan worden verplaatst. Voorgesteld wordt om hieraan geen gevolg te geven. De ongunstige effecten voor de gebruikswaarde van de voorzieningen (bushalte bij de treinhalte verhoogt het gebruik van de voorzieningen) en de financiële consequenties van het verplaatsen zijn negatief. In bijlage 7 is een uitgebreide uitwerking van de moties toegevoegd.

Daarnaast worden de parkeervoorzieningen zoals deze nu zijn opgenomen in het plan voldoende geacht. De bestaande parkeervoorziening aan de Bergentheimstraat kent overcapaciteit. Met het aanleggen van nieuwe parkeerplaatsen en het dubbelgebruik van de parkeerplaatsen zijn er voldoende parkeerplaatsen aanwezig rondom de voorzieningen. In het inrichtingsplan zijn extra fietsparkeervoorzieningen opgenomen (t.b.v. de school en de treinhalte).

De verkeers- en vervoerkundige effecten van de aanpassingen worden de komende jaren periodiek geëvalueerd middels verkeerstellingen en door middel van schouwen in de praktijk. Mocht hieruit blijken dat er extra maatregelen nodig zijn, dan wordt hierover separaat besluitvorming aan u voorgelegd. Met de Schatkamer worden aanvullende overleggen gevoerd en afspraken gemaakt over de bereikbaarheid van de school tijdens en na de bouwfase.

3.1 Als gevolg van het vaststellen van het bestemmingsplan zijn geluidsmaatregelen noodzakelijk

Door het eerder vastgestelde bestemmingsplan wordt de wegenstructuur en daarmee de verkeersafwikkeling in de wijk Stadshagen gewijzigd. Er is sprake van een toename van autoverkeer op de Havezathenallee en de Belvédèrelaan waardoor de geluidsbelasting op de gevels toeneemt. Er is onderzoek verricht naar de effecten en de te nemen maatregelen. Uit het onderzoek blijkt dat er voor ongeveer 250 adressen maatregelen moeten worden genomen om het wettelijk bepaalde geluidsniveau in de woningen te garanderen.

3.1.1 De geraamde kosten te dekken in het Kamperlijn-krediet

De kosten die samenhangen met de te nemen maatregelen zijn geraamd op ongeveer 500.000 euro. Het is aannemelijk op basis van ervaringscijfers dat niet alle adressen gebruik maken van het aanbod

Datum 7 december 2016

om maatregelen te treffen (ongeveer 20%). Om die reden wordt voorgesteld om 400.000 euro te dekken via de post onvoorzien in het Kamperlijn-krediet en het risico af te dekken in de post onvoorzien in het Kamperlijn-krediet.

4.1 De aanbesteding van de tunnel en halte (opdracht ProRail) heeft plaatsgevonden

In juni 2016 bent u geïnformeerd over de aanbesteding en het tegenvallend aanbestedingsresultaat van de tunnel en halte. Het verschil tussen de raming en het daadwerkelijke aanbestedingsbedrag was 2,7 miljoen euro. Het verschil hiertussen was dusdanig dat er nader onderzoek is gedaan en er is gezocht naar optimalisaties om de kosten te kunnen reduceren.

4.2 Het tekort op het totale Kamperlijn-krediet als gevolg van de aanbesteding is teruggebracht tot (afgerond) 1.7 miljoen euro

In juni was het financieel tekort op de aanbesteding van 2,7 miljoen reeds teruggebracht tot 2 miljoen euro. O.a. door een definitief financieel positief resultaat op de aanleg van de fietsbrug over de Blaloweg, de vrijval voor het gereserveerde budget voor de ophoging van Blalobrug (spoorbrug) als gevolg van een aanvullende bijdrage van de provincie en een herverdeling van kosten tussen de samenwerkingspartners.

Na verder onderzoek en analyse is het tekort van 2 miljoen teruggebracht tot (afgerond) 1,7 miljoen euro. Deze verdere reductie is gerealiseerd door:

- Binnen de contractuele kaders is in overleg met de winnende aannemer en ProRail onderzocht op welke wijze een kostenreductie kon worden gerealiseerd. Door een wijziging in de voorgestelde oplossing voor de pompkelder kan een besparing op het aanbestedingsbedrag worden gerealiseerd van 200.000 euro.
- Het onderzoek naar een verdere kostenreductie op de buitenruimte geeft een kleine aanvullende besparing van 50.000 euro.

Een kostenreductie op de aanleg van de buitenruimte door middel van fasering geeft geen kostenreductie, maar stelt te maken kosten slechts uit. Een reductie in kwaliteit wordt niet voorgesteld.

In bijlage 1 (vertrouwelijk) wordt een totaaloverzicht van de opbouw en besteding van het krediet gepresenteerd.

4.3 Er is een risicoreservering opgenomen in de algemene concernreserve van 2,8 miljoen euro

Het tekort na aanbesteding was in juni teruggebracht tot 2 miljoen euro. Het tegenvallende aanbestedingsresultaat moet uiteindelijk worden gedekt voor een bedrag van 1,7 miljoen euro uit de algemene concernreserve.

5.1 Er zijn risico's en onvoorziene kosten te verwachten tijdens de realisatiefase

De risico's die nog bestaan tijdens de realisatiefase (onderdoorgang en tunnel), maar ook voor de buitenruimte kunnen niet meer worden opgevangen binnen het Kamperlijn-krediet. Een aanvulling van de post onvoorzien met 700.000 euro uit de algemene concernreserve brengt het budget onvoorzien terug op het oorspronkelijke niveau. Hiermee kunnen o.a. de eerste en gecalculeerde risico's voor de opdracht van ProRail en de buitenruimte worden gedekt.

Datum 7 december 2016

6. Er is een aanvullende risicoreservering nodig na aanbesteding door ProRail

Na de aanbesteding van de opdracht van ProRail, waarmee het overgrote deel van de eerdere reserveringen moet worden aangesproken is een herziene risicoanalyse uitgevoerd. Dit leidt tot een verlaging van de risicoreserveringen met 300.000 euro. Echter hanteert ProRail daarnaast nog een aantal hoge risico-opslagen bij werken voor derden (objectoverstijgende risico's en een onzekerheidsreserve op basis van statistieken en percentages) van de werkelijk kosten voor aanbesteding.

Het gevraagde risicobedrag is, op basis van de aanbesteding, afgerond 3 miljoen euro. Hiervan is 700.000 euro gereserveerd binnen het Kamperlijn-krediet. Het resterende risico wordt opgenomen in de risicoberekening van de algemene concernreserve. Bij de jaarrekening over 2016 wordt een nieuwe risicoanalyse opgesteld en eventueel het risicoprofiel herzien en berekend.

7. De ophoging van de spoorbrug is van provinciaal belang

De provincie Overijssel vindt de ophoging van de spoorbrug Blaloweg van dusdanig provinciaal belang dat zij heeft besloten hiervoor een aanvullende bijdrage te doen van 350.000 euro. Dit dekt voor het overgrote deel de kosten voor realisatie. Met een kleine bijdrage uit de gemeentelijke beheer- en onderhoudsbegroting kunnen alle voorziene kosten worden gedekt.

Risico's

- Voor de realisatie van de tunnel en halte is een contract gesloten met ProRail. Momenteel wordt de realisatiefase voorbereid ten einde een definitief ontwerp vast te stellen. In deze fase zijn er risico's (scope nog niet definitief, kabels en leidingen nog niet verlegd, aannames grondwaterstand). De aannemer bereidt dit ontwerp voor, zodra het definitief ontwerp gereed is, kan de risicoanalyse worden herzien.
- De risico's waarvoor de aannemer van ProRail binnen haar contract verantwoordelijk is zijn geïdentificeerd en voor zover mogelijk zijn hiervoor maatregelen genomen via een plan met beheermaatregelen.
- Voor de risico's tijdens de realisatiefase, specifiek voor de aanpassingen aan de overweg Veerallee is reeds eerder besloten om een budget van 667.000 euro beschikbaar te stellen. Na de aanbesteding van de overweg blijft binnen dit budget 115.000 euro over als post onvoorzien.
- De kosten voor de aanleg van de buitenruimte kunnen na aanbesteding hoger uitvallen. De raming is opgesteld en van een second opinion voorzien door een tweede kostendeskundige. Hiermee wordt verwacht dat de raming betrouwbaar is.
- Als gevolg van het genomen planologisch besluit bestaat het risico op planschade. Hiervoor is een planschaderisicoanalyse uitgevoerd. Indien dit risico zich voordoet worden de kosten gedekt binnen het budget onvoorzien binnen het Kamperlijn-krediet.
- De realisatie van het inrichtingsplan gemeente) en de realisatie van de tunnel en halte (contract ProRail) moeten in tijd en raakvlakken worden afgestemd. Dit brengt een afstemmingsrisico met zich mee. Hiervoor wordt een gemeentelijk toezichthouder/directievoerder aangesteld die technische en organisatorische raakvlakken moet managen.

Financiën

In bijlage 1 (vertrouwelijk) wordt het totaaloverzicht van het krediet gepresenteerd, inclusief een overzicht van gemaakte en verwachte kosten.

Datum 7 december 2016

Communicatie

- Het ontwerp voor de buitenruimte is in samenwerking en afstemming met een klankbordgroep tot stand gekomen en op een informatieavond gepresenteerd aan de directe omgeving en stakeholders in oktober 2016.
- Voor het behouden van draagvlak of het wegnemen van onduidelijkheid bij direct betrokkenen en de omgeving is goede informatievoorziening, afstemming en samenwerking nodig. Hiervoor zijn reeds verschillende informatieavonden en werkgroepbijeenkomsten georganiseerd. Begin 2017 wordt een informatiebijeenkomst belegd waar de bouwplanning wordt gecommuniceerd en afgestemd. Gedurende 2017 zullen er meerdere communicatiemomenten worden belegd met de directe omgeving en betrokkenen. Ook wordt in de eerste week van de uitvoering van werkzaamheden een evaluatiemoment gepland om te beoordelen wat het effect op de directe omgeving is en om eventueel aanvullende maatregelen te nemen.
- Na besluitvorming wordt een persbericht verzonden.
- Voor wat betreft de communicatie met de omgeving tijdens de realisatiefase is een separaat communicatieplan (in samenwerking met provincie Overijssel, gemeente Kampen, ProRail en de aannemer) opgesteld.

Vervolg

Na besluitvorming wordt de voorbereiding voor de realisatie van de buitenruimte afgerond en wordt in het voorjaar 2017 gestart met de werkzaamheden. De uitvoering van de werkzaamheden in opdracht van ProRail starten in januari 2017.

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar, bijlage 1 is vertrouwelijk.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Jaargang

Kenmerk 21146

Onderwerp Definitief ontwerp buitenruimte Kamperlijn

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 13-12-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 16 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Belvédèretunnel

Inrichtingsdocument

oktober 2016

Zwolle

Inhoud

4	Een nieuwe entree, een landschappelijke verbinding
6	Plankaart
8	Materialisering
10	Belvédèrelaan
12	Bergentheimstraat
14	Stationsgebied
16	Fietsstraat
17	Fietsparkeren
19	Beplantingsplan
22	Verkeer en parkeren

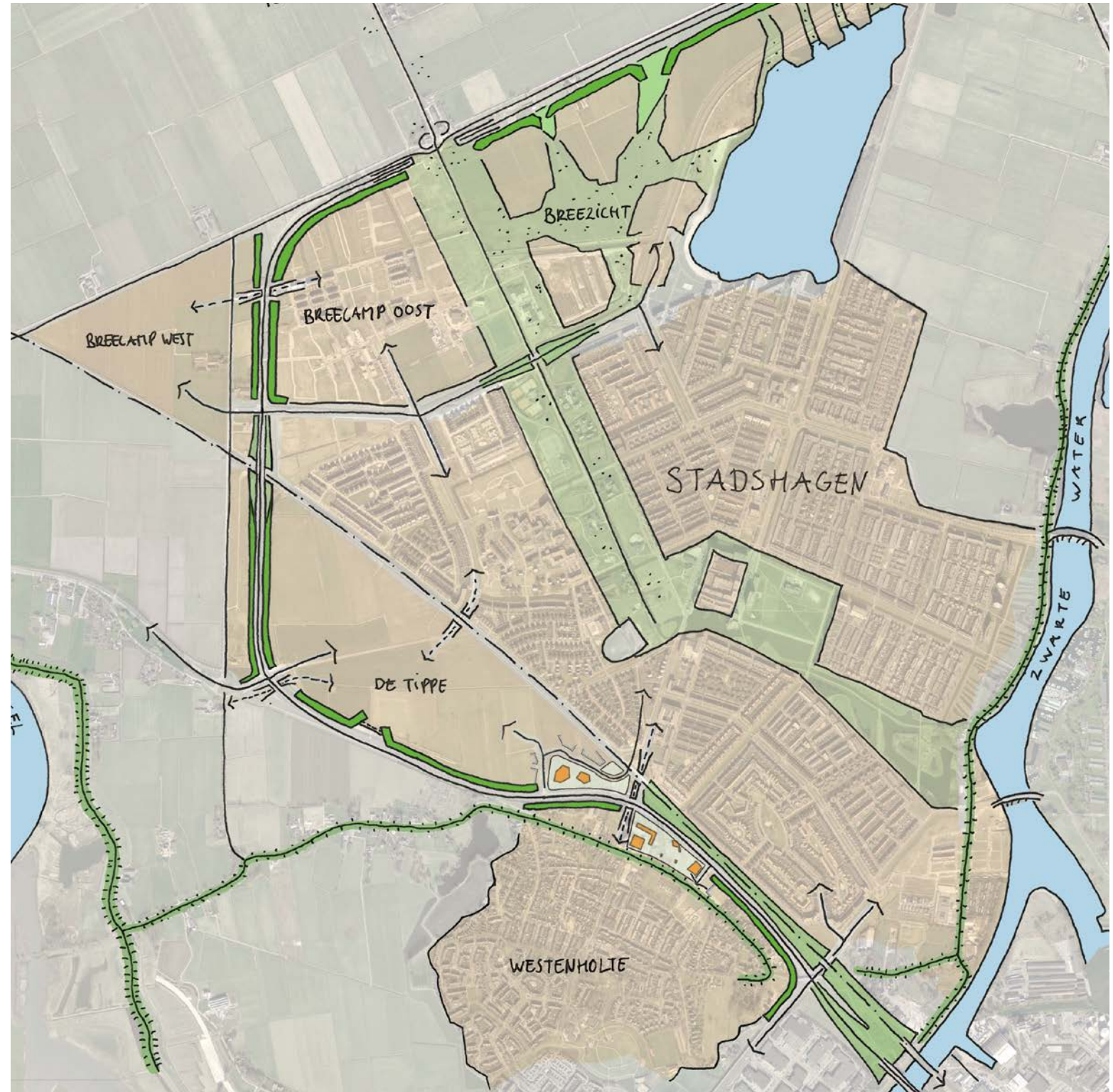
Een nieuwe entree, een landschappelijke verbinding

een nieuwe entree

Stadshagen is gesitueerd in de Mastenbroekerpolder. Het is de stap in de ontwikkeling van Zwolle, over het Zwarte Water. De ruimtelijke hoofdstructuur van Stadshagen is ingepast en afgeleid van oorspronkelijke, historische lijnen van de Mastenbroekerpolder. Voorbeelden hiervan zijn Scholtensteeg, Werkerlaan en Oude Wetering. De randen van Stadshagen worden gekenmerkt door een landschappelijke overgang. Of het nu gaat om de rand aan het Zwarte Water of Stadsbroek, overal is de relatie met de polder zichtbaar en voelbaar.

Voor de infrastructurele lijnen geldt het zelfde. De Hasselterweg is opgebouwd uit een aantal ruimtelijke karakteristieken. En ook de entrees van Stadshagen worden allen gekenmerkt door een ruime groene inrichting en een overgangszone van open polderlandschap naar het groenstedelijk woongebied van Stadshagen.

De ruimtelijke karakteristiek van de Hasselterweg in de omgeving van de nieuwe entree Belvédèrelaan onderscheidt zich van de andere omdat het tussen Westenholte en Stadshagen is ingeklemd. In de visievorming is voor dit tussengebied gekozen om te streven naar ruimtelijke samenhang inclusief de beide entreegebieden.

een landschappelijke verbinding

In de oorspronkelijke opzet van Stadshagen was de entree Belvédèrelaan niet voorzien. Met de discussie over de vertramming van de kamperspoorlijn zijn nieuwe inzichten ontstaan over de ontsluiting van Stadshagen, waarbij een verlenging van de Belvédèrelaan tot aan de Hasselterweg verkeerskundig een positief effect wordt verwacht voor de verkeersafwikkeling van Stadshagen algemeen en verkeer van en naar het winkelcentrum in het bijzonder.

Voor alle entrees van Stadshagen geldt dat bij de ruimtelijke inrichting is gestreefd naar een kwalitatief hoogwaardige inrichting. Het zijn ten slotte de visitekaartjes van Stadshagen. De profielen zijn ruim, groen en de begeleidende bebouwing reageert onder andere middels bouwhoogte en gevelopeningen op de situatie. Ook voor de entree Belvédèrelaan is gezocht naar een ruimtelijke opbouw waarbij de wijk op de juiste wijze wordt gepositioneerd aan de entree en zorgvuldig is ingepast in het landschap.

In het entreegebied van Westenholte is de geluidswal onderbroken en het landschap van de de Hasselterweg naar binnen getrokken. Het driehoekige entreegebied kent een groene inrichting met boomgroepen en routes slingerend door het landschap. Verder is het maaiveld geaccidenteerd aangebracht. In het landschap zijn een aantal bouwvolumes ingepast waarbij het wijkgebouw het Anker de entree markeert.

De ruimtelijke opzet van de entree Belvédèrelaan is spiegelsymmetrisch overgenomen van de entree Westenholte. Ook hier wordt de geluidswal onderbroken, ontstaat een driehoekige ruimte met hoogteverschillen en wordt de entree geaccentueerd met in dit geval een basisschool.

De opzet van de twee driehoekige open ruimtes aan weerszijden van de Hasselterweg is daarmee sterk eenduidig. Hiermee ontstaat een landschap dat een van de ruimtelijke karakteristieken vormt langs de Hasselterweg en waarmee een heldere samenhang tussen de entrees aan weerszijden van de rijbaan ontstaat.

Aan beide zijden wordt het landschap de wijk ingetrokken. In het geval van de Belvédèrelaan wordt het landschap van de Hasselterweg doorgetrokken over de spoorlijn en eindigt met het voorplein van de nieuwe voorstadhalte Stadshagen. De entree van de wijk aan de zijde van de Tippe en de voorstadhalte zijn

daarmee beide onderdeel van de landschappelijke inrichting van het entreegebied van de wijk, zoals ook de overige entrees van Stadshagen zijn vormgegeven. Het is dus een duidelijke ontwerpkeuze om met de treinhalte aan te sluiten op de landschappelijke inrichting van het entreegebied. Het refereert daarmee aan de kleinere spoorhaltes in dorpen waarbij een lange tradities van eenvoudige groene ingerichte stationsomgeving is.

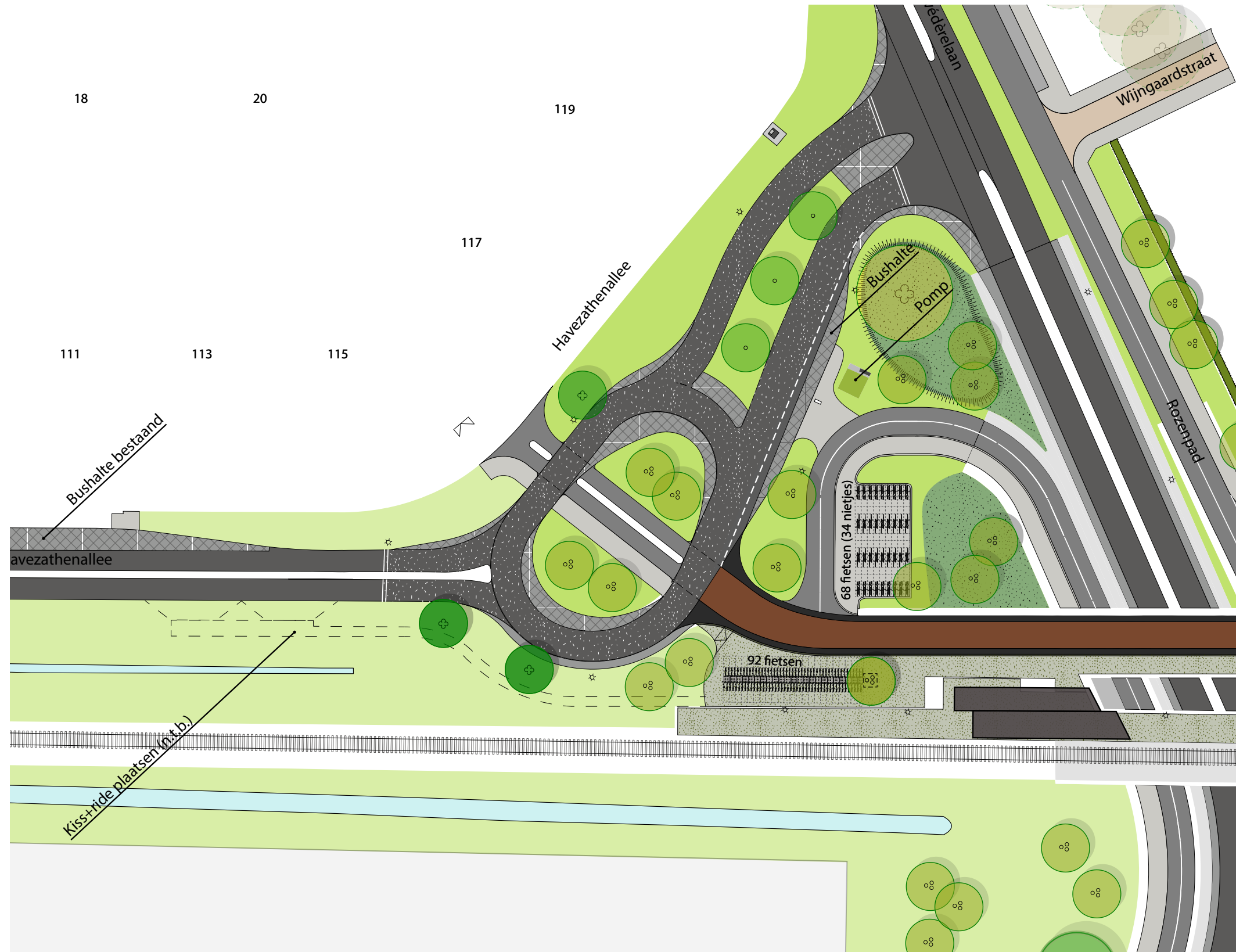
Plankaart

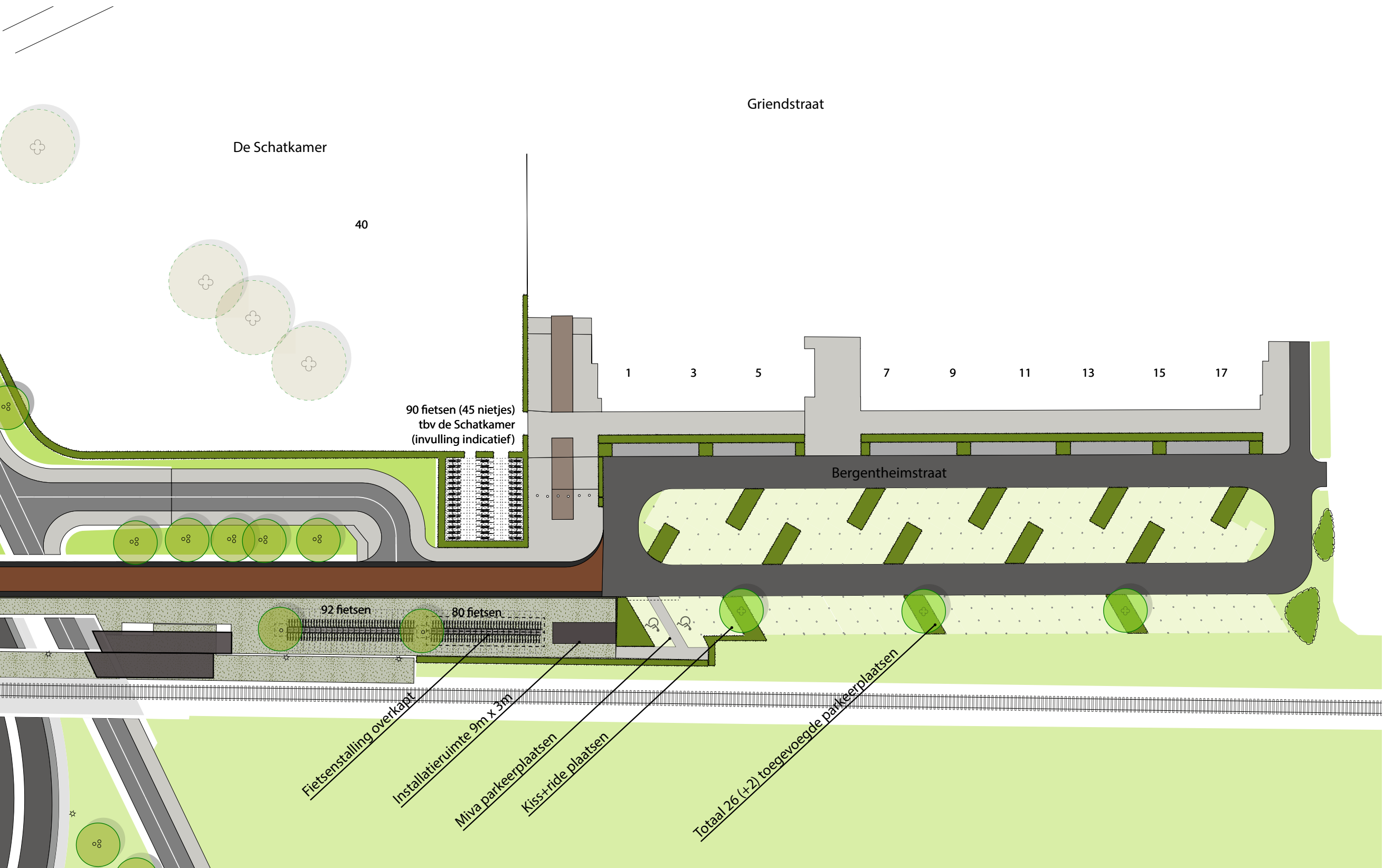
legenda materialisering

- fietsstraat asfalt zwarte stroken
- fietspad asfalt
- rijweg ei-vonde 30km/u
- asfalt rijweg
- rammelstroken
- voetpad
- verharding stationsgebied
- parkeerplaatsen

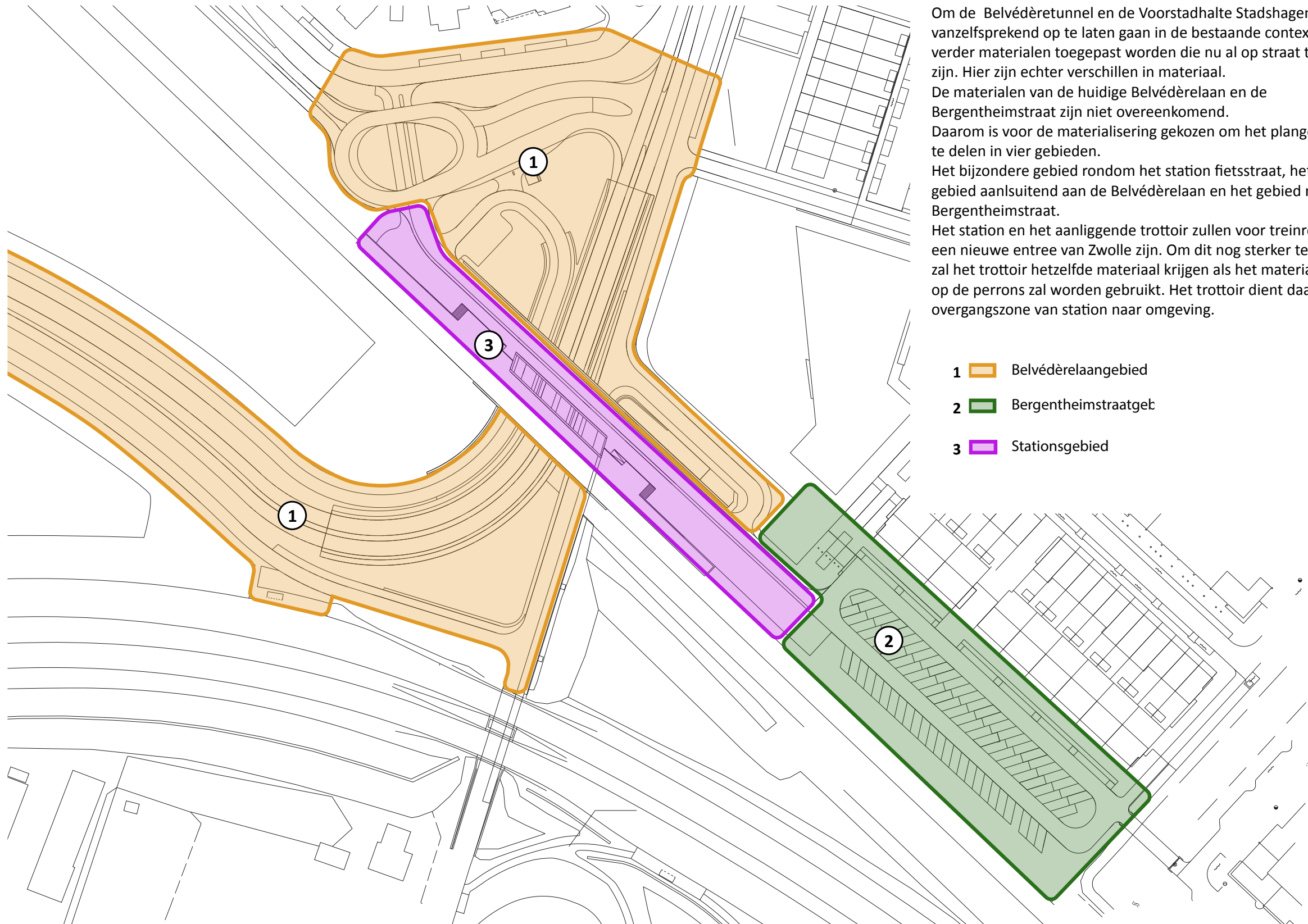
legenda beplanting

- bestaande Quercus robur
- nieuwe Quercus robur
- nieuwe Quercus Myrsinifolia laagvertakt
- nieuwe Quercus Phellos meerstammig
- nieuwe Betula pendula enkelstammig
- nieuwe Betula pendula meerstammig
- nieuwe Ulmus resista 'New Horizon'
- extensief gemaaid gras
- intensief gemaaid gras
- Siergras
- haag Fagus sylvatica

Materialisering

Om de Belvédèretunnel en de Voorstadhalte Stadshagen als vanzelfsprekend op te laten gaan in de bestaande context zullen verder materialen toegepast worden die nu al op straat te vinden zijn. Hier zijn echter verschillen in materiaal.

De materialen van de huidige Belvédèrelaan en de Bergentheimstraat zijn niet overeenkomend.

Daarom is voor de materialisering gekozen om het plangebied op te delen in vier gebieden.

Het bijzondere gebied rondom het station fietsstraat, het gebied aansluitend aan de Belvédèrelaan en het gebied nabij de Bergentheimstraat.

Het station en het aanliggende trottoir zullen voor treinreizigers een nieuwe entree van Zwolle zijn. Om dit nog sterker te beleven zal het trottoir hetzelfde materiaal krijgen als het materiaal dat op de perrons zal worden gebruikt. Het trottoir dient daarmee als overgangszone van station naar omgeving.

1. Belvédèrelaan

Trottoir:

Tegels: 30*30 , kleur hardsteen

Opsluitband 20*20, kleur hardsteen

Rijweg:

Trottoirband; RWS 11/22, kleur?

Asfalt: zwart

30km/u zone

rammelstroken; geleideband 3/20*20

invulling; donkere streetprint zoals op

Frankhuizerallee

Asfalt; afwerken met lichte steenslag

2. Bergentheimstraat

Trottoir:

Tegels: 20*20 , kleur hardsteen

Opsluitband 20*20, kleur hardsteen

Parkeerplaatsen

versterkte grasmatt; 25% grond, 75% lava

geleideband 5/20*20 , kleur hardsteen

Parkeerweg; asfalt, zwart

3. stationsgebied

Trottoir:

Tegels: maat notk , kleur groen prima vera, Struyk

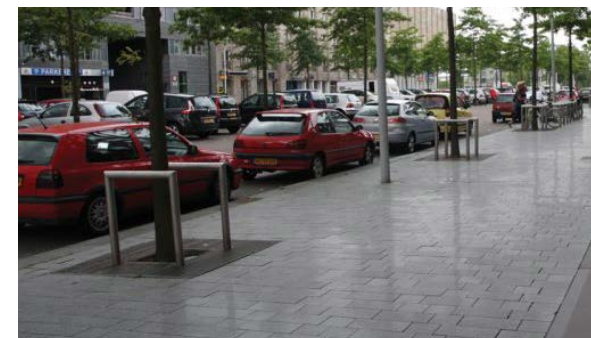
Verwo

geleideband 5/20*20 , kleur hardsteen

fietsstraat

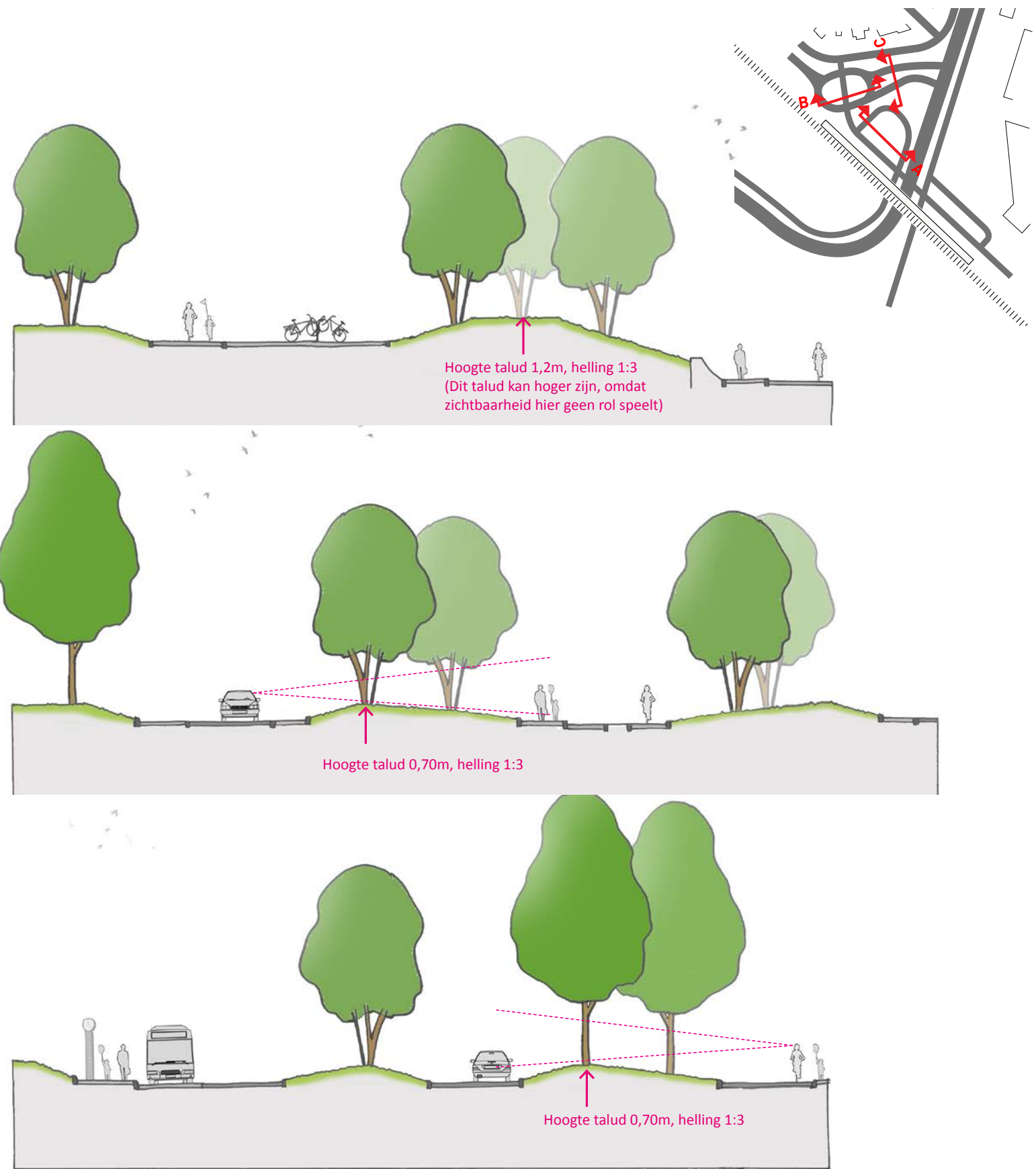
asfalt: middenstrook, kleur rood bruin

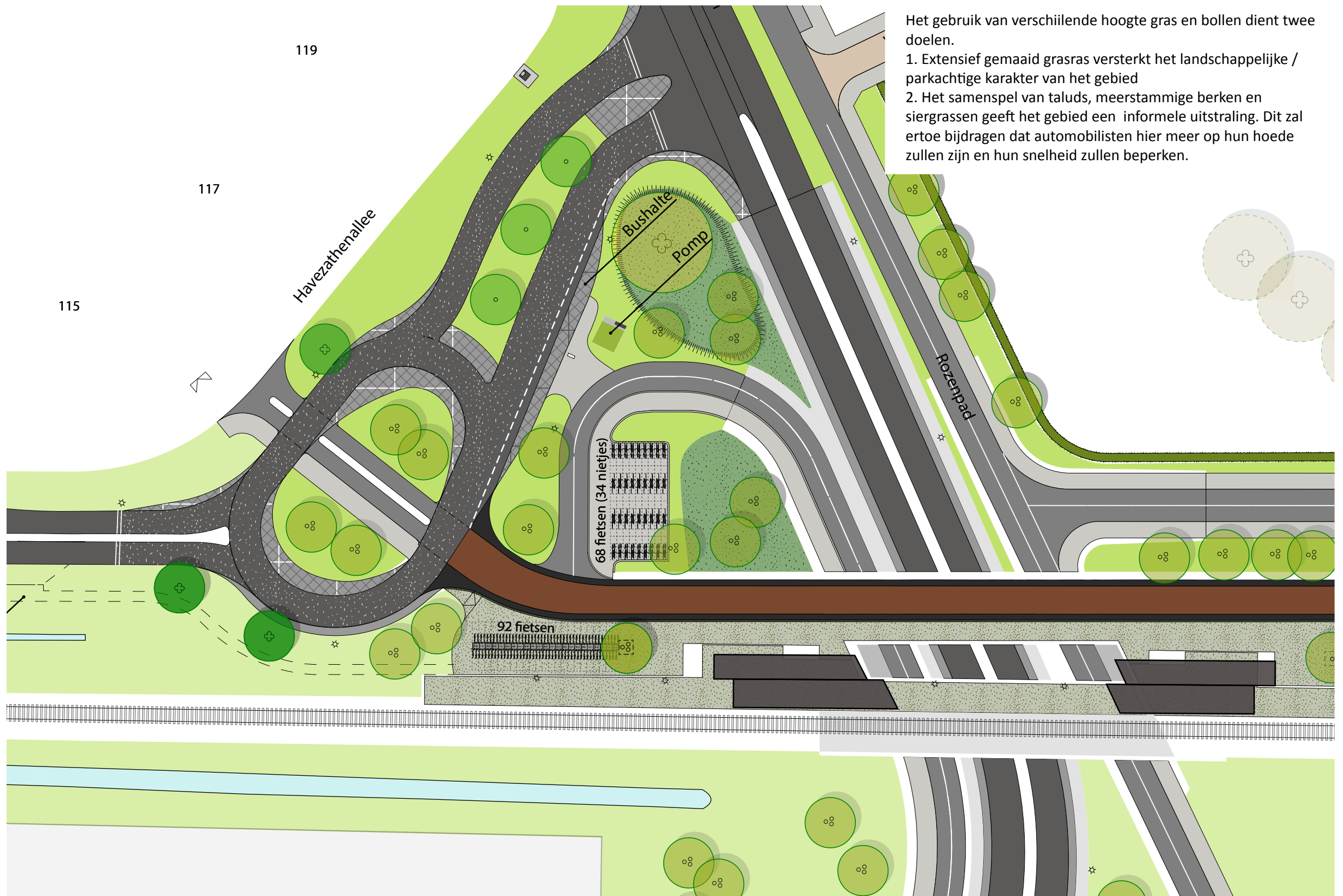
zijstroken, zwart

Belvédèrelaan

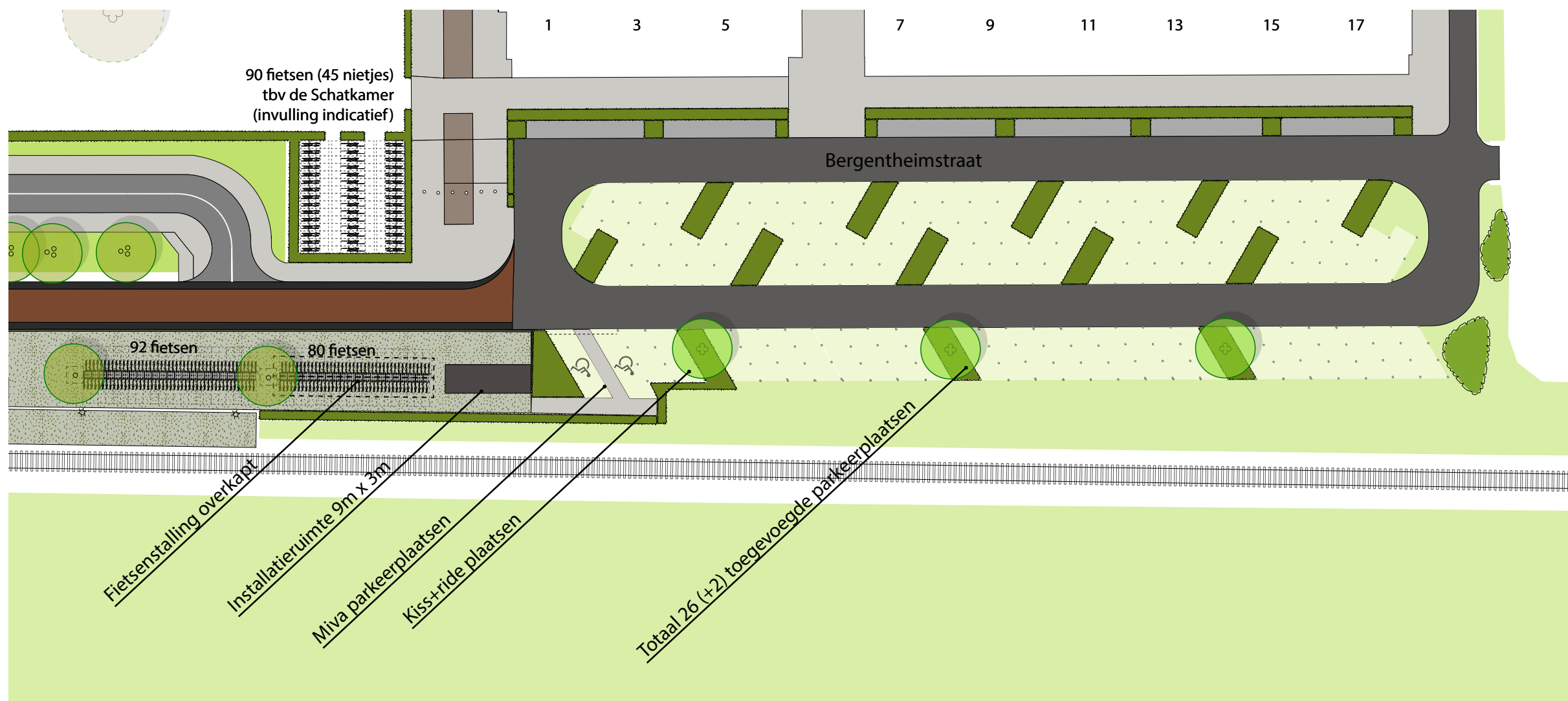
Voor het ontwerp van de openbare ruimte uitgegaan van gras, hoogteverschillen en groepen bomen. Het voordeel van het opnemen van hoogteverschillen in het ontwerp is dat de nodige hoogteverschillen voor de verschillende verkeersstromen door de tunnel hiermee op een natuurlijke wijze in de inrichting wordt opgenomen. Daarnaast wordt getracht om objecten in de openbare ruimte, als opstelplaats voor fietsen, middels taluds in het landschap op te nemen. Het gras van de taluds draagt bij aan de ruimtelijke samenhang en versterkt ook het groene karakter van het gebied. Ook het hoogteverschil in de middenberm in de Havezathenallee draagt hierin bij (zoals aan de Pannekoekendijk)

Het gebruik van verschillende hoogte gras en bollen dient twee doelen.

1. Extensief gemaaid grasras versterkt het landschappelijke / parkachtige karakter van het gebied
2. Het samenspel van taluds, meerstammige berken en siergrassen geeft het gebied een informele uitstraling. Dit zal ertoe bijdragen dat automobilisten hier meer op hun hoede zullen zijn en hun snelheid zullen beperken.

Bergentheimstraat

Bij het nieuwe treinstation van Stadshagen zijn 26 extra park+rideparkeerplaatsen wenselijk. Daarnaast vervallen 32 parkeerplaatsen ten westen van het huidige Rozenpad. Dat betekent dat er in theorie 58 parkeerplaatsen gerealiseerd moeten worden.

Ter hoogte van de Bergentheimstraat bevindt zich een parkeerterrein met overcapaciteit. Dit is deels ten behoeve van de Schatkamer en deels voor de woningen aan de

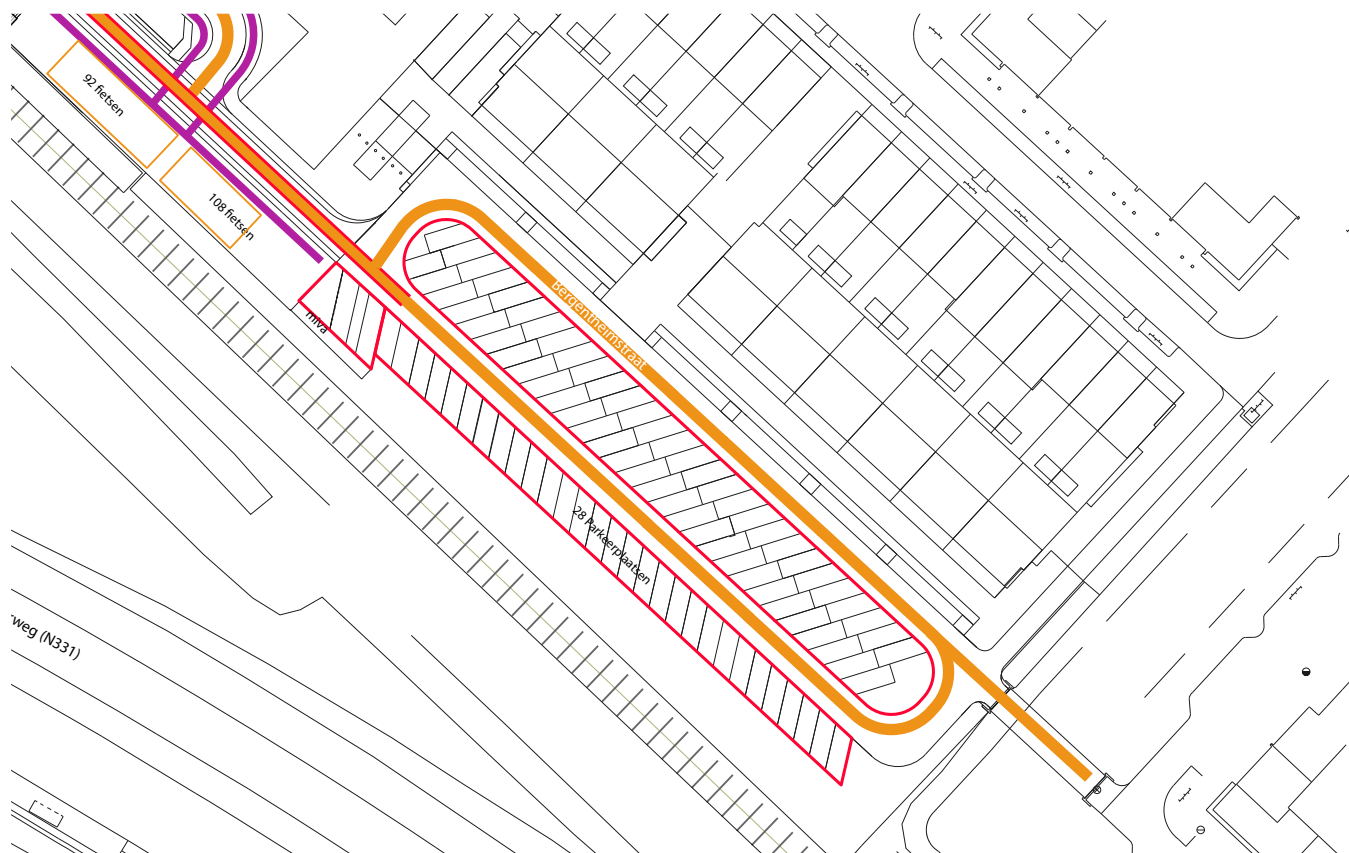
Bergentheimstraat. Echter de parkeercapaciteit van het terrein is hoger dan de woningen en de Schatkamer volgens gemeentelijke parkeernormen nodig zouden hebben.

Van de 32 vervallen parkeerplaatsen kunnen er 28 langs het spoor toegevoegd. Met de overcapaciteit aan de Bergentheimstraat kan in de overige 30 parkeerplaatsen worden voorzien.

Qua uitvoering sluiten ze één op één aan op de huidige parkeerplaatsen. Vanuit de buurt is aangegeven dat de parkeer richting niet duidelijk is. Auto's worden daardoor

soms haaks, soms parallel geparkeerd. Daarom zullen rvs noppen worden toegevoegd aan de diagonaal parkeervakken. Zo wordt duidelijk in welke richting auto's geparkeerd dienen te worden.

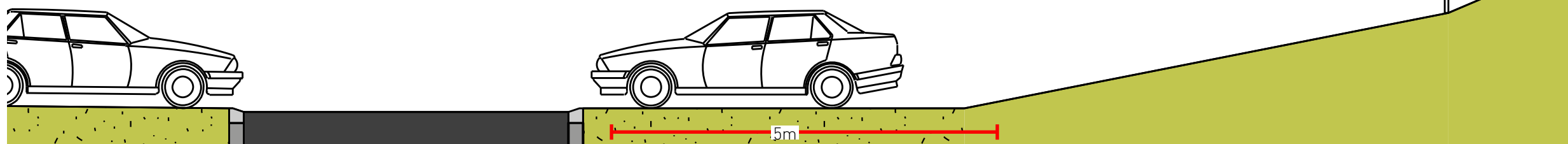

parkeren huidige situatie

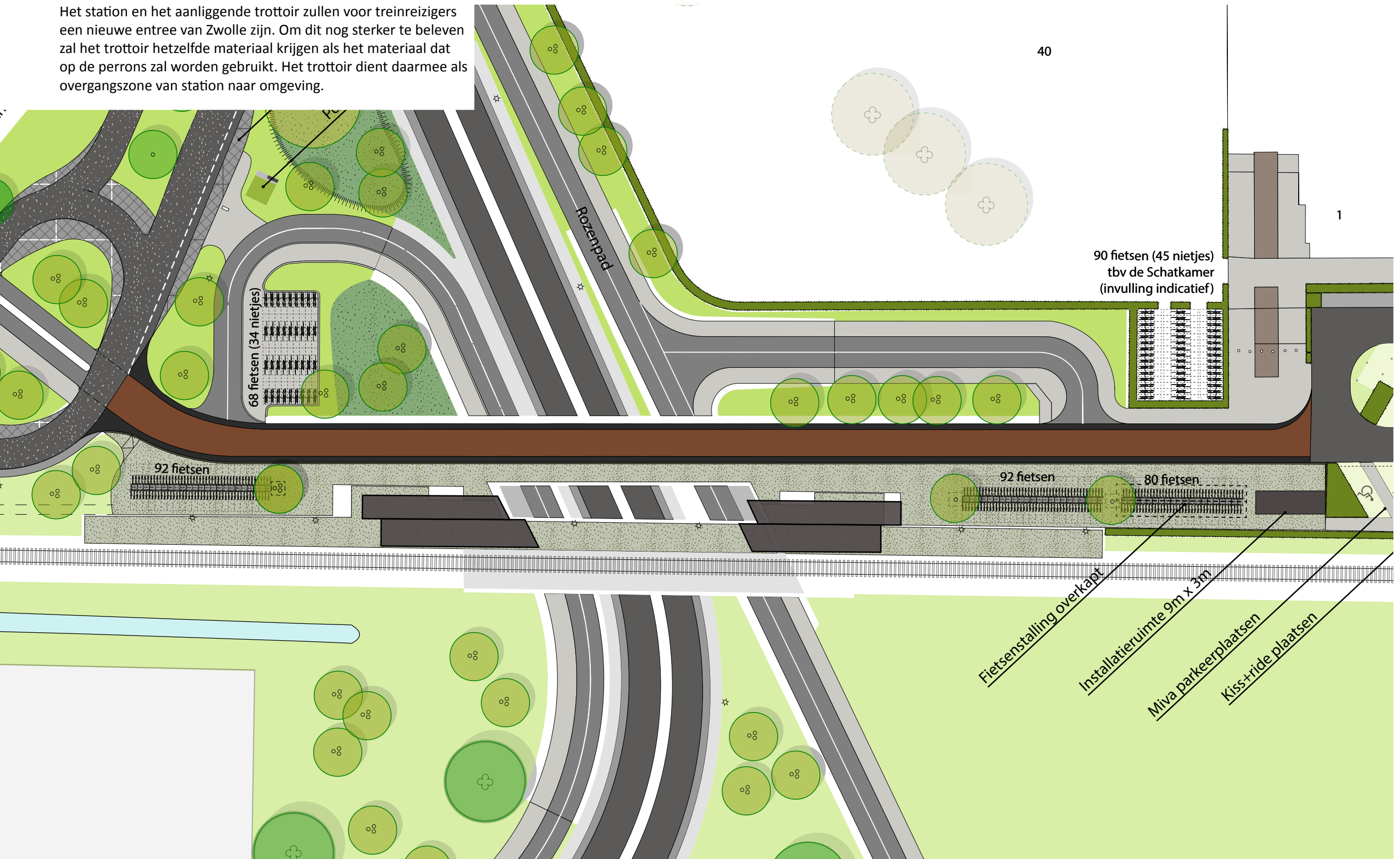

parkeren nieuwe situatie

Stationsgebied

Het station en het aanliggende trottoir zullen voor treinreizigers een nieuwe entree van Zwolle zijn. Om dit nog sterker te beleven zal het trottoir hetzelfde materiaal krijgen als het materiaal dat op de perrons zal worden gebruikt. Het trottoir dient daarmee als overgangszone van station naar omgeving.

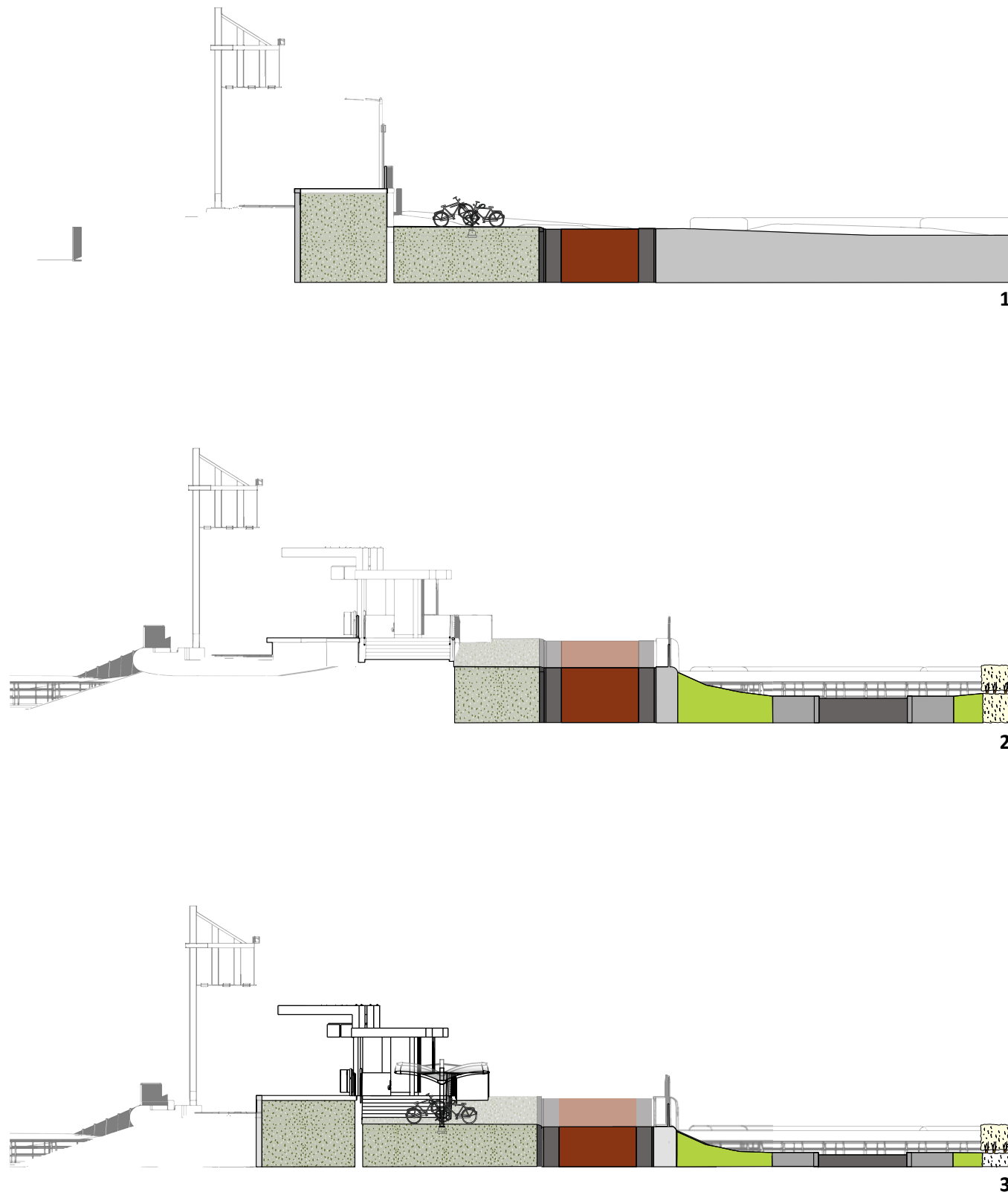

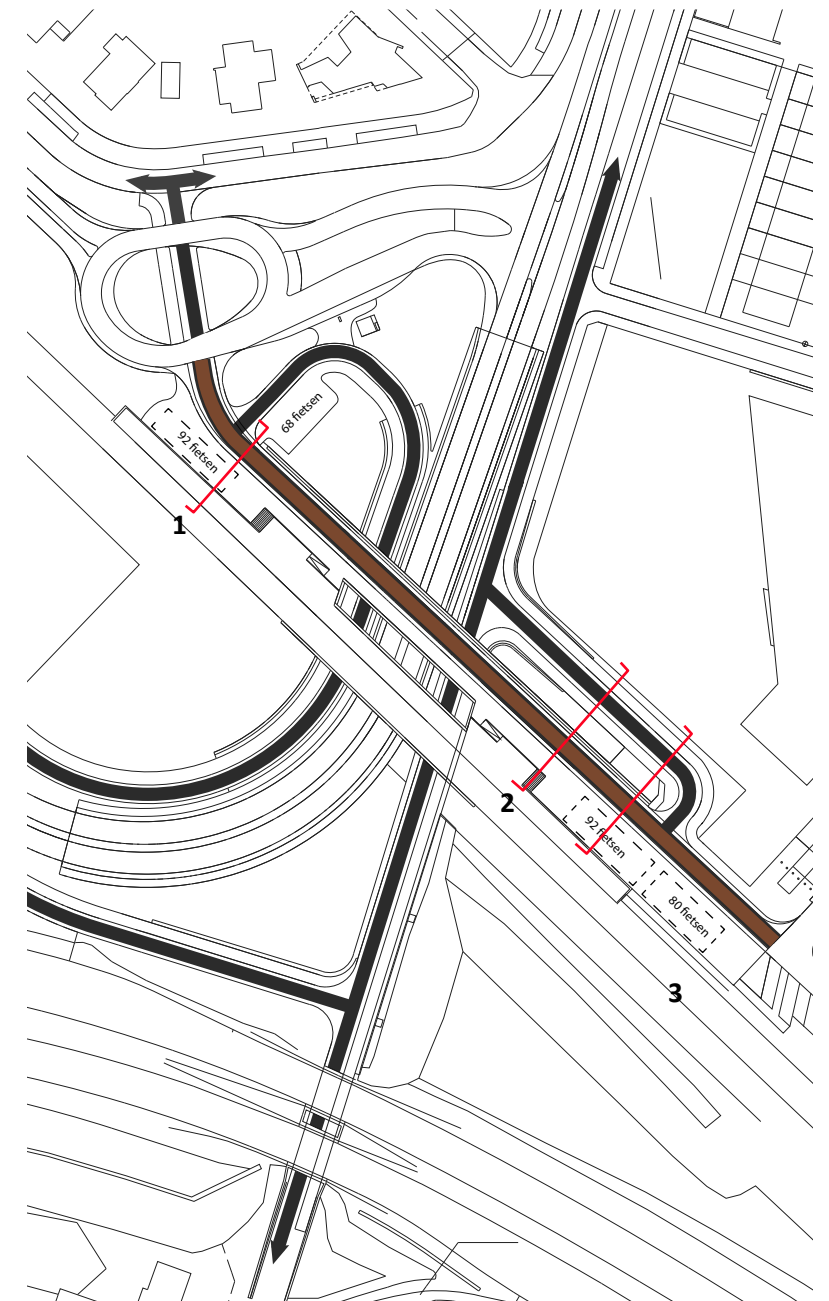
Verharding

De stoep voor het station zal van hetzelfde materiaal zijn als zal worden gebruikt op de perrons. Zo wordt de stoep onderdeel van het station en geeft hiermee een duidelijk signaal af dat men hier een uniek gebied betreedt. Om toch aansluiting bij Stadshagen te houden, wordt dezelfde tegel gebruikt als nu rond het winkelcentrum Stadshagen te vinden is.

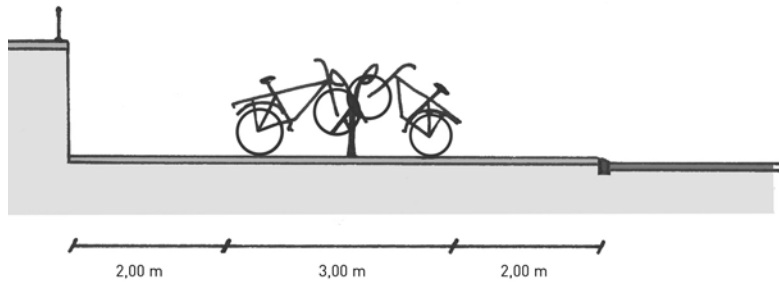
Fietsstraat

De fietspaden langs de Belvédèrelaan zullen qua materiaal gelijk zijn aan de fietspaden zoals deze er nu liggen. Dat betekent dat de fietspaden uitgevoerd worden in zwart asfalt. In het kader van efficiënt ruimtegebruik zal de verbinding over de Belvédèretunnel als fietsstraat worden uitgevoerd met een middenstrook van bruin asfalt en zijstroken van zwart asfalt. Aan de kant van het stationstrottoir zullen geleidebanden met de afmeting 5/20*20 komen. Zo kunnen fietsers gemakkelijk van de fietsstraat naar de fietsenstalling rijden.

Fietsparkeren

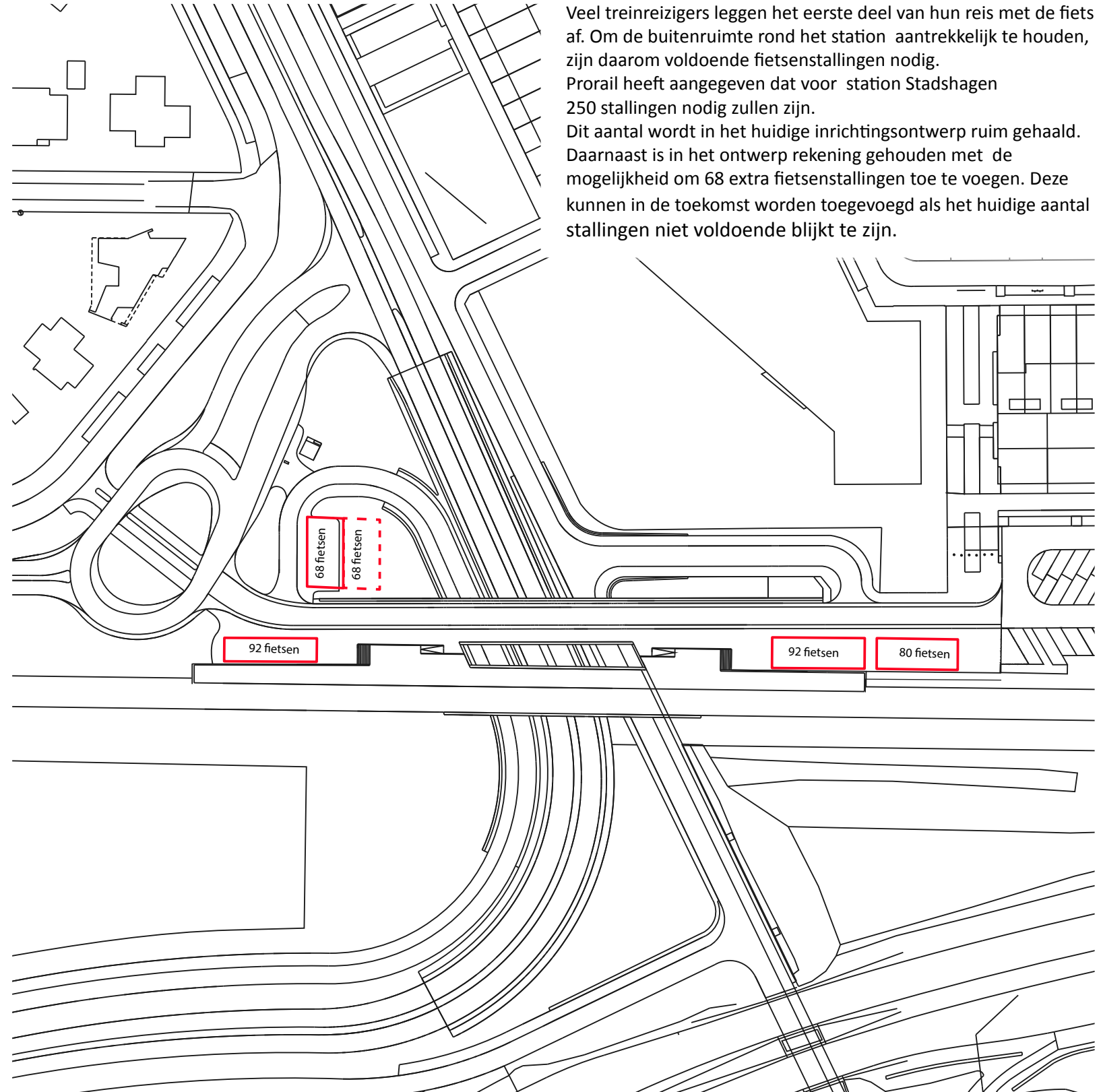

De fietsenstallingen worden op zo'n manier geplaatst dat het trottoir dubbel gebuikt kan worden. Het kan zowel gebruikt worden door voetgangers, als fietsers op zoek naar een plekje voor hun fiets.

Door dit efficiënte gebruik van de ruimte zijn gestapelde stallingen niet nodig.

In Nederland wordt bij treinstations hetzelfde fietsrek gebruikt. De Tullip van Velopa. Ten bevordering van de eenduidigheid zal dit fietsenrek ook rond station Stadshagen gebruikt worden. Aandachtspunt: De fietsenrekken worden zo geplaatst dat de fietsen haaks op de helling komen te staan. Door gebruik te maken van afzonderlijke fietsenrekken en deze waterpas te plaatsen, zullen de fietsen rehtop blijven staan en niet gaan leunen.

Veel treinreizigers leggen het eerste deel van hun reis met de fiets af. Om de buitenruimte rond het station aantrekkelijk te houden, zijn daarom voldoende fietsenstallingen nodig.

Prorail heeft aangegeven dat voor station Stadshagen 250 stallingen nodig zullen zijn.

Dit aantal wordt in het huidige inrichtingsontwerp ruim gehaald. Daarnaast is in het ontwerp rekening gehouden met de mogelijkheid om 68 extra fietsenstallingen toe te voegen. Deze kunnen in de toekomst worden toegevoegd als het huidige aantal stallingen niet voldoende blijkt te zijn.

legenda beplanting

- bestaande Quercus robur
- nieuwe Quercus robur
- nieuwe Quercus Myrsinifolia laagvertakt
- nieuwe Quercus Phellos meerstammig
- nieuwe Betula pendula enkelstammig
- nieuwe Betula pendula meerstammig
- nieuwe Ulmus resista 'New Horizon'
- extensief gemaaid gras
- intensief gemaaid gras
- Siergras
- haag Fagus sylvatica

Beplantingsplan

Om de landschappelijke invulling te versterken en ondertussen aansluiting te zoeken op de Belvédèrelaan is in het beplantingsplan gekozen voor meerstammige berken in het landschappelijke gedeelte rondom het station en Zomereiken in het verlengde van de Belvédèrelaan. Verder zorgen extensief gemaaid gras en gestrooide bollen voor een parkachtige uitstraling.

Op een paar bijzondere plekken zullen Moeraseiken geplant worden. Deze bomen hebben een karakteristieke rode kleur die de plek extra bijzonder maakt.

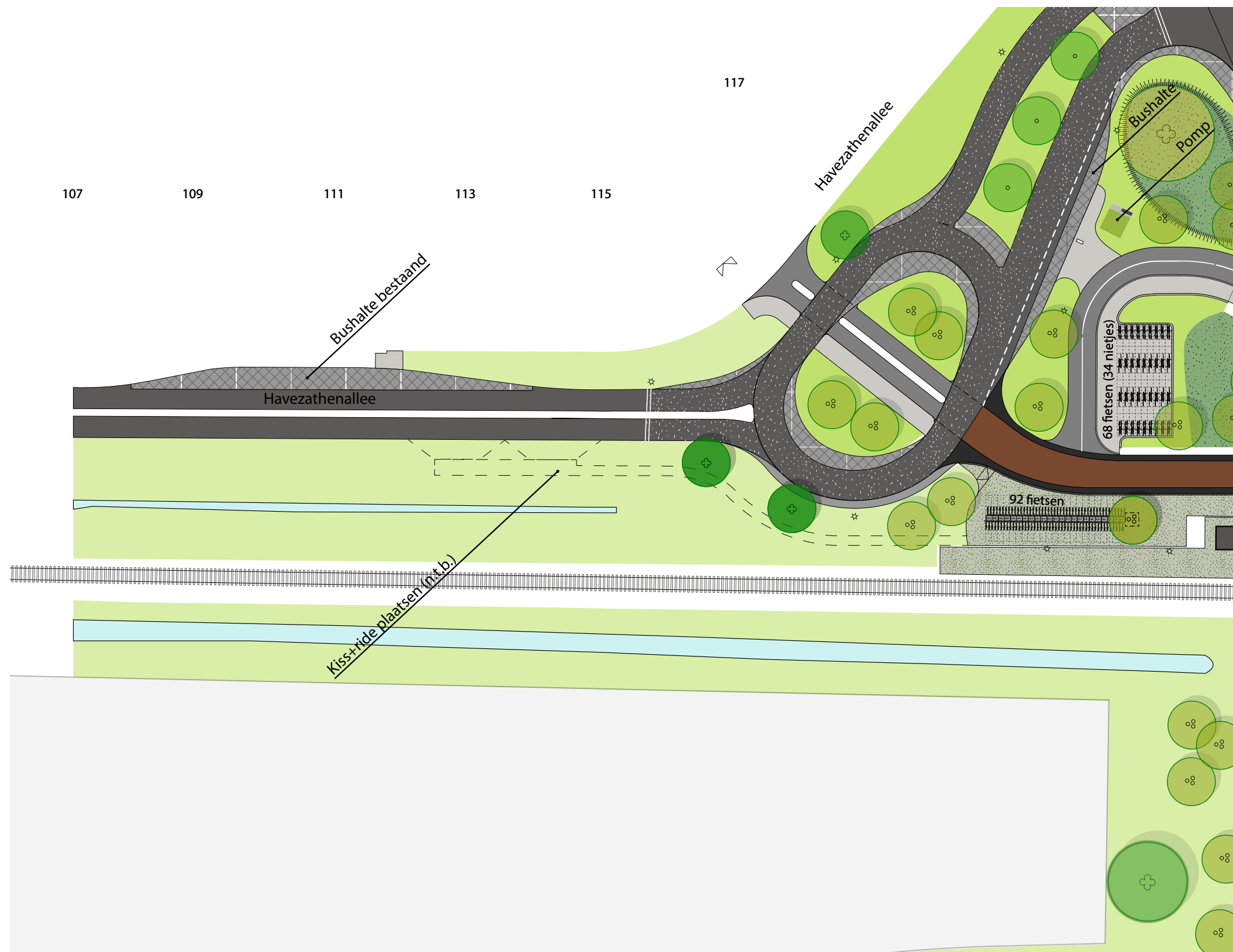

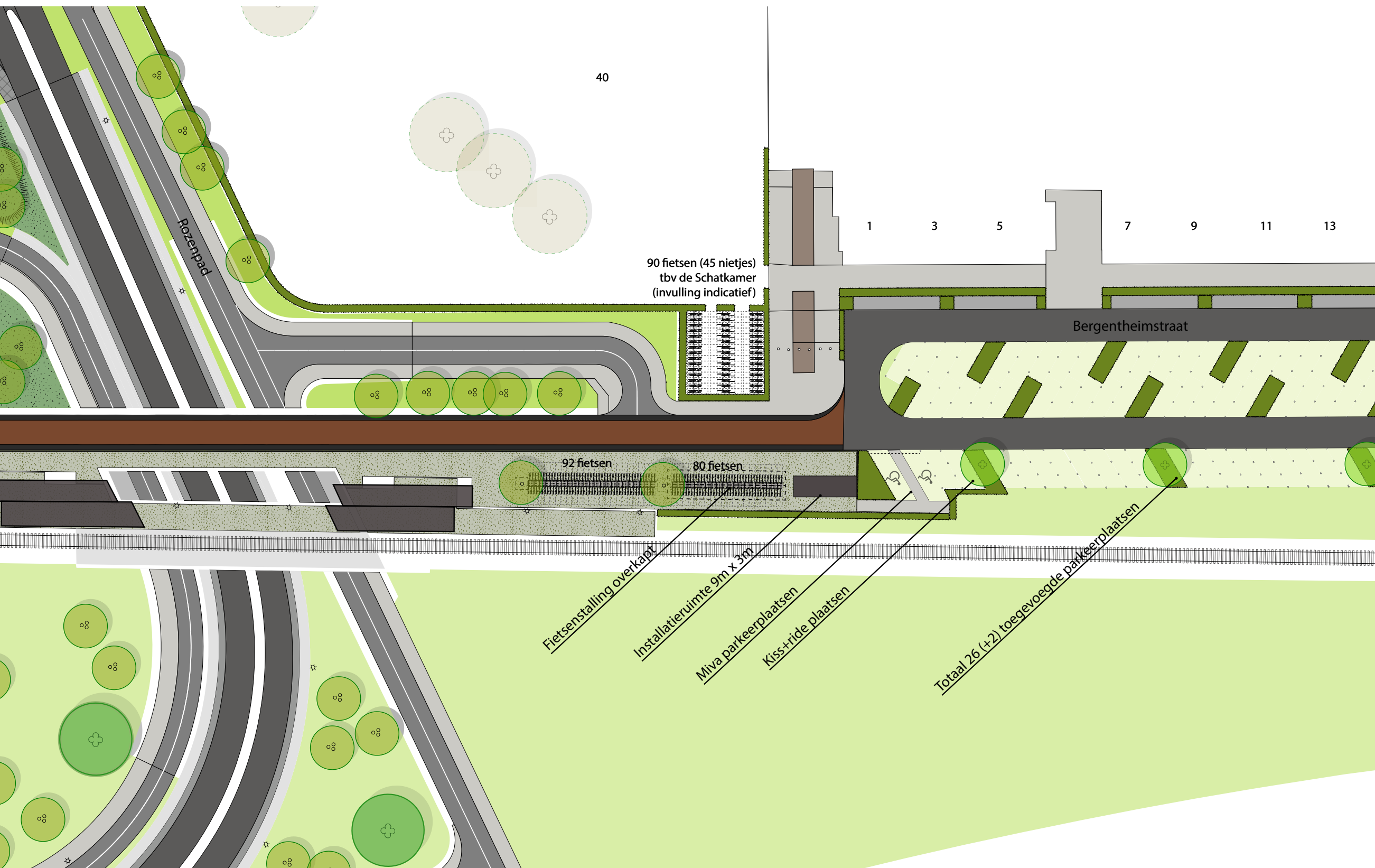
legenda materialisering

- fietstraat asfalt zwarte stroken
- fietspad asfalt
- rijweg ei-vonde 30km/u
- asfalt rijweg
- rammelstroken
- voetpad
- verharding stationsgebied
- parkeerplaatsen

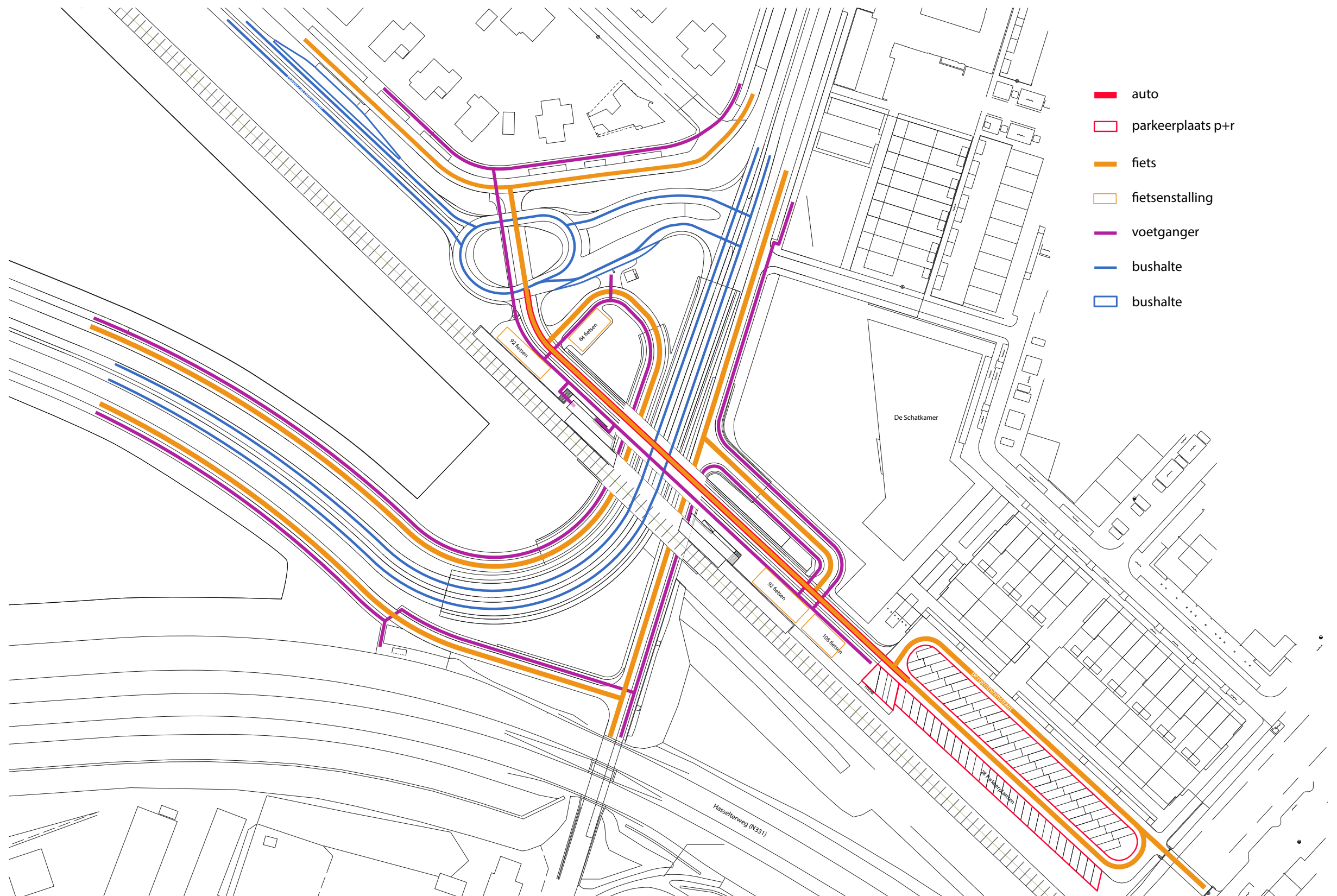
legenda beplanting

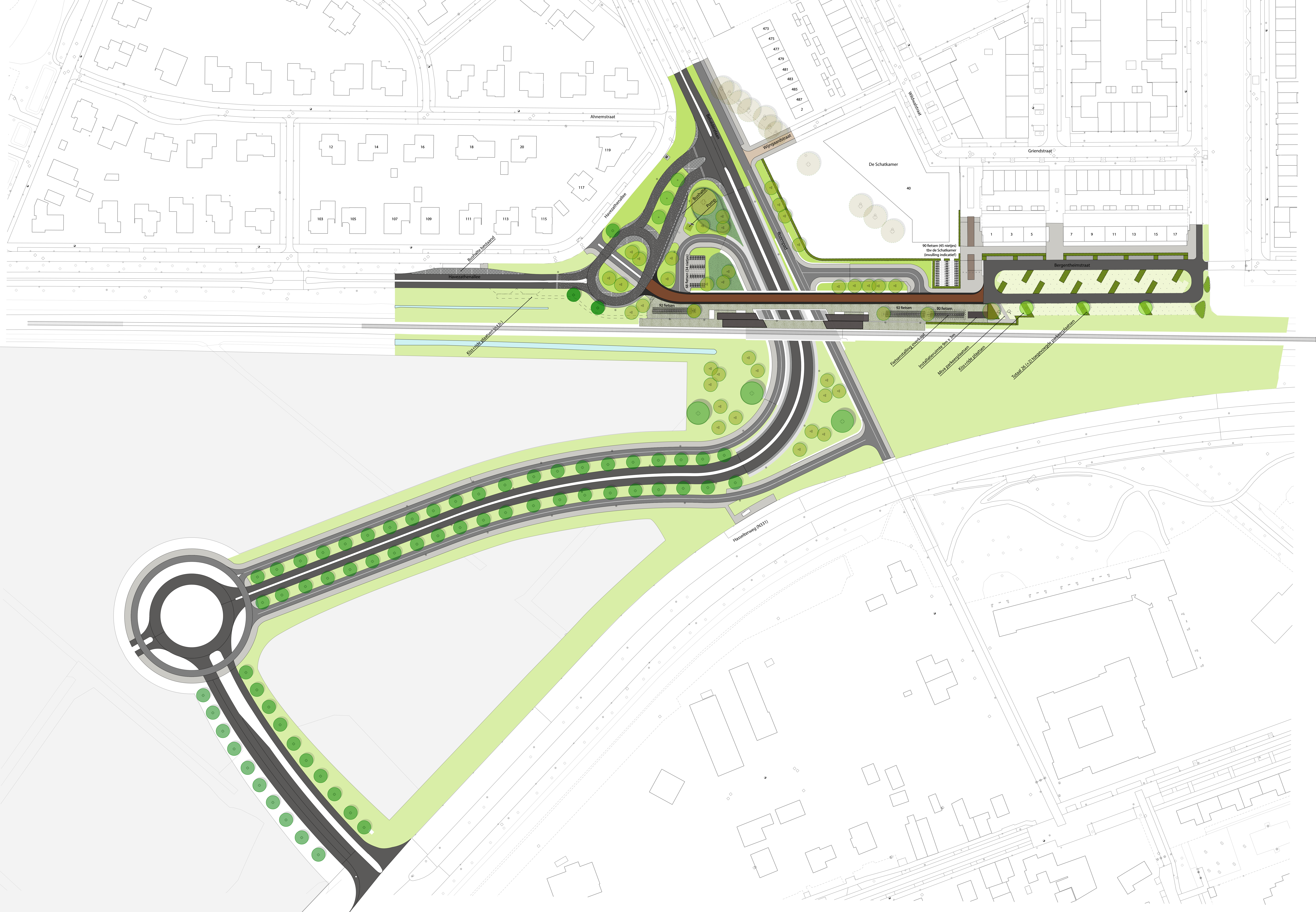
- bestaande Quercus robur
- nieuwe Quercus robur
- nieuwe Quercus Myrsinifolia laagvertakt
- nieuwe Quercus Phellos meerstammig
- nieuwe Betula pendula enkelstammig
- nieuwe Betula pendula meerstammig
- nieuwe Ulmus resista 'New Horizon'
- extensief gemaaid gras
- intensief gemaaid gras
- Siergras
- haag Fagus sylvatica

Verkeer en parkeren

Ontwerpsessie Buitenruimte Belvédèrelaan

Datum: 10 maart 2016

Aanwezig: Arjen ter Horst (bewoner/vert. werkgroep school), Marieke Halff (bewoner/vert. werkgroep school), Simone Kiewiet (wijkstichting), Marcel Span (wijkstichting/fietsersbond), Bas Stolte (bewoner Havezathenallee), Ilse Smink (bewoner Havezathenallee).

Gemeente Zwolle: Theo Wolters (projectleider), Hans Hollegien (verkeerskundig ontwerper), Han Goodijk (stedelijk ontwerper), Jasper Pat (stedelijk ontwerper), Michiel Scheper (projectleider/voorzitter), Ineke van den Brink (notulist)

Welkom

De aanwezigen worden welkom geheten. Een brede vertegenwoordiging met aan- en omwonenden en vertegenwoordigers vanuit betrokken organisaties. Een voorstelrondje volgt.

Context en vertrekpunt

Vertrekpunt voor de Ontwerpsessie(s) is het in januari door de gemeenteraad vastgestelde bestemmingsplan, het planologisch kader, waarbinnen een goed ontwerp voor de buitenruimte gemaakt moet worden. De halte en de tunnel worden in opdracht van ProRail op de markt gebracht. De buitenruimte is de gemeentelijke opdracht. Schetsen zijn getoond en deze bijeenkomsten vormen de opstap en input naar een definitief ontwerp met draagvlak van de aanwezigen vanuit de diverse belangen en achtergronden. Uiteindelijk zal de gemeenteraad het definitief ontwerp vaststellen

Hoeveel ontwerpsessies er nodig zijn, wordt nog gezien. Mocht er meer tijd nodig zijn, wordt de tijd hiervoor genomen.

De bereikbaarheid van de scholen wordt buiten de Ontwerpsessies gehouden en in een parallel traject rechtstreeks met de betrokken scholen opgenomen.

Planning

Q1/Q2 2016 worden de Ontwerpsessies Buitenruimte gehouden.

Juni 2016/september 2016: besluitvorming door Gemeenteraad over het ontwerp Buitenruimte.

Q3 2016 tot Q1 2017: voorbereidingen voor realisatie van het ontwerp.

Q2 2017: start werkzaamheden met verwachte oplevering in Q4 2017/Q1 2018.

Buitenruimte

Om de openbare ruimte van de omgeving Belvédèretunnel te kunnen bespreken is een opzet in samenhang met de voorstadhalte gemaakt. Het ontwerp kent een landschappelijke inpassing. Het vormgevingsdocument is, als basis voor het ontwerp van de voorstadhalte, naar ProRail gegaan. Het beeldkwaliteitsplan kent bindende voorwaarden en dient als basis waar het uiteindelijke ontwerp van de halte op wordt getoetst.

Het gepresenteerde ontwerp kent een landschappelijke inpassing met veel groen en bomen en er wordt gewerkt met taluds, waardoor minder verharding ervaren wordt. Als referentiekader is de Pannekoekendijk genomen. Het groene karakter en de vormgeving is gebruikt om de gebruiker het gevoel te geven dat er een ander gebied binnengereken wordt. Een gebied dat als 30 km/uur zone ingericht gaat worden.

Marcel Span: Peter Buter heeft onderzoek gedaan naar het gebruik van de eivonde. Is bij Peter het gebruik van verhoogde taluds bekend. De kans bestaat dat het gebruik van taluds de overzichtelijkheid en daardoor wellicht de verkeersveiligheid verminderd. De opmerking wordt als aandachtspunt bij de verdere uitwerking van het ontwerp meegenomen. Aangegeven wordt dat er bij de fietsstroken variaties aangebracht kunnen worden om de zichtbaarheid van de fietser te vergroten. De taluds worden met name rondom het station gebruikt en geeft als bijkomend voordeel dat de fietsklemmen er in gepast kunnen worden.

Bij wegen die als hoofdstructuur worden gezien, worden altijd forse bomen toegepast. De inpassing van welke boom, en welke maat, is nog bespreekbaar. Door het aanbrengen van hoogteverschillen, toepassing van hagen en siergrassen wordt verwacht het gedrag van de gebruiker te kunnen beïnvloeden. Zichtbaarheid blijft belangrijk.

Fietsparkeren: de fietsklemmen zijn van de muur gehaald, waardoor deze van twee zijden bereikbaar zijn. De toepassing zal enkellaags zonder overkapping zijn. Op basis van het aantal overstapbewegingen heeft ProRail berekend minimaal 250 fietsklemmen nodig te hebben. Door efficiënter gebruik/inrichting zijn 292 plekken gecreëerd. Aan ProRail is meegegeven dat de mogelijkheid er is om een verdubbeling van de capaciteit te realiseren. De vraag voor de gemeente en het externe ontwerpteam is of deze direct gerealiseerd zou moeten worden. Verzoek is de extra plaatsen zo optimaal mogelijk in het groen in te pakken, waarbij de sociale veiligheid niet uit het oog verloren dient te worden. Dit wordt de volgende ontwerpessie teruggekoppeld.

De parkeerplaatsen zijn verder vergroend. De parkeerplaats is bestemd voor gecombineerd gebruik voor het spoor en de school.

Verlichting: Afstemming met ProRail wordt gezocht om de hoeveelheid licht op het station op een lager niveau te brengen. Door op het station de hoeveelheid licht te verminderen en het omgevingslicht wat te vermeerderen kan de overgang beter op elkaar afgestemd worden. Uiteindelijk zullen deze 'lichtplannen' op elkaar moeten worden afgestemd.

De impact van het verplaatsen van de bushalte bestemd voor Deltion-scholieren wordt nader bekeken. De toegang van en naar het station is hierbij één van de onderzoeksvragen op basis waarvan dit moet worden beoordeeld. Onderzoeksvragen (kosten/sociale veiligheid/) hiervoor zijn opgesteld en worden inzichtelijk gemaakt.

De strook voor de bushalte langs de Havezathenallee thv het station zou gebruikt kunnen gaan worden om het halen en brengen te faciliteren. Of deze locatie de meest geschikte is voor dit doel is nog onderwerp van onderzoek.

Eerste indruk: het geheel geeft een goed gevoel. Bepalend is hoe de groenvoorziening wordt toegepast. Hoe realistisch is de weergave van het volume van het groen. Het werken met taluds wordt een mooie oplossing bevonden. Als aandachtspunt wordt het maaien van de bermen meegegeven. De hoogte van de bermen is bepalend voor de zichtlijn. Uitkomst van het overleg met beheer hierover komt in het volgend overleg terug

Verkeersstructuur

Om het gebied tot 30 km/uur zone in te richten staan er nog steeds drempels in het ontwerp getekend. Met name komend vanaf de Havezathenallee is ondersteuning door een drempel noodzakelijk.

De strakke bochten in het ontwerp zijn gemaakt om de rijsnelheid zo laag mogelijk te houden. Voor het vrachtverkeer worden rabat- of “rammel”stroken aangelegd om gebruik van te kunnen maken.

De capaciteit op de kruising Belvédèrelaan is voorlopig voldoende. Er is wel ruimte voor de aanleg van twee stroken. Nagedacht wordt of deze direct aangelegd gaan worden of juist niet om het doorgaande verkeer te ontmoedigen.

Voor het ontmoedigen van het gebruik van de parallelweg is gevraagd om toepassing van eenrichtingsverkeer binnen een klein deel van de parallelweg. Voorlopig lijkt het erop dat de oplossing meer problemen oplevert dan oplossingen biedt. Daarnaast speelt dat de parallelweg niet alleen wordt gebruikt voor het afzetten van mensen, maar ook om te parkeren. Verzocht wordt een fysieke afscheiding aan te brengen tussen hoofd- en parallelweg om zodoende het gebruik van de parallelweg minder zichtbaar, minder aantrekkelijk te maken en te ontmoedigen.

Tijdens het volgende overleg zal de verkeerstructuur als hoofdonderwerp behandeld worden. Benodigd kaartmateriaal zal voorhanden zijn. Mogelijk zijn dan de uitkomsten uit het onderzoek naar verplaatsen van de parkeerplaatsen en de bushalte naar de Tippe beschikbaar.

Afspraken

Buitenruimte: groene karakter(bomen, talud) realistisch beelden en uitwerkingen van maken.

Verlichting: is afhankelijk van het verlichtingsplan van ProRail. Volgt tijdens opstellen uitvoeringsontwerp van de aannemer

Fietsparkeren: zoeken naar een compromis. Voorstel om een variant uit te werken voor de volgende ontwerpessie.

Straatmeubilair: er worden geen banken geplaatst in het parkdeel. Voor het overige straatmeubilair wordt aangesloten bij het getoonde meubilair

Halte reguliere buslijn: komt opnieuw aan de orde.

Het verslag van de Ontwerpsessie wordt samen met de powerpoint presentaties zo snel mogelijk verspreid. Het volgende overleg wordt gepland op donderdag 14 april, 19.30 – 21.30 uur, Directieverblijf, Belvédèrelaan 1, Stadshagen.

Ontwerpsessie Buitenruimte Belvédèrelaan

Datum: 14 april 2016

Aanwezig: Arjen ter Horst (bewoner/vert. werkgroep basisschool de Schatkamer), Ruud de Visser (wijkstichting Stadshagen / vervanger van Simone Kiewiet), Marcel Span (fietsersbond), Bas Stolte (bewoner Havezathenallee), Hans Last (bewoner Havezathenallee)

Afmelding: Marieke Halff (bewoner/vert. werkgroep basisschool de Schatkamer), Simone Kiewiet (wijkstichting Stadshagen), Ilse Slink (bewoner Havezathenallee), Jacco Strijker (bewoner Havezathenallee), Erwin Pierik (bewoner Havezathenallee) Ben Eikens (wijkstichting Stadshagen).
Gemeente Zwolle: Theo Wolters (projectleider), Hans Hollegien (verkeerskundig ontwerper), Han Goodijk (stedelijk ontwerper), Jasper Pat (stedelijk ontwerper), Michiel Scheper (projectleider/voorzitter), Ineke van den Brink (notulist)

Opening en vaststelling agenda

De aanwezigen worden welkom geheten. Met een nieuw gezicht aan tafel volgt een kort voorstelrondje. Donderdag 10 maart is een eerste ontwerpbijeenkomst voor de buitenruimte gehouden met de werkgroep. Daar is met name over de nog te beantwoorden vraagstukken voor het definitieve ontwerp gesproken. De tweede bijeenkomst heeft als doel in te zoomen op de thema's waarop nog nader gestudeerd moest worden of welke nog onvoldoende zijn besproken. De nadruk zal liggen op de verkeerskundige vraagstukken. De agenda wordt vastgesteld.

Buitenruimte

Fietsparkeren:

De context voor de invulling van de buitenruimte wordt kort geschetst. Waar in een eerder stadium werd aangegeven dat er een mogelijke overcapaciteit zou kunnen worden gecreëerd voor 300 fietsenklemmen, moet dit getal worden bijgesteld naar 150. Voorgesteld wordt op deze plek eerst 64 extra fietsenklemmen aan te leggen, waarbij de klemmen in de groenstructuur worden ingepast. Hiermee worden de aantallen stallingen evenredig verdeeld aan beide zijden van het station. Opgemerkt wordt dat wanneer er geen voorzieningen voor de overcapaciteit worden gemaakt, de loop richting de 200 fietsenstallingen gestimuleerd gaat worden. Bovendien is de verwachting dat er bij het station ordelijker gestald gaat worden dan in de groenstructuur. Gesproken wordt ook over het aanleggen van de 200 en 92 klemmen, eerst de capaciteit bij gebruik te bekijken en vervolgens te besluiten of de overcapaciteit nodig is.

Besloten wordt om voor overcapaciteit een nader te bepalen aantal zogenaamde "nietjes" te plaatsen. De ruimtelijke indeling zal zodanig worden gedaan dat een uitbreiding met 150 plekken mogelijk is. In de groenstructuur worden bomen geplaatst. Bij het plaatsen van de bomen wordt vanuit het zicht van de bewoners gekeken en wordt in overleg met hen een definitief bomenplan afgestemd.

Technische ruimtes (ProRail / pompkast):

De technische ruimte t.b.v. ProRail komt in de strook aansluitend aan de perronrichting Bergentheimstraat. Nader overleg met ProRail over de exacte locatie volgt. Verder is de kast voor de pompen van de tunnel op maaiveld zichtbaar. Gevraagd wordt waarom de pomp op deze plek geplaatst wordt. Reden hiervoor is de bereikbaarheid van deze plek met een vrachtwagen i.v.m. beheer en onderhoud pompinstallatie.

Kwaliteit buitenruimte:

De dwarsprofielen worden doorgenomen, inclusief de zichtlijnen.

De continuïteit in de groenstructuur van de Havezathenallee wordt doorgetrokken door het plaatsen

van eiken. De tweede soort die wordt toegepast is de meerstammige berk. Door gebruik van de meerstammige berk wordt snel een groen beeld gecreëerd. De derde soort welke toegepast wordt op markante plekken in het ontwerp is de moeraseik, een boom die een herfstkleur krijgt. Er wordt gebruik gemaakt van jonge bomen met maximale grootte. Gedetailleerde uitwerking van het groenplan wordt in gang gezet en voor definitieve vaststelling met direct aanwonenden afgestemd. Vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid en beheer wordt voorgesteld rondom de rijbaan het gras intensief te maaien. De overige plekken worden op een rustige landschappelijke wijze aangekleed met extensief gemaaid gras (waaronder siergrassen). Dit kan op draagvlak rekenen van de werkgroep.

Verkeer

Voorstel verkeerstructuur:

De eivonde en toeleidende wegen worden door middel van vormgeving en snelheidsremmende middelen ingericht als een 30 km/uur gebied. De voorgestelde drempel wordt op verzoek vervangen door een verhoging in de rijbaan waardoor de eivonde op een plateau wordt gerealiseerd. Op de vraag om de totale Havezathenallee als 30 km/uur gebied door te voeren is het antwoord dat dit niet mogelijk is: er is sprake van een wijkontsluitingsweg waar dan veel onvriendelijke verkeersmaatregelen (drempels etc.) nodig zijn. Gezien de keuze voor de bovenstaande verkeersveiligheidsbevorderende maatregelen, wordt er niet gekozen voor een andere kleurstelling. Er zal zwart asfalt worden aangelegd, ook vanuit beheer heeft dit de voorkeur. Qua geluid is asfalt ook de beste keuze (in tegenstelling tot bijvoorbeeld klinkerverharding). De bushalte wordt aangelegd in beton.

Voorstel linksafstrook:

Berekeningen voor de ochtend- en avondspits hebben opgeleverd dat de capaciteit van het kruispunt Havezathenallee/Belvédèrelaan ruim voldoende is. Als er zich problemen voor gaan doen zal dit als eerste in de avondspits zijn. Zodra Stadshagen (in 2025) is volgebouwd is het de verwachting, op basis van modelberekeningen, dat er mogelijk een extra linksaffer nodig zal zijn. In het ontwerp wordt er ruimte gereserveerd om een tweede rijstrook aan te leggen. Geadviseerd wordt de tweede rijstrook niet direct aan te leggen, maar wel de ruimte te reserveren voor een tweede rijstrook. Het definitief ontwerp wordt als zodanig ontworpen.

Monitoring van de verkeersintensiteiten zal periodiek worden uitgevoerd. Op basis van deze uitkomsten kan worden bepaald wanneer de extra linksaffer nodig zal zijn (wat naar verwachting op zijn vroegst 2025 zal zijn).

Combineren lijnhalte Havezathenallee en halte station:

Door het combineren van de haltes ontstaan er ongewenste verkeersbewegingen op en nabij de eivonde. Bij het weggrijden zal de lijndienst bij het combineren van de twee lijnen in één halte twee rijbanen moeten kruisen. Ook is er geen ruimte bij de halte om twee bussen tegelijkertijd te laten halteren. Besloten wordt dan ook de bushalte van de Havezathenallee (lijndienst) niet te combineren met een nieuw te realiseren halte.

Eenrichtingsverkeer parallelweg Havezathenallee:

Omwonenden verwachten dat het verkeer dat verwacht wordt autoverkeer is dat parkeert om kinderen naar school te brengen en vervolgens weer weg zal rijden. De weg is dermate smal dat eenrichtingsverkeer vanzelf ontstaat. Het instellen van eenrichtingsverkeer levert door de eigen

bewoners meer verkeersbewegingen op in de straat. Parkeren op openbare plaatsen is niet te voorkomen. Zorg is er over de kinderen die nu op de straat spelen. De parallelweg is redelijk verkeersluw en er is geen speelplek in de buurt aangelegd. Deze zorg kan niet direct wordt opgelost, wel wordt deze meegenomen en na een jaar geëvalueerd.

Verplaatsen bushalte naar Tippe-zijde:

Vooralsnog lijkt het verplaatsen van de bushalte naar de Tippe-zijde niet de meest logische oplossing. Bewoners benadrukken het belang van een goede vergelijking tussen de beide opties. Hiervoor is het van belang dat er twee ontwerpen worden uitgewerkt. Dit wordt toegezegd en bilateraal met aanwonenden besproken. Mocht op basis van het onderzoek blijken dat er een bestuurlijke voorkeur is om deze toch te verplaatsen, dan wordt er een ontwerp gemaakt voor een halte en parkeerplekken aan de Tippe-zijde. De resultaten worden eerst met de belanghebbenden gedeeld. Er wordt besloten om twee ontwerpen (visueel) uit te werken behorend bij het onderzoek om de vergelijking goed te kunnen maken. Deze wordt bilateraal met aanwonenden besproken.

Kiss & ride-plek:

Door de bewoners wordt zorg uitgesproken dat het huidige ontwerp een onveilig handelen (in- en uitstappen en keren op Havezathenallee) bewerkstelligt. Dit wordt onderzocht en nader uitgewerkt.

Verlichting:

Het voorstel is om de gemeentelijke verlichting en de verlichting op het perron op elkaar te laten aansluiten. Qua lichtniveaus zijn aan ProRail eisen meegegeven welke door de aannemer in het ontwerp vertaald moeten worden. Verlichting zal middels led-verlichting gebeuren. De te gebruiken armaturen zijn nog niet bepaald. De voorkeur wordt uitgesproken armaturen te gebruiken die zo veel mogelijk het licht naar beneden verspreiden. De eisenspecificatie zoals aan ProRail gestuurd wordt aan betrokkenen verstrekt.

Vaststellen verslag vorige vergadering, rondvraag en vervolg

Het verslag van 10 maart wordt vastgesteld. Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt. Als afsluiting wordt nog kort melding gemaakt van te nemen processtappen het komende half jaar.

Voorafgaand aan de besluitvorming in College en Raad wordt eind mei / begin juni een brede informatieavond georganiseerd. Tijdens deze avond wordt het ontwerp Buitenruimte / Inrichtingsplan gepresenteerd aan alle geïnteresseerden. De moties worden bilateraal met betrokkenen doorgesproken. Bij de besluitvorming in de raad over het ontwerp van de buitenruimte, worden de uitkomsten van het onderzoek naar aanleiding van de moties ook ter besluitvorming aangeboden. De datumvoorstellen voor de bilaterale overleggen en de informatieavond volgen vanuit de gemeente.

ECP

Registratuur

11 NOV 2015

161720

B-post

Industrieweg 85 – 7202 CA Zutphen

Gemeente Zwolle
t.a.v. dhr. T. Wolters
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Veilig Verkeer Nederland

Industrieweg 85
7202 CA Zutphen

0575 51 01 44
steunpuntoost@vvn.nl
www.veiligverkeernederland.nl

VVN heeft het CBF keurmerk

Kenmerk

D 1509 1512 3044 0384

Contactpersoon T. Limbeek

Doorkiesnummer 0575 518389

Onderwerp advies Havezathenallee

Zutphen, 10-11-2015

Geachte heer Wolters,

Bijgaand ontvangt u het advies zoals opgesteld door onze verkeersconsulent de heer Buter.

Met vriendelijke groet,
Veilig Verkeer Nederland

Tiny Limbeek
Meldpunt Veiligverkeer

Bijlage(n): Advies Havezathenallee

Verkeersonderzoek

[www.meldpunt
veiligverkeer.nl](http://www.meldpuntveiligverkeer.nl)

Kenmerken advies:

Naam dossier: D1509 1512 3044 0384

Locatie: Gemeente Zwolle: Havezathenallee

Datum uitgifte advies:

Oversteekbaarheid fietsers en voetgangers ivm herinrichting infrastructuur

Iedereen veilig over straat

VEILIGVERKEER

Rol Veilig Verkeer Nederland

Veilig Verkeer Nederland is een vrijwilligersorganisatie, die van mening is dat iedereen veilig over straat moet kunnen. Verkeersonveiligheid, objectief en subjectief, zorgt ervoor dat dit niet voor alle weggebruikers is weggelegd. Veilig Verkeer Nederland wil de burger, die geconfronteerd wordt met verkeersonveiligheid, en daardoor in zijn bewegingsvrijheid wordt beperkt, ondersteunen. Daarin nemen wij een bemiddelende rol.

Met andere woorden: Veilig Verkeer Nederland geeft melders en vrijwilligers handvatten over hoe ze de verkeersonveilige situatie kunnen aanpakken en hoe ze verkeersveiligheid in het algemeen kunnen verbeteren.

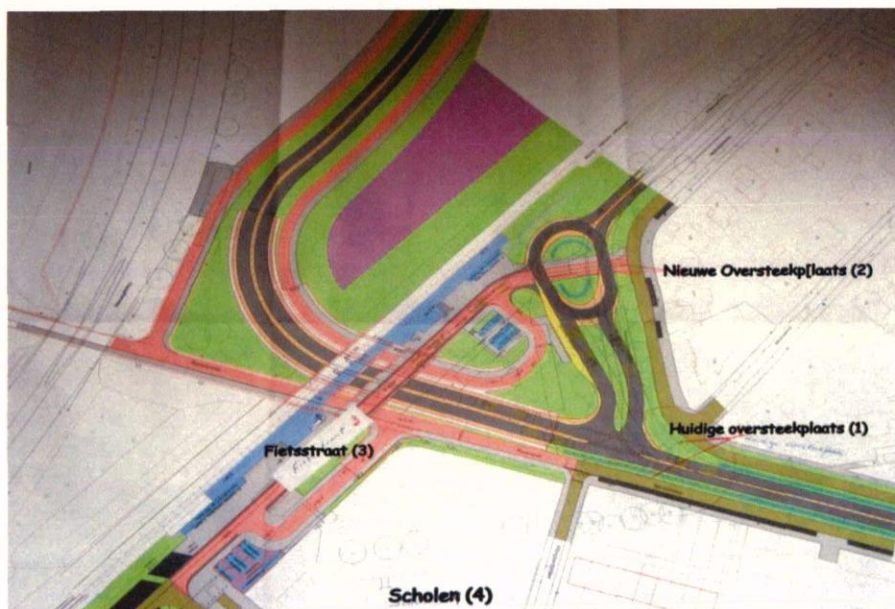
Algemeen

- Veilig Verkeer Nederland beoordeelt situaties op verkeersveiligheidsaspecten. Alle andere factoren, zoals ruimtelijke ordening, financiën e.d., worden – voor zover deze geen directe invloed hebben op de verkeersveiligheid – niet meegewogen;
- Aan de adviezen die door Veilig Verkeer Nederland worden uitgebracht zijn geen kosten verbonden;
- Adviezen zijn onafhankelijk en onpartijdig. De enige toetsing is de algemene verkeersveiligheid;
- Uitgangspunt van de advisering vormt de verkeersveiligheidsvisie "Duurzaam Veilig" en de daaruit volgende ontwerprijlijnen.

Situatie

In Zwolle vormt de verbinding Belvédèrelaan - Havezathenallee in de wijk Stadshagen een belangrijke ontsluitingsroute. Op beide wegen geldt een max. snelheid van 50 km/u. De rijbaan bestaat uit twee rijstroken welke fysiek gescheiden zijn. Door de vestiging van een toekomstige stationhalte en de ondertunneling van de spoorlijn is een ingrijpende herinrichting ter plaatse noodzakelijk. Het tracé van de huidige doorgaande route wordt verlegd en er ontstaat een T- kruising gevormd door de noordzuid verbinding Belvédèrelaan met de westelijke zijtak Havezathenallee.

Onderstaande foto toont de toekomstige vormgeving volgens de laatste variant:

Probleemstelling

- Bewoners langs de parallelweg van de Havezathenallee vinden de nieuwe situering van de oversteekplaats onveilig voor fietsers en voetgangers.

Standpunt wegbeheerder

In het vooroverleg met de projectleider dhr. T. Wolters en de ontwerper dhr. H. Hollegien van de gemeente Zwolle zijn meerdere varianten voor een herinrichting besproken waarbij vooral de verkeersveiligheid voor kruisend fiets- en voetgangersverkeer een belangrijke rol speelde. Tevens zijn de bezwaren van aanwonenden en de door hen voorgestelde alternatieven toegelicht. In het laatste ontwerp is getracht zoveel mogelijk rekening te houden met de bezwaren van bewoners. In het eindontwerp wordt de huidige oversteekplaats voor voetgangers en fietsers (punt 1 op de foto) opgeheven en in westelijke richting verplaatst naar een oversteekplaats in een nieuw aan te leggen rotonde. Omdat er onvoldoende ruimte is voor een gebruikelijke rotonde is gekozen voor een rotonde in de vorm van een ei (eivonde). De nieuwe oversteekplaats voor fietsers en voetgangers komt ongeveer in het midden van de eivonde te liggen (punt 2). De oversteekplaats is bestemd voor oversteken in beide richtingen en is voorzien van een fysieke middenscheiding. Aan alle bestuurders op de rotonde dient voorrang te worden verleend.

Door de aansluitende rijstroken van de Havezathenallee onder een hoek te laten aansluiten wordt, evenals bij de gebruikelijke rotondevorm, autoverkeer vanuit elke richting gedwongen de rijsnelheid drastisch te verminderen. Die gematigde snelheid wordt ook op de eivonde afgedwongen door de krappe boogstralen. Ten behoeve van grotere voertuigen worden de binnen- en buitenbochten van rammelstroken voorzien.

In het verlengde van de oversteekplaats ligt een verbinding naar de scholen, parkeerplaatsen en stationhalte. Deze verbinding zal worden uitgevoerd als een fietsstraat (punt 3). Via deze fietsstraat kan alle verkeer de Belvédèrelaan ongelijkvloers kruisen.

Probleemanalyse

Op woensdag 28 oktober is bovenstaande variant besproken met meerdere aanwonenden van de parallelweg Havezathenallee. Tegen het verwijderen van de huidige oversteekplaats over de Havezathenallee was geen bezwaar. Met de situering van de nieuwe oversteekplaats was men het echter niet eens. Gevreesd wordt voor zeer onveilige situaties door de talrijke verkeersbewegingen ten gevolge van de nieuwe vormgeving. Met name voor de veiligheid van de jongste scholieren wordt gevreesd. Dat automobilisten voldoende belemmerd zouden worden in hun rijsnelheid werd eveneens in twijfel getrokken. Bovendien zou door het afremmen en optrekken de geluidsoverlast toenemen en de wettelijke grenswaarden overschreden worden. Eén van de bewoners heeft inmiddels geluidsmetingen laten uitvoeren. Benadrukt is dat VVN verkeerssituaties uitsluitend beoordeelt op verkeersveiligheidsaspecten en het aspect geluidsoverlast buiten beschouwing laat.

De aanwonenden zien veel meer in één van de door hen voorgestelde alternatieven t.w.:

- 1 de oversteekplaats ongelijkvloers aanleggen;
- 2 de oversteekplaats circa 150 meter in westelijke richting te verschuiven.

Door de gemeente zijn beide alternatieven onderzocht maar om meerdere redenen niet haalbaar geacht.

Conclusies en aanbevelingen

Gelet op het vorenstaande beperken wij ons tot het beoordelen van de laatste variant en zijn onze conclusies als volgt:

- A Evenals de aanwonenden zouden wij ook graag een ongelijkvloerse kruising voor fietsers en voetgangers willen realiseren. In dat geval zou de aansluiting van de Havezathenallee op de Belvédèrelaan echter in een tunnelbak komen te liggen.
De gemeente heeft dit onderzocht en vastgesteld dat, nog afgezien van de beschikbare ruimte, deze vormgeving om verkeersveiligheidsredenen (uitzicht, zichtbaarheid, bereikbaarheid in geval van calamiteiten en hogere rijsnelheden) ongewenst is.
- B Het verschuiven in westelijke richting achten wij uit oogpunt van verkeersveiligheid ongewenst vanwege de hogere rijsnelheden en het ontbreken van voldoende opstelruimte. Bovendien zou hierdoor een onlogische fiets en voetgangersroute ontstaan hetgeen het oversteken op ongewenste plaatsen zou bevorderen.
- C De thans voorliggende variant achten wij uit oogpunt van verkeersveiligheid een belangrijke verbetering ten opzichte van de huidige oversteekplaats. Door deze vormgeving wordt een lage rijsnelheid afgedwongen hetgeen een belangrijke voorwaarde is voor het veilig kunnen oversteken door fietsers en voetgangers.
- D De toezegging van de projectleider dat in nauw overleg met de aanwonenden de verdere details in de uitvoering (beplanting, verlichting, soort verhardingen etc) nader zullen worden uitgewerkt, sterkt onze mening dat door de wegbeheerder aan de verkeersveiligheid de hoogste prioriteit wordt gegeven.
Desgewenst kunt u dan opnieuw een beroep doen op VVN.

Wij hopen u met het vorenstaande voldoende te hebben geïnformeerd.

Totstandkoming advies

Dit advies is namens Veilig Verkeer Nederland opgesteld door:
P.K. Buter, Verkeerskundig Consulente, Veilig Verkeer Nederland.

Afschrift te zenden aan:

- gemeente Zwolle Postbus 10007, 8000GA Zwolle t.a.v. dhr. T. Wolters, projectleider
- VVN afd. Zwolle p/a secr. Scheldelaan 68, 8032ES Zwolle

Vragen of opmerkingen

Voor vragen of opmerkingen over dit onderzoek kunt u contact opnemen met uw dichtstbijzijnde regiokantoor van Veilig Verkeer Nederland. Zie hiernaast voor gegevens.

Meer informatie gegevens van VVN

t.limbeek@vvn.nl

Stationsstraat 79a
3811 MH Amersfoort
Postbus 66
3800 AB Amersfoort

088 524 88 00 (ma t/m vr 8.30-17.00 uur)
info@vvn.nl
www.vvn.nl

Tot slot

Voor gratis adviezen als deze is Veilig Verkeer Nederland behalve van vrijwilligers ook voor een groot deel afhankelijk van financiële bijdragen van derden. Help daarom mee deze dienst in stand te houden. Met uw steun kunnen ongelukken worden voorkomen. Word vrijwilliger of lid van Veilig Verkeer Nederland of doneer via www.veiligverkeernederland.nl.

Iedereen veilig over straat

VEILIGVERKEER

Uitwerking moties verplaatsen functies naar de Tippe

Juni 2016

1. Inleiding

Bij de besluitvorming door de gemeenteraad van Zwolle van het bestemmingsplan Stadshagen I, Belvédèrelaan op 25 januari 2016 zijn er twee moties aangenomen. Eén over het toepassen van aanvullende maatregelen die de verkeersveiligheid bevorderen in het definitieve ontwerp van de buitenruimte en de verkeersstructuur en één over het verplaatsen van twee functies (nieuwe bushalte voor de scholierenlijn en parkeerplaatsen), naar de Tippe-zijde. De uitwerking van de motie over de verkeersveiligheidsbevorderende maatregelen zijn integraal uitgewerkt in het definitief ontwerp voor de buitenruimte. De motie over het verplaatsen van de functie bushalte en de parkeerplaatsen zijn op haalbaarheid en randvoorwaarden onderzocht. Deze uitwerking geeft inzicht in de haalbaarheid en de randvoorwaarden hierbij.

1.1 Onderzoeksvraagstelling

Voor deze rapportage is één centrale onderzoeksvraag geformuleerd, deze wordt hieronder weergegeven:

Wat zijn de consequenties van het verplaatsen van de functies parkeren (voor forenzen) en de bushalte (toekomstige) naar de Tippe-zijde ten aanzien van de beoogde situatie in het bestemmingsplan?

1.2 Deelvragen

Om de onderzoeksvraag te beantwoorden wordt een antwoord gegeven (kwalitatief en/of kwantitatief) aan de hand van onderstaande variabelen:

- 1) Wat zijn de effecten (voor- en nadelen) op het verkeersbeeld aan de Belvédèrelaan / Havezathenallee op het gebied van doorstroming, verkeersveiligheid en verkeersbewegingen?
- 2) Wat zijn de gevolgen voor / consequenties ten aanzien van ruimtelijke inpasbaarheid voor de Tippe-zijde en Stadshagen-zijde?
- 3) Wat zijn de effecten (voor- en nadelen) voor wat betreft het clusteren van de OV-functies (treinhalte/bushalte)?
- 4) Wat zijn de effecten (voor- en nadelen) voor wat betreft de dienstregeling van het busvervoer?
- 5) Wat zijn de effecten (voor- en nadelen) voor de reiziger / gebruiker?
- 6) Wat zijn de effecten (voor- en nadelen) voor wat betreft de toekomstige ontwikkeling van de Tippe?
- 7) Is het mogelijk om de halte voor de huidige lijndienst te combineren met de nieuw te realiseren halte en indien haalbaar, wat zijn daarvan de voor- en nadelen?
- 8) Wat zijn de financiële effecten (voor- en nadelen) uitgedrukt in bouw- en voorbereidingskosten, kosten derden, kosten busvervoer.

Bijgaande rapportage is opgebouwd aan de hand van een aantal hoofdstukken. Allereerst worden de twee varianten (2) toegelicht, wordt de context geschetst (3), vervolgens wordt ingegaan op een aantal criteria waarlangs de twee varianten worden beoordeeld (4), tot slot wordt een conclusie gepresenteerd (5).

2. Twee varianten

In bijlage 1 en 2 zijn twee indicatieve ontwerpen voor de inpassing van de functies parkeren en de bushalte uitgewerkt. Onderstaand worden deze beide varianten toegelicht.

2.1 Variant 1: bushalte en parkeerplaatsen aan de Stadshagen-zijde

In de uitwerking van variant 1 is de bushalte als haltekom aan de Havezathenallee ontworpen. Via de Belvédèrelaan kan middels de ei-vonde worden gekeerd om te halteren aan de Havezathenallee (nabij het station). Vanuit hier kan de dienstregeling worden vervolgd richting de Belvédèrelaan.

De parkeerplaatsen (ongeveer 26 parkeerplaatsen, inclusief invaliden en K&R plekken) in deze variant bevinden zich langs het spoor in het verlengde van de treinhalte. Deze parkeerplaatsen kunnen worden gebruikt door bezoekers van de treinhalte en voor kort parkeren in het geval van bestemmingsverkeer (bijvoorbeeld voor de scholen).

2.2 Variant 2: bushalte en parkeerplaatsen aan de Tippe-zijde

In de uitwerking van variant 2 worden de bushalte en de nieuwe parkeerplaatsen gerealiseerd aan de Tippe-zijde. In deze variant wordt vanaf de doorgetrokken Belvédèrelaan een aansluiting en ontsluiting richting de bushalte en parkeerlocatie gerealiseerd. In deze variant is het mogelijk om, naast de bushalte, ongeveer 40 parkeerplaatsen te realiseren. De invaliden en K&R parkeerplekken blijven aan Stadshagen-zijde gesitueerd.

3. Context

Het planologisch kader dat is vastgesteld met het bestemmingsplan Stadshagen I, Belvédèrelaan maakt onder andere de realisatie van de onderdoorgang, de treinhalte en bushalte mogelijk. Hiermee is het mogelijk om de Belvédèrelaan te verlengen door een nieuwe tunnel aan te leggen onder de spoorbaan Zwolle-Kampen, om deze vervolgens aan te sluiten op de Hasselterweg. Daarbij is het planologisch mogelijk om het nieuwe treinstation met de daarbij behorende functies (zoals een bushalte) te realiseren.

Voor de verkeersoplossing die binnen dit planologisch kader gerealiseerd kan worden is advies uitgebracht door Veilig Verkeer Nederland. Zij onderschrijven dat de mogelijke verkeersoplossing (aan de Stadshagen-zijde) verkeersveilig is.

Voor de realisatie van de bushalte en parkeerplaatsen aan de Tippe-zijde is een planologische procedure nodig.

De nieuwe bushalte wordt gerealiseerd voor lijn 9 (scholierenlijn Deltion) om de overstap trein-bus goed te faciliteren, om zodoende de druk op het bestaande treinstation Zwolle te verminderen. Het betreft alleen een dienstregeling in de ochtendspits. 's Middags kunnen gebruikers via de reguliere lijnen naar de stations (Centrum en Stadshagen) terugreizen.

Het parkeren betreft parkeerplaatsen ten behoeven van bestemmingsverkeer (school en reizigers).

4. Beoordeling variant Tippe-zijde

Voor het beoordelen van de twee varianten is een aantal criteria opgesteld. In dit hoofdstuk worden de verschillende criteria beschouwd waarop de variant Tippe-zijde wordt getoetst. Wat van belang is voor de beoordeling van de variant is de intensiteit van het busvervoer. Wanneer de huidige plannen van de provincie als vertrekpunt worden genomen, zal de nieuwe bushalte alleen in de ochtendspits worden bediend. Het betreft hier 4 ritten in totaal (zie ook bijlage 3: reactie provincie).

4.1 Verkeerseffecten

De verkeers- en vervoerskundige effecten vallen uiteen in drie aspecten: doorstroming, verkeersveiligheid en verkeersbewegingen.

Wanneer variant 2 (Tippe-zijde) wordt beschouwd op de verkeerskundige effecten is het positieve effect op de doorstroming, de verkeersveiligheid en het aantal verkeersbewegingen beperkt. Aangezien het slechts een klein aantal busritten betreft en daarmee een klein aantal vervoersbewegingen. Het aandeel busbewegingen betreft ca. 1% van het aantal verkeersbewegingen, vanuit dat perspectief hebben beide varianten weinig invloed op de doorstroming.

In variant 1 (Stadshagen-zijde) bestaat het risico dat de bushalte als K&R plek wordt gebruikt. Om die reden wordt voorgesteld om aan de Havezathenallee ruimte te reserveren voor een K&R plek.

De beleving van het verkeersbeeld, door het verplaatsen van de halte naar de Tippe-zijde, kan positief worden beïnvloed aangezien aan de Stadshagen-zijde geen bus bij het station zal halteren.

4.2 Ruimtelijk effecten

Indien variant 2 (Tippe-zijde) wordt gerealiseerd ontstaat er beperkt extra ruimte. Deze extra ruimte zal als extra (groene) openbare ruimte worden gerealiseerd. De ruimtelijke effecten aan de Tippe-zijde worden in paragraaf 4.4 beschouwd.

4.3 Effecten OV-functies

Wanneer variant 2 (Tippe-zijde) wordt beoordeeld op de effecten voor de OV-functies, is deze nadelig. Met het verplaatsen van de bushalte naar de andere zijde wordt de functionele samenhang tussen de beide OV-functies, en daarmee de gebruikswaarde, negatief beïnvloed. De waarde van OV-functies wordt groter wanneer deze zich in de nabijheid van elkaar bevinden.

Daarnaast geeft variant 2 een nadelig effect op de dienstregeling van het busvervoer. De af te leggen rijafstand naar de bushalte aan Tippe-zijde wordt ongeveer 1 kilometer langer. Dit is nadelig voor de dienstregeling van het busvervoer welke een langere rijtijd zal krijgen.

Tot slot heeft het verplaatsen van de bushalte naar de Tippe-zijde een nadelig effect voor de toekomstige gebruiker van de lijndienst. Met het verplaatsen van de bushalte naar de Tippe-zijde wordt de loopafstand richting de bushalte vergroot (van ongeveer 40 meter naar ongeveer 160 meter). Dit maakt het potentiële gebruik en de overstapmogelijkheid minder aantrekkelijk.

4.4 Effecten ontwikkeling Tippe

De Tippe-zijde zal in de toekomst worden ontwikkeld tot een kwalitatief hoogwaardig gebied met voorzieningen. Welke voorzieningen dit worden is op dit moment nog niet bekend. Vanuit gebiedsstrategie voor de grondexploitatie Stadshagen is geen rekening gehouden met een bushalte en een parkeervoorziening op deze locatie en zal dus ingepast moeten worden in de planvorming.

4.5 Combineren huidige bushalte en nieuwe bushalte

Gecombineerd met het onderzoeken van de voorzieningen aan de Tippe-zijde is onderzocht of de huidige bushalte voor de lijndienst gecombineerd kan worden met de toekomstige bushalte. Dit heeft als voordeel dat de huidige halte verder van de woonomgeving wordt gerealiseerd.

Er is tijdens de ontwerpessies voor de buitenruimte met de werkgroep ook gesproken over en onderzoek gedaan naar het combineren van de beide haltes. Toen is geconcludeerd dat er door het combineren van deze haltes extra verkeersbewegingen

ontstaan (als gevolg van de reguliere lijndienst). Bij het weggrijden van de reguliere lijndienst zal deze namelijk twee rijbanen moeten kruisen en dan via een opening in de middenberm zijn route vervolgen. Door het aanbrengen van de opening in de middenberm bestaat het risico dat de bushalte aantrekkelijker wordt om als K&R plek te gebruiken. Weggebruikers zullen dan illegaal deze route gebruiken en onverwachte verkeerbewegingen uitvoeren wat ten koste van de verkeersveiligheid kan gaan. Daarnaast is er geen ruimte bij de halte om twee bussen tegelijkertijd te laten halteren.

4.6 Financiële effecten

In variant 2 wordt de bushalte en worden de parkeerplaatsen verplaatst naar de Tippe-zijde. De bouwkosten voor de realisatie van het project nemen in dat geval toe, aangezien er specifieke verkeersontsluiting moet worden gerealiseerd voor de bereikbaarheid van de beide voorzieningen. Wanneer de beide functies aan de Stadshagen-zijde worden gerealiseerd is hiervan geen sprake, aangezien de functies logischerwijs worden ingepast in het bestaande ontwerp en de bestaande infrastructuur. De kosten voor de extra te realiseren (weg)infrastructuur in variant 2 (Tippe-zijde) liggen tussen de €300.000 en €400.000 (inclusief voorbereiding, excl BTW).

De grondexploitatie waarmee de (toekomstige) Tippe wordt gerealiseerd is (minimaal) budgetneutraal. Indien wordt besloten om variant 2 (Tippe-zijde) te realiseren, heeft dit tot gevolg dat er extra kosten moeten worden gemaakt om deze voorzieningen te realiseren. De voor de functies te gebruiken grond (ongeveer 5250 m²) heeft een minimale waarde van bijna €100.000.

Daarnaast worden de ontwikkelmogelijkheden voor de Tippe beperkt. De potentiële opbrengst wordt aan de hand van een fictief voorbeeld weergegeven. Indien er een gebouw met een footprint van 4000 m² * 4 bouwlagen wordt gerealiseerd, zal het verdienvermogen voor de Tippe met ongeveer €4.000.000 afnemen.

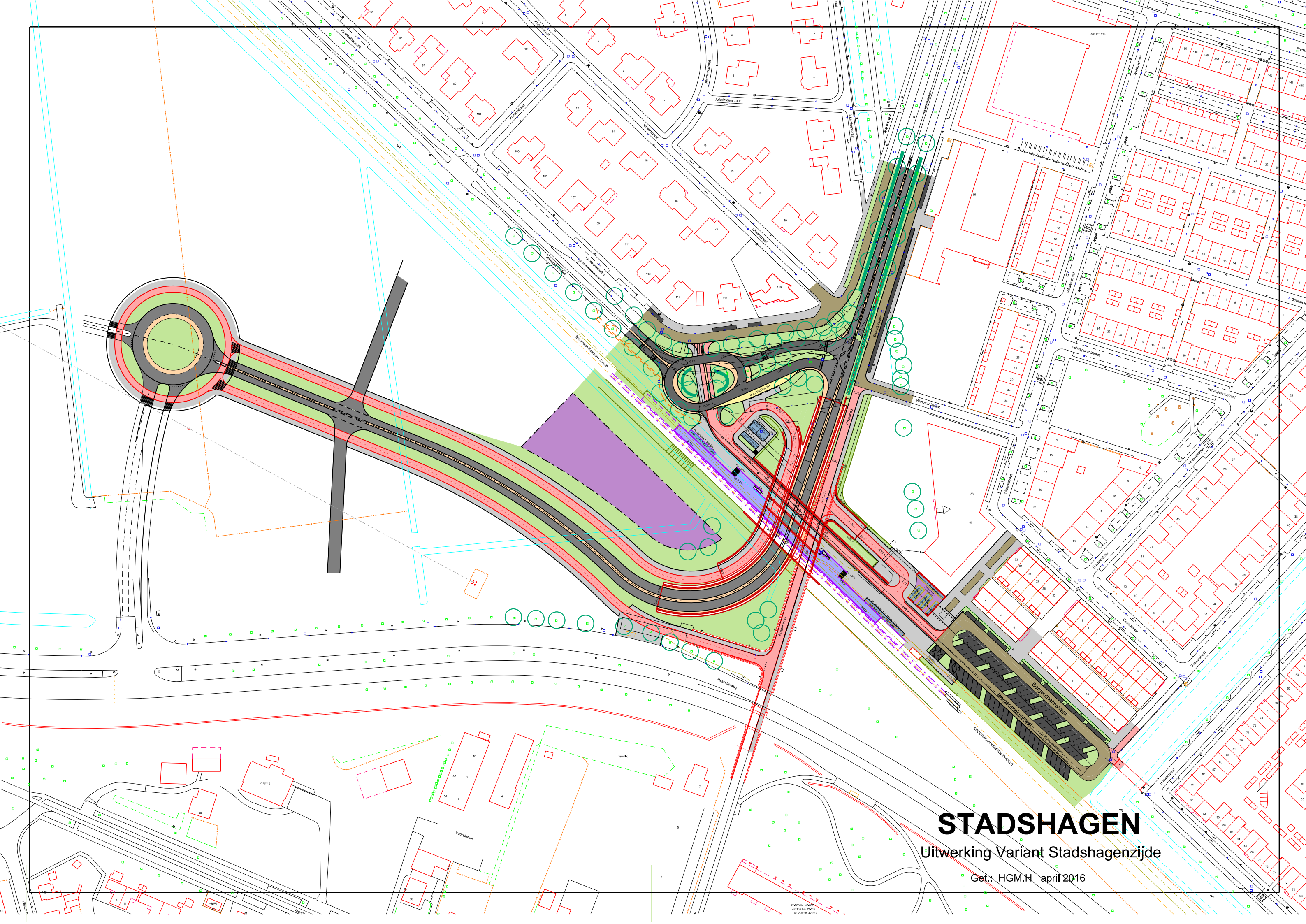
De verlenging van de rijtijd in de dienstregeling wordt in variant 2 (Tippe-zijde) langer. De kosten die hiermee gemoeid zijn liggen hoger dan de kosten in variant 1 (Stadshagen-zijde).

5. Conclusie

Het is mogelijk om de bushalte aan de Tippe-zijde te realiseren, gecombineerd met parkeerplaatsen. De bovenstaande paragrafen geven inzicht in de consequenties en de effecten van het verplaatsen. Onderstaand wordt een beoordeling van variant 2 (Tippe-zijde) gegeven afgezet tegen variant 1.

Criterium	Beoordeling variant Tippe-zijde
Verkeerseffecten	Voordelig
Ruimtelijke effecten	Neutraal
Effecten OV-functies	Nadelig
Effecten ontwikkeling Tippe	Nadelig
Financiële effecten	Nadelig

Wanneer alle effecten in samenhang met elkaar worden afgewogen, heeft het verplaatsen van de functies naar de Tippe-zijde meer nadelen dan voordelen en wordt geadviseerd om de bushalte (en daarmee concentraties van OV-functies) en parkeervoorzieningen te realiseren aan de Stadshagen-zijde.

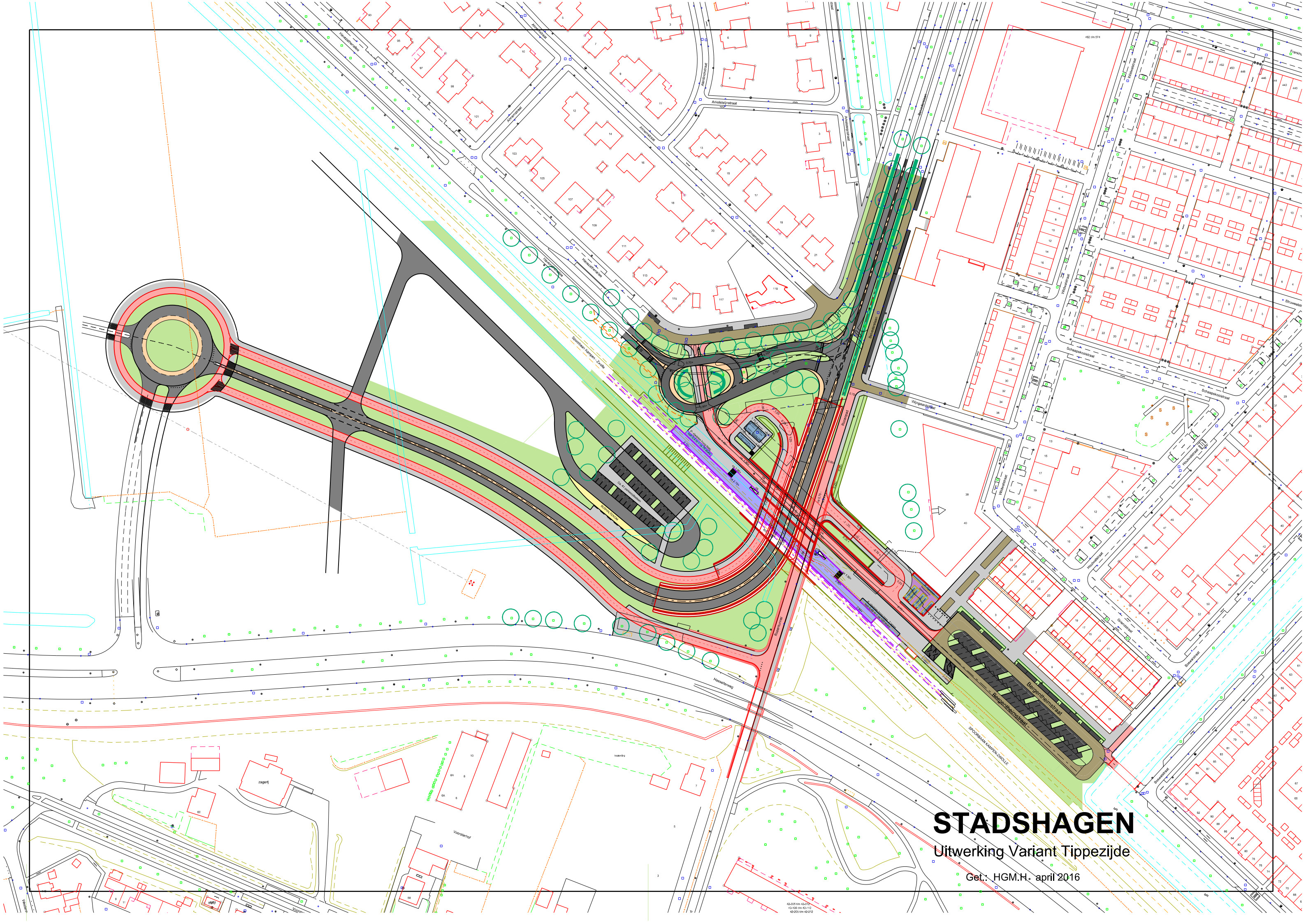

STADSHAGEN

Uitwerking Variant Stadshagenzijde

Get.: HGM.H april 2016

42-000 (m 42-000)
42-100 (m 42-100)
42-200 (m 42-200)

STADSHAGEN

Uitwerking Variant Tippezijde

Get.: HGM.H. april 2016

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

Inlichtingen bij
dhr. B. Edelenbos
telefoon 038 499 82 34
B.Edelenbos@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45RABO0397341121

Onderwerp: Toelichting bushaltes bij station Stadshagen.

Datum
13.05.2016
Kenmerk
2016/0148462
Pagina
1

U heeft ons gevraagd een toelichting te geven over de visie van de provincie over de bushaltes rond station Stadshagen. Dit naar aanleiding van een motie van uw raad waarin u wordt gevraagd te onderzoeken of de realisatie van de nieuwe bushalte aan de Tippe-zijde een mogelijkheid is en welke consequenties dit heeft. Als verantwoordelijke overheid voor het busvervoer geven wij hierbij onze visie en standpunt.

Uw brief
Uw kenmerk

De provincie heeft een voorkeur voor handhaving van de bushalte aan de noordzijde van het station, inclusief de keerlus. Deze locatie biedt de mogelijkheid om een naadloze overstap van de trein (vanuit Kampen) op de bus (naar de Deltion Campus en centrum) te bieden, waarmee station Zwolle wordt ontlast tijdens het drukste moment in de ochtendspits. Dit biedt de provincie de mogelijkheid het vervoer efficiënter in te richten. Wij verwachten bovendien de komende jaren nog een toename in het aantal reizigersbewegingen per trein en bus door de uitbreiding van de OV-studentenkaart voor minderjarige MBO-ers.

Voor wat betreft de dienstregeling zal het aantal ritten beperkt zijn. In de ochtendspits, alleen op schooldagen, zullen vooralsnog vier ritten gebruik maken van de keerlus. De bus wacht bij de halte in de keerlus op de trein uit Kampen, laat reizigers overstappen, en vertrekt vervolgens. Deze ritten rijden in een halfuursfrequentie aansluitend op de trein en dienen ter ontlasting van de overvolle stadsdienst tussen het station en de Deltion Campus. De halte voor het station heeft daarnaast een functie voor treinvervangend busvervoer.

De reguliere buslijn 1 zal vanaf de Frankhuizerallee de huidige route blijven rijden richting de Havezathenallee, en stoppen bij de bestaande bushalte Rozentunnel aan de Havezathenallee. Reizigers die vanaf de Deltion Campus of Holtenbroek met lijn 1 naar Stadshagen (richting Kampen) reizen, hebben straks de mogelijkheid bij de halte Rozentunnel over te stappen op de trein naar Kampen.

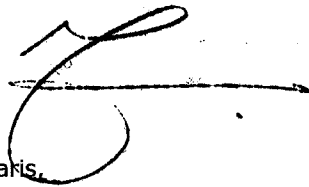
Bijlagen
Datum verzending

De bushalte verplaatsen naar de Tippe-zijde is wat ons betreft een zeer onwenselijke optie. Door de loop van de weg (gelijk een bocht na de tunnel) is een halte nabij het station niet mogelijk. Bij een grote loopafstand tussen station en bushalte is het gevolg dat er geen naadloze trein-busoverstap en vice versa geboden wordt, waardoor het niet lukt om reizigers te verleiden in de ochtendspits bij station Zwolle Stadshagen te laten overstappen op de bus richting Deltion Campus. Ook is deze route langer. Vanuit reizigersperspectief en het optimaal functioneren van de verschillende OV-functies is een bushalte aan de Stadshagen-zijde dan ook de beste optie.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter,

secretaris,

Datum

13.05.2016

Kenmerk

2016/0148462

Pagina

2

Wilt u in uw correspondentie met de provincie Overijssel:

- één onderwerp per brief hanteren;
- het in deze brief opgenomen kenmerk vermelden.